آینده‌نگر
ویژه‌نامه
شماره ۱۴۶ | پاییز ۱۴۰۳

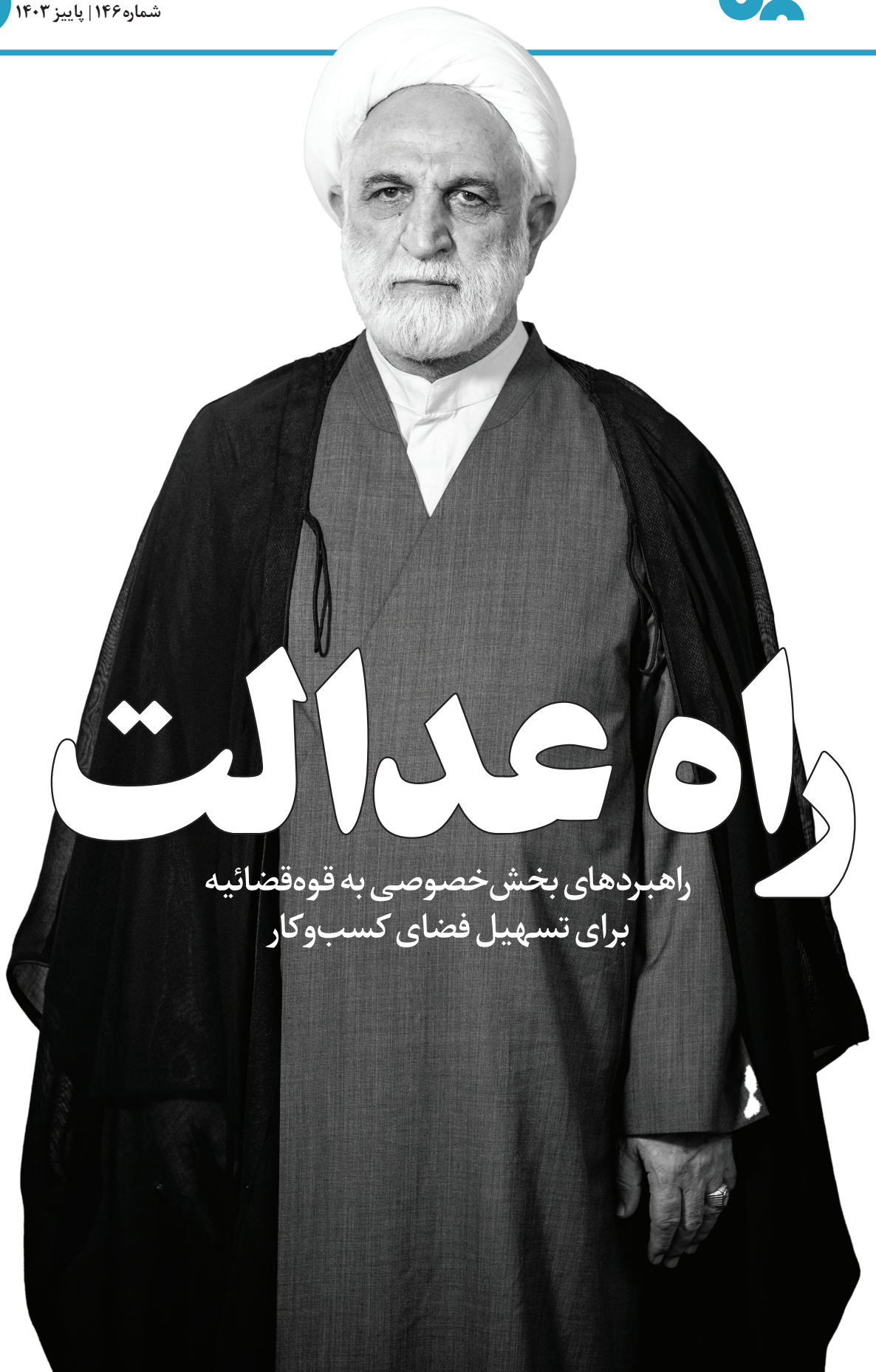

راه عدالت

راهبردهای بخش خصوصی به قوه قضائیه برای تسهیل فضای کسب‌وکار

عکس: دانیال شایگان

مجموعه مستندهای اتاق تهران منتشر شد

روایت‌ها

۱ **امین‌الضرب**
تهیه کننده و کارگردان: جمشید بیات ترک

۲ **امانت**
نویسنده و کارگردان: مهرداد زاهدیان

۳ **برخیز و او را بکش**
کارگردان: محمد نوری

۴ **پیرمرد و ماشین**
کارگردان: محمد نوری

۵ **ف-الف**
نویسنده و کارگردان: فرشاد اکتسابی

۶ **زیر این چتر باران می‌بارد**
تهیه‌کننده و کارگردان: کتایون جهانگیری

۷ **راه ناتمام**
کارگردان: مصطفی رزاق کریمی

آینده‌نگر شماره ۱۴۶ . پاییز ۱۴۰۳

صاحب امتیاز: **اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران**

مدیرمسئول: **مسعود خوانساری** — رئیس شورای سیاست‌گذاری: **محمود نجفی‌عرب**

شورای سیاست‌گذاری: **بهمن عشقی، مصطفی درویشی، ابراهیم بهادرانی، فریدون وردی‌نژاد، شهاب جوانمردی، رامین خسروخاور، عطاالله اشرفی‌اصفهانی**

سردبیر: **بهراد مهرجو** — معاون سردبیر: **ولی خلیلی**

تحریریه: **محمد عدلی، کاوه شجاعی، فرزانه سالمی، سعید ارکان‌زاده، آرش پورابراهیمی، لیلا ابراهیمیان، نسیم بنایی، متین‌دخت والی‌نژاد، مریم بابایی، فاطمه صدقی، فاطمه برزگر، مریم رحیمی، زهرا بارانی**

پادکست: **کریم نیکونظر**

آتلیه طراحی

مدیر هنری: **رضا دولت‌زاده** — ویراستاری: **بابک آتشین‌جان**

ویرایش عکس: **علیرضا لاجورد** — ناظر فنی: **هانی شمس**

مخاطبان ماهنامه آینده‌نگر می‌توانند، دیدگاه‌ها و انتقادات خود را از طریق پست الکترونیک و همچنین شماره تلفن‌های تحریریه با ما در میان بگذارند.

Email: ayandehnegarmag@gmail.com **www.tccim.ir**

نشانی: خیابان خالد اسلامبولی، روبه‌روی خیابان ۲۱، پلاک ۸۲
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
تلفن امور اشتراک: ۱۸۶۶

چاپ: هم‌میهن فارس **تلفن: ۴۶۸۹۶۳۳۰**

برای دریافت اشتراک

آینده‌نگر

با شماره

۱۸۶۶

تماس بگیرید

بسم الله الرحمن الرحیم

۲ **مبارزه با فساد، یک جهاد همه‌جانبه است**

۴ **عدالت در خدمت پیشرفت**
محمود نجفی‌عرب

۵ **تولید کلید واژه توسعه و تعالی**
علی القاصی‌مهر

۸ **۱۷ مطالبه تشکل‌های اقتصادی از قوه قضاییه**

۱۰ **مالکیت خصوصی کاملاً محترم است**
نگاه رئیس قوه‌قضاییه به بخش‌خصوصی و تولید

۱۲ **فعالان اقتصادی مشکلاتشان را در خانه خود حل کنند**

۱۴ **۳۰ گام برای حمایت از تولید**
اقدامات قوه قضاییه در تحقق شعار سال ۱۴۰۲

۱۶ **رمز فساد: اقتصاد دولتی**
عباس آرگون

۱۷ **دادخواهی فعالان بخش خصوصی از دستگاه قضا**
بهمن عشقی

۱۸ **استفاده از فناوری تهدید نیست**
فرزین فردیس

۱۸ **رفع گام به گام موانع تولید**
حمیدرضا صالحی

۱۹ **با دستگاه‌هایی که ترک فعل کردند برخورد کنید**
محسن بهرامی ارض‌اقدس

۲۰ **قوه قضاییه و بهبود محیط کسب‌وکار**
محمد امیرزاده

۲۰ **قوانین کافی هستند**
محمدرضا انصاری

۲۱ **چهار ضلع خواسته‌های فعالان اقتصادی**
حسن فروزان‌فرد

۲۱ **تعجیل در رسیدگی به پرونده‌ها**
احمدرضا فرشچیان

۲۲ **جلوگیری از موازی‌کاری**
پیمان سنندجی

۲۲ **دادرسی ویژه**
کاوه زرگران

۲۳ **دادگاه‌های تخصصی**
علی نقیب

۲۳ **امنیت، خواسته اصلی فعالان اقتصادی**
محمد لاهوتی

۲۳ **احیای حقوق بخش خصوصی**
رضا پدیدار

۲۴ **ثبت اختراع صوری**
مریم تاج‌آبادی

۲۴ **مشکل اجرای قانون**
ایرج رهبر

۲۵ **امنیت اقتصادی با قانون‌مداری**
هومن حاجی‌پور

۲۶ **محورهای گفت‌وگو با قوه قضاییه**
فریال مستوفی

۲۷ **عینک بدبینی به فعالان بخش خصوصی برداشته شود**
محمدرضا غفراللهی

۲۸ **نقض قانون از سوی قوه قضاییه پیگیری شود**
فرهاد آگاهی

۲۸ **احکام بی‌طرفانه باشند**
سهیل آل‌رسول

۲۹ **بازگشت به قانون**
مهراد عباد

۲۹ **فعالیت اقتصادی جرم نیست**
سیدمرتضی حاجی‌آقامیری

۳۰ **ماموریت ویژه قوه قضاییه**
مروری بر مهم‌ترین اقدامات قوه قضاییه در مبارزه با فساد در سال ۱۴۰۲

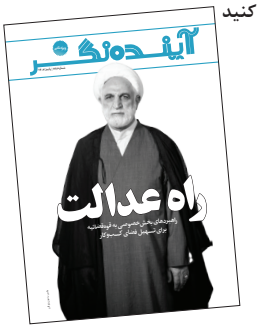

پاسخ به ۹ پرسش درباره مبارزه با مفاسد اقتصادی بر اساس بیانات رهبر انقلاب

مبارزه با فساد، یک جهاد همه‌جانبه است

مبارزه با مفاسد اقتصادی همواره از جمله تأکیدات و مطالبات اصلی و مهم رهبر انقلاب اسلامی بوده است. در سال‌های اخیر و پس از صدور فرمان هشت ماده‌ای خطاب به سران قوا این مطالبه به صورت جدی‌تری مطرح شده است. پایگاه اطلاع‌رسانی KHAMENEI.IR، به ۹ پرسش زیر درباره‌ی مسئله‌ی مبارزه با فساد اقتصادی با استفاده از بیانات رهبر انقلاب پاسخ می‌دهد.

۱ فساد اقتصادی چه ضررها و مشکلاتی برای کشور در پی دارد که رهبر انقلاب تا این حد بر مبارزه با آن تأکید داشته و دارند؟

اوّلین ضرر [فســـاد] این است که بیت‌المال خالی می‌شود و پول مردم به جیب یک شخصِ طمّاع و حریص و خودخواه و زیاده‌طلب می‌رود.

ضرر دوم این اســـت: کســـانی که می‌خواهند با پول خود در کشور فعّالیت اقتصادی کنند - کارخانه تأسیس کنند، مزرعه راه بیندازند و تولید کنند - وقتی دیدند از راه‌های نامشـــروع می‌شود این همه ثروت به دست آورد، آنها هم تشویق می‌شوند که بروند کار نامشروع کنند. عدّه‌ای می‌گویند مبارزه با مفاسد اقتصادی موجب می‌شود که سرمایه‌دار، سرمایه‌گذاری نکند؛ اما من می‌گویم قضیه عکس است؛ اگر با فساد اقتصادی مبارزه نشود، هر سرمایه‌داری وسوسه و تشویق می‌شود که به جای وارد شدن به کار پُردردسر تولید و مقدّمات آن و راههای طولانی دیگر، برود مشغول بند و بست و کارهای فساد انگیز شود. یک فاسد، دیگران را هم به فساد می‌کشاند و تشویق می‌کند. بنابراین ضرر دوم این است که کشور از فعّالیت اقتصادی باز خواهد ماند.

ضرر سوم این است که آدم فاسد وقتی بخواهد از بیت‌المال مسلمانان استفاده کند، به طور مستقیم که او را راه نمی‌دهند؛ مجبور است به مدیران و مسؤولان و هر کسی که سر راهِ او قرار دارد، رشوه بدهد. هر کسی هم نمی‌تواند در مقابل رشوه مقاومت کند. البته بعضی افراد مقاومت می‌کنند، بعضی هم دانسته یا ندانسته تسلیم می‌شوند. بنابراین آدم فاسد برای رسیدن به هدف خود، با رشوه دادن و شیرینی دادن، عدّه‌ای را فاسد می‌کند؛ مدیران را فاسد می‌کند، مأموران را فاسد می‌کند، مأمور بانک را فاسد می‌کند، مأمور فلان وزارتخانه را فاسد می‌کند.

ضرر چهارم این اســـت که وقتی پول و لقمه حرام در بین مردم و نخبگان و زبدگان رایج شـــد، گناه رایج می‌شود؛ «امرنا مترفیها ففســـقوا فیها». وارد شدن در میدان فساد مالی، مقدّمه ورود به میدان فساد اخلاقی و فساد جنسی و فساد شهوانی و انواع و اقسام فسادهاست.

ضرر پنجم این‌که وقتی مدیران و مردمی فاسد شدند، به پایگاه دشمن خارجی تبدیل می‌شوند. دشـــمن خارجی از آدمهای فاسد، برای اهداف سیاسی خود در کشور، خوب استفاده می‌کند. مبارزه با فساد، یک جهاد همه‌جانبه است.

۲ به نظر می‌رسد رهبر انقلاب از روند مبارزه با فساد راضی نیستند. توقع ایشان

دیدار مسئولان قوه قضاییه با رهبر انقلاب

از مسئولین کشور در این زمینه چیست؟

مگر وضعیت برای مسئولان سه قوه روشن نیست؟ با توجه به شرایط مناسب و امیدبخشی که از لحاظ همدلی و هماهنگی و همفکری بین مسئولان امر وجود دارد، چرا اقدام قاطع و اساسی انجام نمی‌گیرد که نتیجه را همه بطور ملموس مشاهده کنند. توقع من از آقایان محترم این است که چه با سمینار [همایش ملی ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد] و چه بدون آن، تصمیمات قاطع و عملی بدون هرگونه ملاحظه‌ای بگیرند و اجرا کنند.

حالا اسم فساد زیاد آورده میشود. حرف زدن راجع به فساد که فایده‌ای ندارد؛ با «دزد دزد» گفتن، دزد از دزدی دست برنمیدارد؛ باید رفت، وارد شد. مسئولان کشور، روزنامه که نیستند که راجع به فساد حرف میزنند. بله، روزنامه راجع به فساد ممکن است حرف بزند، من و شما که مسئول هستیم باید اقدام کنیم؛ حرف دیگر چیست؟ وارد بشوید؛ [اگر] بلدیم اقدام کنیم، جلوی فساد را به‌معنای واقعی کلمه بگیریم.

۳ مبارزه نکردن جدی و اثرگذار با فساد اقتصادی چه تأثیری در روحیه‌ی مردم دارد؟

وقتی مناسبات غلط اقتصادی در جامعه حاکم باشد، وقتی رانت‌خواری رواج داشته باشد، وقتی سوءاستفاده‌ی از قدرت برای به دست آوردن ثروتهای بادآورده رواج داشته باشد، کسی که تولید کننده و زحمتکش واقعی است، ناامید می‌شود. کشاورزی که زحمت می‌کشد، صنعتکاری که تولید می‌کند، سرمایه‌داری که سرمایه‌گذاری می‌کند، معدنکاری که عرق می‌ریزد، معلمی که در مدرسه درس می‌گوید، استادی که در دانشگاه تدریس می‌کند، قاضی‌یی که وقت و اعصاب خود را به کارِ صحیح صرف می‌کند، وقتی ببینند راه برای مناسبات غلط اقتصادی در جامعه باز است و با آن برخورد نمی‌شود، مأیوس می‌شوند. مردم حرفشان آنجاست که ما در زمینه‌ی برخورد با متخلف کوتاهی کنیم، در دنبال‌گیری از عدالت کوتاهی کنیم؛ مردم اینها را نمی‌پسندند، مردم از این چیزها عصبانی‌میشوند.

۴ برخی معتقدند فسادهای کلان رو شده که دادگاه برای آن تشکیل شده است، صرفاً بخشی از یک فساد همه‌گیر است. آیا وضعیت فساد در کشور این‌گونه است؟

فساد مالی، مثل خوره، ایدز و سرطان است؛ باید با آن مبارزه کرد. البته نباید بزرگنمایی کرد. بعضیها جنجال و بزرگنمایی میکنند و طوری حرف میزنند که کأنّه این سرطان همه جا را گرفته؛ نخیر، این‌طوری نیست. این همه ما دستهای پاکیزه، چهره‌های پاکیزه و انسانهای پاکیزه در دستگاه‌های گوناگون از بالا تا پایین داریم؛ اکثریت هم با اینهاست. فصل دیگر [فعالیتِ تبلیغاتی بیگانگان]، تبلیغات دروغین در باب تعمیم و گسترش فساد است. پیداست که هدف این است که هم افکار عمومی دلسرد و مأیوس شود و هم مبارزه با فساد واقعاً صورت نگیرد.

۵ برخی می‌گویند مبارزه با فساد در جمهوری اسلامی ایران امری سیاسی است و با هدف تصفیه حساب‌های سیاسی صورت می‌گیرد نه اجرای عدالت. آیا واقعاً برخورد دستگاه‌های حکومتی با مقوله‌ی فساد اقتصادی این‌گونه است؟

اصل عدالت اجتماعی، اجرای عدالت، در نظر گرفتن حق توده‌های وسیع مردم و پرکردن فاصله‌ی طبقاتی، یکی از اصول اصلی نظام اسلامی است. مبارزه با فساد اداری و فساد اقتصادی و سوءاستفاده از امکاناتی که قدرت در اختیار افراد می‌گذارد - چه سوءاستفاده‌ی مالی و چه سوءاستفاده‌ی سیاسی - از اصول انقلاب است.

وقتی بحث مبارزه با فساد مطرح میشود، [بیگانگان] یک فصل در این باب صحبت میکنند - میگویند این کار سیاسی است، هدف سیاسی دارد و سیاسیکاری است - تا اصل مبارزه با فساد را زیر سؤال ببرند... وقتی نهضتِ مبارزه با فساد شروع میشود، هر کس بیاید در مقابل آن بایستد و بگوید نخیر، چنین چیزی نیست و این کار، سیاسی است و اگر در جایی برخورد شد، این را به سیاسیگری متّهم کند، به نظرم به این جریان تبلیغاتی [بیگانگان] کمک کرده است.

۶ چرا رهبر انقلاب برای کنترل وضعیت فساد اقتصادی مداخله‌ی مستقیم نمی‌کنند؟

مدیریّت انقلاب، غیر از مدیریّت اجرایی کشور است. برای رهبری، وارد شدن در میدان اوّلاً به صورت طرح مسأله و بسیج افکار عمومی است؛ ثانیاً به صورت خواستن از دستگاههای اجرایی است. برخی از دستگاههای اجرایی، مخصوص این کارند. در زمینه مبارزه با فساد، هم قوّه مجریّه و هم قوّه قضاییّه درگیرند. بنده از هر دو قوّه به‌طور جد خواسته‌ام و آنها درگیرند؛ ورود رهبری این‌جاست. بله؛ اگر روزی معلوم شود دستگاههای قوّه مجریّه و قوّه قضاییّه آماده نیستند کار کنند، رهبری چاره‌ای پیدا نخواهد کرد جز این‌که خودش وارد میدان شود.

۷ در برخورد با فساد اقتصادی باید به چه نکاتی توجه شود؟

در مبارزه‌ی با فساد، در درجه‌ی اول، مسئله‌ی پیشگیری است؛ اما اگر در پیشگیری کوتاهی شد، به یک نحوی یک فساد واقع شد، درمان، دنبال‌گیری است؛ این نباید مورد غفلت قرار بگیرد.

در امر مبارزه با فساد نباید هیچ تبعیضی دیده شود. هیچکس و هیچ نهاد و دستگاهی نباید استثنا شود. هیچ شخص یا نهادی نمیتواند با عذر انتساب به این‌جانب یا دیگر مسئولان کشور، خود را از حساب‌کشی معاف بشمارد. با فساد در هر جا و هر مسند باید برخورد یکسان صورت گیرد.

باید با فساد در دستگاههای دولتی و دیگر دستگاههای حکومتی مبارزه شود. متعهّدِ این مبارزه، خودِ مسؤولان قوای مختلف هستند. در درجه اوّل، برای جلوگیری از فساد در دولت، خودِ مسؤولان دولتی، خودِ وزرا و خودِ مدیران ارشد مسؤولند. نگذارند در مجموعه‌های آنها فساد به وجود آید. اگر آنها بخواهند مبارزه کنند و اگر این مبارزه را جدّی بگیرند، بهتر از هر کس خواهند توانست مبارزه کنند. البته باید حواسشان جمع باشد که دامنهای خود را پاکیزه نگهدارند. این را همه بدانند: کسی که خودش آلوده به فساد باشد، قادر نخواهد بود با فساد مبارزه کند. خودِ مسؤولان باید با هشیاری و دقّت، با این پدیده مبارزه کنند. اگر خدای نکرده مدیران در مقابله با فساد در دستگاههای خود کوتاه بیایند، ناگزیر باید قوّه قضاییّه وارد میدان شود. دستگاه قضایی هم باید بی‌اغماض و بدون ملاحظه، هرجا فساد و یا عملی را برخلاف قانون و در جهت سوءاستفاده ملاحظه کرد، با آن مقابله کند. بدیهی است که نقش قوه‌ی مقننه در وضع قوانین که موجب تسهیل راه‌کارهای قانونی است و نیز در ایفای وظیفه‌ی نظارت، بسیار مهم و کارساز است.

عدالت در خدمت پیشرفت

دستگاه قضایی به ترویج فضای رقابتی کمک کند

محمود نجفی عرب
رئیس اتاق تهران

اقتصاد ایران از مشکلات و مصائب مختلفی رنج می‌برد که همگی آنها مانند مانع و دســـتاندازی پیش روی اقتصاد ملی قرار گرفته و مســـیر توسعه را به بیراهه کشانده‌اند. درحالی‌که ظرفیت‌های اقتصاد ایران چنان است که می‌توان با بهره‌گیری درست، دقیق و سنجیده از آنها، به شـــکوفایی برازنده این سرزمین دست پیدا کرد. ریشه برخی از مشکلات اقتصاد به مسائل خارجی و تحریم‌های بین‌المللی مربوط است ولی موارد دیگر ناشی از پدیده ناصواب معروف به «خودتحریمی‌های داخلی» اســـت. بخصوص طی یک دهه گذشـــته که موضوع مبارزه با فســـاد در فضای اقتصاد ایران جدی‌تر شده، سخت‌گیری‌ها نیز افزایش یافته است. در پس این سیاست‌ها برخی مسائل نیز در اقتصاد ایران بروز کرده که باید با دقت در مورد آنها تصمیم‌گیری کرد. البته باید به این نکته تاکید داشت که طی چند سال اخیر قوه قضاییه به طور خاص سیاست‌های حمایت از تولید و اصلاحات قضایی را با قدرت و قوت پیش برده و این اقدامات ثمرات قابل توجهی برای اقتصاد ایران داشته‌است. بخصوص می‌توان به کوشش ریاست قوه قضاییه در جهت راه‌اندازی مجدد کارخانه‌های تعطیل و نگاه حمایت‌گر از کارآفرینان اشاره کرد که هردو شایسته تقدیر است. با این وجود برای بهبود هرچه بیشتر امور می‌توان به برخی پیشنهادات نیز اشاره کرد:

کارآفرین یا مفسد: برخورد با مفاسد اقتصادی واجب و لازم است. قوه قضاییه هم در این مسیر با کوشش و تلاش مجدانه ظاهر شده‌است. خوشبختانه رویکردی به تازگی در قوه قضاییه ایجاد شده که میان کارآفرین و مفسد فاصله‌گذاری صورت می‌گیرد. توجه به این مســـئله از ضروریات اقتصاد ایران است. البته برای برخورد با مفاسد بهتر است که دلیل پیدایش آنها یعنی وجود انواع رانت‌ها در اقتصاد ایران برچیده شود. برخورد با علت مقدم به مواجهه با معلول است. برخوردهایی که کارآفرین و مفسد را یکی می‌پندارد، موجب دلسردی جامعه کارآفرینی می‌شد چراکه اولاً همه فعالان عرصه اقتصاد را به یک معنا در معرض تهمت فساد قرار می‌داد و دوما اینکه کارآفرینان را از انجام فعالیت‌های توسعه‌ای، ریسک‌محور و خلاقانه وحشت‌زده می‌ساخت. خوشبختانه این رویه‌ها با فعالیت محاکم تخصصی و توجه به اصل حمایت از کارآفرین در مسیر بهبود قرار دارد.

اخلال غیرضروری: نظام اقتصاد ایران پیچیده‌است. برای نمونه صنعت‌گری از نظام بانکی تسهیلات دریافت می‌کند. او با این تسهیلات پروژه عظیم و ملی را به انجام می‌رساند. اما همزمان دولت از پرداخت مطالبات صنعت‌گر و پیمانکار به دلایل مختلف مانند کسری بودجه سر بازمی‌زند ولی بانک به دنبال بازپرداخت تسهیلات است. به محض عدم دریافت آن از صنعت‌گر شکایت می‌کند و عملاً او را به بدهکار بانکی تبدیل می‌کند. در این مقطع نظام قضایی می‌تواند با عنوان دستگاهی عدل‌محور با آگاهی و شناخت به مطالعه پرونده بپردازد و بین کســـی که قصد سوءاستفاده دارد و فردی که در این چرخه گرفتار شده، تفاوت قائل شود.

نگاه تخصصی: دستگاه‌های مختلفی از جمله نهادهای غیرتخصصی طی چندین سال گذشته به میدان اقتصاد وارد شده‌اند. آنها با وجود دلسوزی برای کمک به اقتصاد ملی، به دلیل شناخت یا دانش ناکافی، اقدام به ارائه اطلاعات ناقص به محاکم یا افکار عمومی می‌کنند. پیشنهاد ما این است که در مورد موضوعات اقتصادی که از پیچیدگی خاصی برخوردار اســـت، به غیر از اسناد و مدارک مستند و متکی به پشتوانه کارشناسی، هیچ اظهارنظر دیگری ملاک عمل نباشد.

حفظ امنیت سرمایه‌گذاری: دستگاه قضایی می‌تواند ضامن حفظ امنیت سرمایه‌گذاری و اطمینان‌بخش به افراد باشد. برخوردهای رسانه‌ای امنیت فضای اقتصادی را برهم می‌زند و به غیر از تشویق سرمایه‌گذاران به خروج از اقتصاد ایران حاصلی ندارد. به همین سبب دستگاه قضایی در تعاملی سازنده با نهادهای کارآفرینی مانند اتاق‌های بازرگانی می‌تواند به حمایتگری قاطع از سرمایه‌گذاران تبدیل شود.

مجازات‌های جایگزین: ممکن است بنگاهی به دلایل مختلف مانند عدم وجود ثبات در اقتصاد ایران یا تحریم‌های بین‌المللی کارش به نقاط حساس بکشد و کسب‌وکاری در خطر ورشکســـتگی قرار گیرد. در این موارد آیا کارآفرین مقصر است؟ او را که هزاران اشتغال ایجاد کرده باید با نگاهی قهرآمیز راند؟ پس از او تکلیف کارخانه و صنعتش چه می‌شود؟ قوه قضاییه که آگاهانه میان کارآفرین و جریان فسادساز تفاوت قائل شده‌است، می‌تواند به فکر چاره‌ای برای این موارد نیز باشد که کارآفرینی که با بداقبالی مواجه شده، با نگاهی قهرآمیز رانده نشود.

تعزیرات علیه توسعه: قیمت‌گذاری دستوری یک عارضه برای اقتصاد ملی است و از آن خطرناک‌تر فعالیت تعزیراتی در اقتصاد است. هیچ اقتصادی با روش سرکوب قیمت‌ها و برخوردهای قهری با صاحبان مشـــاغل موفق نشده به نقطه مطلوب برسد. کدام اقتصاد جهانی را سراغ دارید که با قیمت‌گذاری دستوری و پس از آن فعال‌سازی نظام تعزیراتی به جایی رسیده‌است؟ آزادسازی اقتصاد قطعاً به نفع مصرف‌کننده و تولیدکننده خواهد بود.

ایجاد فضای رقابتی: دستگاه قضایی نماد ایجاد عدالت در جامعه است. این دستگاه باید ضامن برقراری عدالت در اقتصاد از طریق مهیاســـازی فضای رقابتی نیز باشـــد. اقتصاد غیررقابتی محکوم به شکست است. اکنون یک مسئله مهم اقتصاد ایران، فضای ضد رقابتی به شمار می‌آید. حضور چشمگیر دولت در اقتصاد و فعالیت‌های شرکت‌های شبه‌دولتی و رقابت نابرابر آن‌ها با بخش خصوصی، عرصه‌ای را ساخته که امکان رشد و توسعه را از بنگاه‌ها گرفته اســـت. قوه قضاییه می‌تواند با ورود به این عرصه، از دولت بخواهد که به جایگاه نظارت بازگردد و امکان رقابت را برای همه فعالان اقتصادی فراهم آورد.

ترویج داوری به‌جای دادگاه: داوری ابزاری اســـت که ضمن بررسی تخصصی پرونده‌های اقتصادی، از ایجاد و تشـــدید تنش در اقتصاد جلوگیری می‌کند. قوه قضاییه می‌تواند با فعال‌سازی فرآیند داوری و ترویج آن و بخصوص استفاده از ظرفیت اتاق‌های بازرگانی در جهت توسعه داوری، به این مهم دست یابد. در این صورت بخشی از بار پرونده‌های قضایی که اکنون در محاکم وجود دارد نیز کاسته می‌شود.

کارآفرینان گرفتار در دو جهان: متأسفانه پس از آغاز دوران تحریم‌ها، فشارهای بسیاری به اقتصاد ایران تحمیل شـــد. در این مسیر برخی فعالان اقتصادی اقدام به فعالیت‌های ضدتحریمی کردند. متأسفانه در برخی موارد آن‌ها توسط کشورهای ثالث به جرم کمک به دور زدن تحریم‌ها مورد محاکمه قرار گرفتند. پس‌ازآن برخی از همان افراد در ایران هم با مشکل مواجه شدند. حاصل آنکه این تحریم‌شکنان در دو سوی ماجرا، مواخذه شدند. قوه قضاییـــه می‌تواند با نگاهی فراگیر، تخصصی و کاملاً در خدمت اقتصاد ملی، فکری اساسی به حال این افراد داشته باشد. بخصوص آنکه اکنون سیاست قوه قضاییه، کمک به توسعه ملی است.

خلاصه کلام آنکه قوه قضاییه به‌عنوان دستگاهی عدالت‌محور، می‌تواند زمینه‌ساز توسعه اقتصاد ایران شود. ظرفیت‌های اقتصاد ایران آن‌قدر وسیع است که در صورت هماهنگی میان تمام ارکان حاکمیت، بهبود روابط خارجی و استفاده از ظرفیت‌های بخش خصوصی می‌توان به توسعه‌ای در طراز کشور و بالاتر از دیگر کشورهای منطقه دست‌یافت.

تولید کلید واژه توسعه و تعالی

سخنی کوتاه در باب حمایت از تولید

علی القاصی

رئیس کل دادگستری و
رئیس ستاد اقتصاد مقاومتی
دادگستری استان تهران

تولید و واژه مکمل آن یعنی صنعت، پرتکرارترین واژه‌های توسعه و تعالی نظام اقتصادی هستند. نظام اقتصادی مبتنی بر یک نظام تولیدی مترقی و رقابت‌پذیر در بازارهای داخلی و خارجی، در مسیر تحول و افق‌های روشن حرکت می‌کند. توسعه همه جانبه کشور در گرو توسعه اقتصادی رقم خورده و توسعه اقتصادی جز با توسعه نظام تولیدی کشور امری غیر ممکن است. کارآمدی شاخص‌های کلان توسعه اقتصادی در ابعاد ملی و بین المللی از قبیل تولید ناخالص ملی، نرخ اشتغال، حفظ ارزش پول ملی دربرابر نرخ اسعار خارجی و نرخ شاخص قیمت‌ها، جلوگیری از افزایش نقدینگی، افزایش صادرات، کنترل واردات بی‌رویه؛ جملگی در پیوند با توسعه وتعمیق نظام تولیدی رقابت‌پذیر در بخش‌های صنعتی، کشاورزی، معدنی و توسعه و تعمیق یک نظام توزیع نظارت‌پذیر هستند.

افزایش ثروت و رفاه عمومی در زندگی فردی و اجتماعی اشخاص و به تبع آن تعالی جایگاه انسان در جامعه، خود یک متغیری است که در تقویت و تحکیم جایگاه افراد و جامعه در امور معنوی، حاکمیتی، شهروندی و اجتماعی بسیار موثر و مفید است. به طوری که شهروند برخوردار از رفاه عمومی، از تهدیدات مبانی اعتقادی در امان می‌ماند؛ چرا که در قول معصوم علیه السلام (امام صادق (ع)) فقر هم مرز و دیوار به دیوار کفر معرفی شده است.

شهروند دارای وضعیت اقتصادی مناسب، از آسیب‌های اجتماعی هم به دور می‌ماند؛ چرا که در تحقیقات قضائی اجتماعی انجام شده در پرونده‌های متشکله در دادگستری‌ها، اکثر آسیب‌های اجتماعی منجر به وقوع جرائم و افزایش آمار جمعیت کیفری و آمار پرونده‌های قضائی در دادگستری ها، به نارسائی‌های اقتصادی، فقر، تبعیض و عدم برخورداری مرتکبین از رفاه عمومی و اجتماعی مربوط می‌شود.

بسیاری از اختلافات حقوقی فیما بین افراد، به ناپایداری و نوسانات پرتکرار و عمیق شاخص‌های اقتصادی مربوط می‌شود. در تعهدات قراردادی که برابری و همانندسازی تعهدات اعم از پولی و غیرپولی، با محاسبات شاخص روز قرارداد انجام می‌شود؛ با به هم ریختن وضعیت و تراز این تعهدات به علت کاهش ارزش پول ملی، نکول تعهدات را باعث می‌شود. ناتوانی ارزش پول اسکناس در برابر پول واقعی، یکی از علل اصلی نکول تعهدات قراردادی است که خود تشکیل پرونده‌های قضائی در دادگستری‌ها را باعث شده است.

انحراف و فرار نقدینگی از نظام تولیدی و صنعتی و بخش مولد نظامِ اقتصادی، به حوزه‌های بازرگانی، دلالی و بخش‌های غیر مولد نظام اقتصادی از یک طرف و ایجاد جاذبه‌های فراوان در بازارهای غیر مولد از طریق امکان کسب درآمدهای کلان بواسطه افزایش تورمی در قیمت، کالاها خود شاهد دیگری است بر تاثیر نوسانات مترقبه شاخص‌های اقتصادی در نظام اقتصادی کشور، آمار قابل توجه تقاضای دریافت منابع مالی ارزی و ریالی از نظام پولی و بانکی کشور با ادعا و اهداف تولیدی، بازرگانی، صنعتی از جانب مشتریان و عملکرد آماری نظام پولی و بانکی کشور در پاسخ دهی مثبت به این بازار و تقاضاها و انحراف بخش قابل توجهی از آن و بخش‌های غیر مولد خود از محرومیت نظام تولیدی کشور از منابع مالی ارزی ریالی حکایت دارد. به طوری که نوسانات پرالتهاب در شاخص‌های نظام اقتصادی هدایت نقدینگی تزریقی به نام و برای نظام تولیدی، به بازارهای غیر مولد و سفته بازی را رقم زده است. حال با عنایت به مراتب فوق علت تاکید مقام معظم رهبری(مد ظله العالی) بر ضرورت تقویت و حمایت همه جانبه از نظام تولیدی کشور، بیشتر آشکار می‌شود. معظم له بارها نه تنها در سخنرانی‌ها و جلسات عمومی با مسئولین و عموم مردم، بلکه در جلسات خصوصی با مسئولین کشور با تاکید بر کلید واژه «تولید» عزم ملی مسئولین و متولیان امر برای حمایت همه جانبه از نظام تولیدی کشور را مطالبه کرده‌اند؛

بلکه محور نامگذاری شعار سال‌ها در یک دهه گذشته از جانب ایشان متمرکز بر کلیدواژه «تولید»بوده است. علیهذا آنچه که امروز به عنوان یک تکلیف برای همه مدیران قوای سه گانه و سازمان‌ها و نهادهای متولی دیگر مورد مطالبه رهبر معظم انقلاب، روسای محترم قوای سه گانه است؛ حمایت همه جانبه از نظام تولیدی کشور وعزم مشترک و تشریک مساعی همه جانبه سازمان‌ها و نهادها در تحقق منویات معظم له از طریق ارتقاء نظام تولیدی کشور به جایگاه ممتاز در منطقه است؛

موضوع مهار تورم و رشد تولید یک موضوع کاملاً اجرایی و مرتبط با نظام اقتصادی کشور می‌باشد که متولی مستقیم آن قوه مجریه است.

با توجه به وظایفی که در قانون اساسی برای قوه قضائیه تعریف شده؛ وضعیت این قوه نسبت به موضوعات و مسائل اقتصادی و تولیدی در مقوله‌های اجرایی، کاملاً برون زا بوده و به طور مستقیم تکالیفی در این خصوص برای این قوه تعریف نشده است. به حکم قانون اساسی و وضعیت تفکیک‌قوا در این قانون، تمامی عوامل و متغیرهای ناظر به موضوعات اقتصادی از قبیل رشد تولید، مهار تورم، رشد سرمایه‌گذاری مستقیم و غیر مستقیم داخلی و خارجی، تامین امنیت سرمایه‌گذاری، توسعه و تعمیق زیرساخت‌های قانونی و اجرایی جذب سرمایه‌گذاری، توسعه و تعمیق حداکثری اقتصاد تولید محور، تمرکز حداکثری بر تولید دانش بنیان، دخالت حداکثری علوم روز در افزایش حداکثری نرخ بهره‌وری در مواد اولیه و پرهیز از خام فروشی، افزایش حداکثری ارزش افزوده در مواد معدنی، فراورده‌های نفتی و مواد اولیه و محصولات کشاورزی، رشد تولید ناخالص ملی و تولید خالص داخلی در اختیار قوه مجریه است و قوای مقننه و

قضائیه در این امور دخالت یا مباشـرت و ورود مسـتقیم ندارد. از طرفی آنچه که مشخص اسـت اینکه متولی اصلی امور تولیدی و اقتصادی، قوه مجریه و سـازمان‌های مرتبط و درگیر با موضوعات اقتصادی و تولیدی کشور هستند.

سوال مهم قابل طرح این است که؛ پس قوه قضائیه چه نقشی در ارتقـاء وضعیت نظام اقتصادی از قبیل رشـد تولید و مهار تورم می‌تواند داشته باشد؟

بـا توجه به اینکـه قوه قضائیه در امور اقتصـادی و تولیدی به طور مسـتقیم دخالتی نـدارد، پس نقـش آن در ارتقاء وضعیت و شاخص‌های اقتصادی چگونه می‌تواند قابل تصور باشد؟

نقـش آفرینی قوه قضائیه در این حوزه‌ها و موضوعات، چگونه باید تبیین و عملیاتی شود؟

و نقـش مراجـع قضایـی و مدیـران قضایی و سـتادی در این موضوع باید تعریف، تبیین و اجرایی شود؟

برای پاسـخ به این سوالات باید از وظایف قوه قضائیه در قانون اساسی، بازخوانی مجدد داشته باشیم.

در اصول متعدد قانون اساسـی، وظایف قوه قضائیه به شـرح ذیل بیان شده است:

الف: مجموعه وظایف و اختیارات و تکالیفی که در حوزه رسیدگی به پرونده‌های قضایی (اعم از کیفری و حقوقی) و فصل خصومت بین متداعیین، تعقیب، محاکمه و مجازات بزهکاران خلاصه شده و از آن به وظیفه قضاوتی قوه قضائیه تعبیر می‌شود.

ب: مجموعه تکالیف و اختیارات که به منظور پیشـگیری از وقوع جرم و تشـکیل فرایندها و بسترهای منجر به وقوع جرم و اختلاف تدوین شده است که از آن به عنوان وظایف پیشگیرانه و بازدارنده یاد می‌شـود. ج: مجموعه سـاز و کارهای اختیاراتی و صلاحیتی قوه قضائیه در امر نظارت بر حسن اجرای قوانین و حسن جریان امـور در دسـتگاه های اجرایی کـه از آن به جایـگاه نظارتی قوه قضائیه یاد می‌شـود. هرچند که تمامی ارکان قوه قضائیه از قبیل دادستانی کل کشور، دادستان‌های عمومی و انقلاب شهرستان‌ها نسبت به اجرای این جایگاه مسئولیت و اختیار دارند؛ ولی عمده این وظایـف قوه قضائیه از طریق سـازمان بازرسـی کل کشـور انجام و پیگیری می‌شـود. با عنایت به مراتب فوق، ستاد پیگیری اجرای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی دادگستری استان تهران با ملحوظ نظر قـرار دادن وضعیت، جایگاه و نقـش قوه قضائیه در تحقق حداکثری و اجرای قوانین و مقررات مرتبط با تولید؛ برنامه عملیاتی خود را تدوین و اجرائی نماید.

یکی از خلاهای حاکم به جایگاه نظارتی قوه قضائیه این است نه از جانب مجلس شورای اسلامی و نه توسط خود قوه قضائیه در خصوص اسـتفاده حد اکثری از این جایگاه به منظور پیشگیری از وقوع تخلفات، جرایم و آسـیب‌های اجرائی در تمامی حوزه‌ها، مخصوصاً در مورد مسـائل اقتصادی؛ مقررات‌گذاری و سیاسـت پـروری لازم صـورت نگرفته اسـت، البته که اگر جایـگاه نظارتی قوه قضائیه به شـرح اصول قانون اساسی به طور واقعی عملیاتی و اجرائی شـود؛ نه تنها از بسـیاری تخلفات، جرایم و آسیب‌های منجر به تشـکیل فرآیندها و جرایم علیه نظام اقتصادی جلوگیری و پیشـگیری می‌شـود؛ بلکه با مشـارکت قوه قضائیه در تفسیر و برداشـت صحیح از نحوه‌ی اجرای قوانین و مقررات؛ شـجاعت، مهارت و کارآمدی مدیران دسـتگاه‌های اجرائی در اتخاذ و اجرای تصمیمات مرتبط با موضوعات اقتصادی تقویت خواهد شد.

در سـال‌های اخیـر، ابلاغ دسـتورالعمل پیگیـری اجـرای سیاسـت‌های اقتصاد مقاومتی قوه قضائیه، گامی مهم در تقویت رکن نظارتی قوه قضائیه قلمداد می‌شود. سیاست و رسالت اصلی تشکیل ستاد، حمایت از اجرای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی در قوه قضائیه و دادگستری‌های استان‌ها باید معطوف به امور مهمی از قبیل موارد ذیل باشد:

۱ نظـارت و مدیریت پرونده‌های مرتبط با واحدهای تولیدی به منظور تسریع در رسیدگی، حمایت از تولیدات داخل، حمایت از سرمایه‌گذاری مشروع، ارتقای امنیت اقتصادی.

۲ ضرورت جمع‌آوری اطلاعات کامل از واحدهای تولید مربوط به هر کدام از پرونده‌هـای مربوط به جرایم اقتصادی مهم به طور دقیـق با ذکـر جزئیات کامل به منظـور اعمـال نظارت‌های لازم حمایتی.

۳ شناسـایی کامل شـرکت‌ها و واحدهای تولیدی و بنگاه‌های اقتصـادی متعلق به متهمـان و خوانـدگان پرونده‌های قضائی و پیش‌بینی موانع احتمالی پیش‌رو و اعلام راهکارها و پیشـنهادات لازم در جهت جلوگیری از بروز هرگونه مشکلات، موانع و آسیب به واحـد تولیدی و پیگیری رفع موانـع تولیدی مرتبط با پرونده‌های قضایی.

۴ برخورد جـدی با مجرمین اقتصادی و رسـیدگی سـریع به پرونده‌های مفاسد اقتصادی.

۵ احصـاء موانع تولید و سـرمایه‌گذاری مشـروع با جلب نظر مدیران دسـتگاه‌های اجرایـی، اتاق بازرگانـی و قضات مجرب با بهره‌گیری از پرونده‌های مطروحه در دادسـرا و محاکم قضایی به منظـور رفع موانـع حقوقی و قضایی و حمایـت از جهش تولید و توسـعه‌ی اشتغال و بهره‌گیری از ظرفیت‌های قانونی و قضایی در جهت رفع موانع تولید

۶ برگزاری جلسات هماهنگی و پیگیری با دستگاه‌های مرتبط جهت رفع موانع تولید.

۷ صدور دستورات قضایی متناسب به مراجع زیربط جهت رفع موانع تولید و حمایت از سرمایه‌گذاری مشروع.

۸ برگزاری جلسـه با فعالان بخش خصوصـی جهت اطلاع از مسـائل و مشـکلات حقوقی و قضایـی تولید و سـرمایه‌گذاری و اشتغال و پیگیری جهت رفع آن.

۹ نظارت بر حسن اجرای دستور العمل پیگیری سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی.

۱۰ حمایت قضایی و حقوقی از واحدهای تولیدی دارای پرونده قضایی.

۱۱ نظارت بر بازار به منظور جلوگیری از سـوء استفاده مفسدین اقتصـادی و حمایـت از مصرف‌کننده و جلوگیـری از تنش‌های هیجانی در بازار.

۱۲ تعامل و تشریک مسـاعی حداکثری با دستگاه‌های اجرایی و سـازمان‌های متولی امر و اتاق‌های بازرگانی در جهت شناسایی و پیگیری سـریع مشـکلات مرتبط با واحدهای تولیدی از طریق تشکیل کارگروه‌های تخصصی.

همه به تولید داخلی کمک کنند

حضرت آیت الله خامنه‌ای در تاریخ ۹۷/۱۰/۱۹ برخی وظایف مسئولان و مردم در زمینه مسائل اقتصادی و تقویت تولید داخلی را برشمردند که پایگاه اطلاع‌رسانی KHAMENEI.IR این موارد در این اطلاع‌نگاشت منتشر میکند.

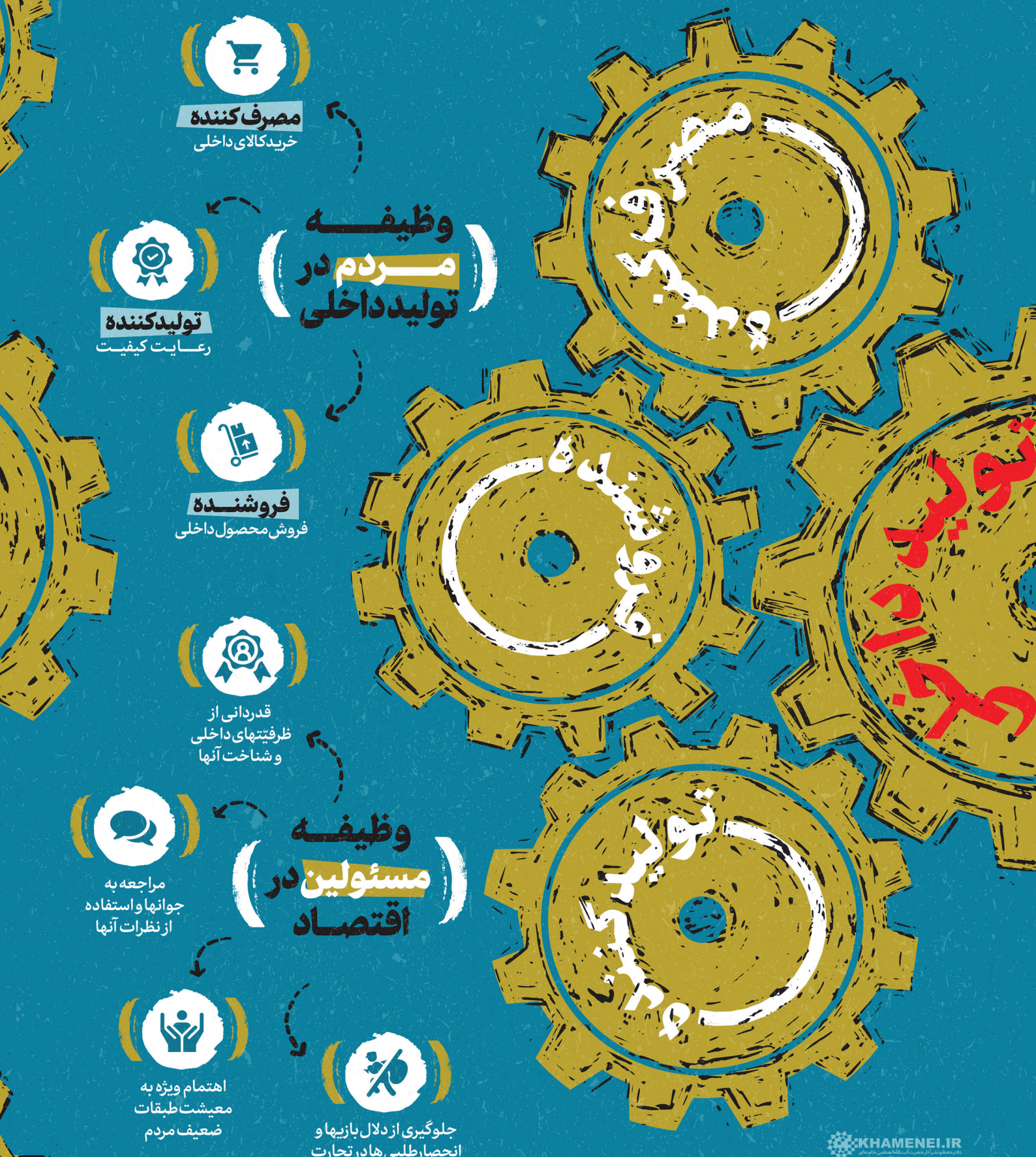

وظیفه مردم در تولید داخلی

مصرف‌کننده
خرید کالای داخلی

تولیدکننده
رعایت کیفیت

فروشنده
فروش محصول داخلی

وظیفه مسئولین در اقتصاد

قدردانی از ظرفیتهای داخلی و شناخت آنها

مراجعه به جوانها و استفاده از نظرات آنها

اهتمام ویژه به معیشت طبقات ضعیف مردم

جلوگیری از دلال بازیها و انحصارطلبی ها در تجارت

KHAMENEI.IR
دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای

۱۷ مطالبه تشکل‌های اقتصادی از قوه قضاییه

۱
عضویت دائم اتاق‌ها و تشکل‌های اقتصادی در ستاد پیگیری اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی در قوه قضاییه

۲
اخذ نظرات تخصصی و مشورتی تشکل‌های اقتصادی برای اتخاذ تصمیمات مدیریتی

۳
ایجاد زمینه ارتباط و دسترسی بیشتر فعالان اقتصادی به مقامات قضایی

۴
تعریف ضمانت اجرای قوی برای تصمیمات اتخاذ شده در ستادهای استانی

۸
کاهش محدودیت‌هایی همچون ممنوع‌الخروجی فعالان اقتصادی و اقداماتی مانند بازداشت که منافی حیثیت و آبروی فعالان اقتصادی است

۵
نظارت بیشتر بر دستگاه‌های اجرایی با هدف حمایت از تولید و سرمایه‌گذاری

۶
ایجاد مجتمع تخصصی رسیدگی به دعاوی تجاری در مراکز استان‌ها

۷
تقویت دانش قضایی قضات و تسریع در دادرسی پرونده‌های مربوط به تجارت، تولید و سرمایه‌گذاری و ایجاد وحدت رویه در تصمیمات و آرای قضایی

۹
حمایت قضایی از فعالان اقتصادی در برابر برخی تصمیمات غیرقانونی و غیرموجه بانک‌ها، تأمین اجتماعی و مالیاتی

۱۰
تلاش برای ایجاد هماهنگی بیشتر بین نهادهای اجرایی و پرهیز از اقدامات جزیره‌ای

۱۱
رفع ناکارآمدی قوانین حامی تولید

۱۲
ارتقای آگاهی و مهارت‌های حقوقی و قضایی فعالان اقتصادی از طریق آموزش

۱۳
توسعه داوری سازمانی در حوزه‌های اقتصادی

۱۴
نظارت بر نظریات کارشناسی و استفاده از فناوری و هوشمندسازی آن

۱۵
تربیت وکلا و ضابطان تخصصی در حوزه دعاوی اقتصادی

۱۶
پیگیری تصویب لایحه تجارت، لایحه آیین دادرسی تجاری و سایر لوایح مربوط به امنیت اقتصادی

۱۷
ابطال بخشنامه‌ها و آیین‌نامه‌های دولتی خلاف قانون در دیوان عدالت اداری و رسیدگی فوری در این موارد

تعامل سازنده دادگستری استان تهران با بخش خصوصی

دادگستری کل استان تهران از ابتدای تأسیس ستاد پیگیری سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، تعامل سازنده و گسترده‌ای با تمامی ارکان فعالیت اقتصادی منجمله بنگاه‌ها و تشکل‌های اقتصادی آغاز کرده است. در همین راستا در سنوات اخیر به موجب توسعه تعاملات با اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران و مشخصاً شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان تهران، تعداد ۱۲ کارگروه مشترک با هدف ایجاد بستر حمایت از تولید و تحقق شعار جهش تولید و آرمان رشد اقتصادی تشکیل شد.

۱ شناسایی و پیگیری رفع موانع حسن اجرای قانون اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی (خصوصی‌سازی)

۲ جهش تولید با مشارکت مردم از طریق پیگیری رفع موانع بهبود فضای کسب کار

۳ شناسایی و پیگیری رفع موانع بازگشت ارز حاصل از صادرات کالا و خدمات فنی، مهندسی و رفع تعهدات ارزی

۴ جهش تولید از طریق تقویت و رفع موانع تولید شرکت‌های دانش‌بنیان

۵ جهش تولیدی در بخش کشاورزی، دام و طیور

۶ شناسایی و پیگیری رفع موانع فراوری واحدهای تولیدی بخش خصوصی با رویکرد صادرات محور و گمرک

۷ شناسایی و پیگیری رفع مشکلات مرتبط با ثبت سفارش، تخصیص و تامین ارز مورد نیاز واحدهای تولیدی

۸ شناسایی و پیگیری رفع موانع مرتبط با ناترازی تامین انرژی اعم از برق، گاز، آب واحدهای تولیدی

۹ موضوعات مرتبط با تهدیدهای محیط کسب‌وکار ازجمله امور مالیاتی، تامین اجتماعی، استاندارد، دامپزشکی، محیط زیست

۱۰ شناسایی و رفع موانع تولیدی، صنعتی، کشاورزی و دامداری راکد و نیمه فعال

۱۱ شناسایی و پیگیری رفع مشکلات شهرک‌ها و نواحی صنعتی

۱۲ جهش تولید در بستر حمایت از شرکت‌های تولیدی منحله‌ورشکسته

لذا باعنایت به اثربخشی بسزای این اقدام پرخیر و برکت، بخش‌خصوصی خواستار تدوین و ابلاغ دستورالعمل‌های لازم برای گسترش سراسری این کارگروه‌ها در سطح کشور است.

نگاه رئیس قوه قضاییه به بخش خصوصی و تولید:

مالکیت خصوصی کاملاً محترم است

حجت‌الاسلام والمسلمین غلامحسین محسنی اژه‌ای رئیس قوه قضاییه در چند سال گذشته تحولات بسیاری را در دستگاه قضا رقم زده است. در ادامه نگاهی کوتاه به برخی جملاتی خواهیم داشت که او در آن‌ها به اهمیت فعالیت بخش خصوصی، بهبود فضای کسب و کار و رشد تولید و اشتغال در کشور پرداخته است:

۱

امنیت سرمایه‌گذاری و حمایت از بخش خصوصی برای تحقق شعار سال باید مورد توجه قرار بگیرد.

۲

هر سه قوه با هماهنگی یکدیگر نسبت به شناسایی موانع تولید و رسیدن به وحدت‌نظر در این مقوله و اقدام عملی برای رفع این موانع، کوشا و ساعی باشند.

۳

این‌گونه نباشد که هر قوه و دستگاهی برای رفع موانع تولید، مسیری جداگانه را طی کند؛ در این راستا باید با بخش خصوصی همکاری و همفکری داشته باشیم.

۴

در مسیر تحقق عینی و عملی راهبرد «جهش تولید با مشارکت مردم» ضروری است که بیش از گذشته به امر خطیر رفع موانع تولید اهتمام داشته باشیم.

۵

باید هر سه قوه با همفکری و هماهنگی، سازوکارهای اجرایی رفع موانع تولید را تدوین و تمهید کنند.

۶

برای حمایت از صادرات برنامه‌ریزی دقیق داشته باشیم.

۷

تقویت و ارتقاء مقوله امنیت اقتصادی و امنیت سرمایه‌گذاری موضوع بسیار مهمی است و باید در این حوزه یک بازنگری جدی داشته‌باشیم.

۸

انسداد بسترها و گلوگاه‌های فساد، در زمره اولویت‌های قوه قضاییه‌است.

۹

باور من این است که با اقتصاد دولتی نمی‌توان به جایی رسید.

۱۰

آموزه‌های فقهی و قانونی و نظام حاکمیتی ما برای مالکیت خصوصی مردم احترام قائل است و بر تقویت تولید ملی و بخش خصوصی تاکید و اهتمام دارد.

۱۱

از مشکلات بخش خصوصی در کشور ما آن است که میان اعضا و قسمت‌های مختلف این بخش هماهنگی و ارتباطات منسجم وجود ندارد.

۱۲

قطعاً امنیت سرمایه‌گذاری، ارتباط مستقیمی با افزایش تولید و تقویت بنیه اقتصادی کشور دارد و دستگاه قضایی در راستای تقویت این امر، مصمم است.

۱۳

مالکیت خصوصی قطعاً از نظر شرع، قانون اساسی و مسئولان عالی نظام کاملاً محترم است، اما در تحصیل مال باید همه روابط شرعی و قانونی رعایت شده باشد.

۱۴

انتظار از بخش خصوصی این است که دولت و دستگاه قضایی را یاری دهند.

۱۵

بخش خصوصی ما هیچ‌گاه نتوانسته جایگاه خود را به درستی در نظام حاکمیتی تبیین و تشریح کند.

۱۶

سازوکار تعریف کنید تا تاجری که فساد نکرده اما با مشکل مواجه شده حتی برای یک روز هم زندان نرود.

۱۷

مبارزه علمی و حرفه‌ای با مفاسد و پرهیز از سیاسی‌کاری و جناحی‌گری و اقدامات شعاری در مبارزه با فساد، از الزامات تحقق شعار سال است.

۱۸

اگر امروز نگاه بخشی از مردم به بخش خصوصی یا اتاق بازرگانی و تعاون و فعالان اقتصادی نادرست است و یا گله‌مندی وجود دارد، باید در جهت اصلاح و تغییر این نگرش تلاش کنید.

۱۹

فعالین بخش خصوصی را متخصص‌ترین افراد برای حمایت از فعالیت‌های اقتصادی سالم و مقابله با مشکلات این حوزه می‌دانم.

۲۰

قوه قضاییه آماده است از سازوکارهای بخش خصوصی برای حمایت و دستگیری از هم‌صنف‌های زمین‌خورده‌تان حمایت کند.

دو شعبه حل اختلاف در اتاق بازرگانی تهران افتتاح شد

فعالان اقتصادی مشکلاتشان را در خانه خود حل کنند

با حضور دادیار دادسرای دیوان عالی کشور و معاون قضایی رئیس کل دادگستری در امور شوراهای حل اختلاف استان تهران، دبیر کل اتاق بازرگانی تهران و تعدادی از مدیران قوه قضاییه و اتاق تهران، آیین گشایش شعبه‌های ۲۶۵۱ و ۲۶۵۱ شورای حل اختلاف تهران که در اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران مستقر است، برگزار شد.

آیین گشایش شعبه‌های ۲۶۵۱ و ۲۶۵۱ شورای حل اختلاف تهران که در اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشـــاورزی تهران مستقر است، برگزار شد. این مراسم با حضور غلامرضا مهدوی، دادیار دادسرای دیوان عالی کشور و معاون قضایی رئیس کل دادگستری در امور شوراهای حل اختلاف استان تهران؛ بهمن عشقی، دبیر کل اتاق بازرگانی تهران؛ قربانیان، رئیس شورای حل اختلاف ویژه اصناف و بازرگانان و تیموری‌کیا، ریاست حفاظت اطلاعات شورای حل اختلاف استان تهران برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی اتاق تهران، بهمن عشقی در ابتدای این مراسم توضیح داد که مدتی بود اتاق بازرگانی تهران به دنبال این بود که بتواند بخش‌هایی را برای حل‌وفصل دعاوی تجار ایجاد کند. سال ۱۳۹۹ مقام معظم رهبری در دیداری با هیات وزیران و رئیس‌جمهور وقت دستور دادند که به واسطه ارتقای رتبه ایران در شاخص کسب‌وکار، دو موضوع توسط اتاق‌های بازرگانی مورد پیگیری قرار بگیرد. موضوع اول ایجاد پنجره واحد شروع کسب‌وکار و موضوع دوم برپایی دادگاه‌های تجاری بود.

دبیـــرکل اتاق بازرگانی تهـــران ادامه داد: موضوع پنجره واحد شروع کسب‌وکار ایجاد شـــد، دادگاه ویژه تجار هم تاســـیس شد و خوشـــبختانه در حال حاضر مشغول به کار اســـت. موضوع ایجاد شـــعب حل اختلاف از همان موقع مورد پیگیری بود. سال گذشته جنبه رســـمی‌تری پیدا کـــرد و با همکاری مدیـــران مربوطه دســـتورات آن داده شـــد. امیدواریـــم افرادی که حکم آنها امضا شـــده اســـت، بتوانند در انجام وظیفه خود انصاف و عدالت را رعایت کنند تا هم شـــأن خودشان و هم شـــأن اتاق تهران حفظ شود. همچنین امیدواریم این شعب مصداقی از کارآمدی در قوه قضاییه شـــود و حوزه‌های بیشـــتری در واگذاری موضوعات داوری و حل اختلافات به اتاق بازرگانی تهران محول شـــود. چرا که اگر ما تجار بتوانیم بین هم مشکلات خودمان را حل‌وفصل کنیم، شـــاید بخش بزرگی از باری که امروز بر دوش قوه قضاییه است، برداشته شود. همچنین باید صلاحیت اتاق بازرگانی در حل‌وفصل دعاوی و همچنین کارآمدی قوه قضاییه ارتقا پیدا کند تا از این طریق، اتاق تهران به محل و سقفی برای تجار تبدیل شود و تجار مشکلاتشان را در خانه خودشان حل کنند.

عشقی همچنین آمادگی اتاق بازرگانی تهران را برای گسترش کار و افتتاح شعب دیگر اعلام کرد، او گفت: اتاق تهران تا حد تخصیص یک ساختمان مفصل برای حل اختلاف و داوری آمادگی دارد تا در کنار قوه قضاییه باشد.

در ادامه دادیار دادسرای دیوان عالی کشور و معاون قضایی رئیس کل دادگستری در امور شوراهای حل اختلاف استان تهران وضعیت شوراهای حل اختلاف استان تهران را تشریح کرد و گفت: در سطح استان حدود ۶۰ مجتمع حل اختلاف، ۷۰۰ شعبه، ۴۰۰۰ نفر نیرو اعم از اعضا و کارکنان، ۴۰۰ نفر قاضی به صورت مستمر یا نیمه‌وقت و تقریبا به همین تعداد هم کادر اداری با ما همکاری دارند. چند سالی می‌شود که سعی کردیم به فلسفه اصلی شوراهای حل اختلاف که اساساً بر مبنای صلح و سازش استوار است، برگردیم که این کار انجام شده. شـــوراهای حل اختلاف دو نوع هستند، برای یک نوع، صلاحیت رأی در قانون پیش‌بینی شده است که همانند سایر مراجع قضایی رأی را صادر می‌کند. یک بعد دیگر موضوع صلح و ســـازش اســـت و محدودیتی در خصوص دعاوی وجود ندارد. از ۷۰۰ شعبه حدود ۱۵۰ شعبه به صورت ویژه صلح و سازش در کنار مراجع قضایی به خصوص در دادسراها، شوراها و محاکم مستقر هستند.

غلامرضا مهدوی در خصوص شعب تخصصی شوراهای حل اختلاف گفت: همچنین ۱۷ شعبه در زندان‌ها و ۵۸ شعبه نیز به صورت ویژه در نهادهای اقتصادی، شهرک‌های صنعتی و شرکت‌های دانش‌بنیان و ... داریم. در ۵۸ شعبه تخصصی صلح و سازش که در دادسرای شهر تهران داریم، ماهانه حدود ۱۶ هزار فقره پرونده به شعبات وارد می‌شود که حدود ۵۱ درصد از آنها با صلح و سازش مختومه می‌شود. در شهرستان‌های تابع شهر تهران نیز وضع به همین شـــکل است. از نظر ورودی پرونده‌ها شهرهای تابعه استان تهران با شهر تهران برابر است. همچنین حدود یک‌چهارم پرونده‌های کل شوراهای کشور مختص استان تهران است. یک زمانی گفته می‌شد که تهران به دلیل شرایط و بافت خاص خودش، سازش چندانی در آن رخ نمی‌دهد، اما بالعکس این موضوع ثابت شد. تا چند سال قبل رتبه سازش تهران در بین کل استان‌های تهران ۳۱ بود، یعنی رتبه آخر را داشت، اما در حال حاضر استان تهران و به خصوص شهر تهران رتبه اول کشوری را دارد.

دادیار دادسرای دیوان عالی کشور بعد دوم را ایجاد شعبات تخصصی اقتصادی، بازرگانی و دانش‌بنیان عنوان و تصریح کرد: قانون جهش تولید و کسب‌وکار دانش‌بنیان در سال ۱۴۰۱ مصوب شد. در همین قانون نیز قانون‌گذار قوه قضاییه و خاصه شورای حل اختلاف را مکلف کرده در واحدهای اقتصادی و به‌خصوص در شرکت‌های دانش‌بنیان شوراهای ویژه صلح و سازش داشته باشند. چند سال است که مقام معظم رهبری عنوان سال را یک شعار اقتصادی انتخاب می‌کنند. این قانون هم برای سال گذشته است، اما ما حدودا از سال ۹۹ این ۵۸ شعبه تخصصی شورا را در نهادهای مختلف اقتصادی، بازرگانی و شهرک‌های صنعتی ایجاد کردیم.

در این ۵۸ شعبه یک مورد شاکی نداشتیم. علت اصلی نیز این است که اعضا متخصص، کاربلد و از جنس همان نهاد هســـتند. زبان یکدیگر را می‌فهمند و نقاط کور پرونده‌ها به راحتی پیدا می‌کنند. در شـــهرک صنعتی شمس‌آباد ۸ شعبه افتتاح کردیم. اعضای هیات مدیره این شهرک گزارش دادند که ۸۵ درصد پرونده‌های وارد شده به این شعب با صلح و سازش برطرف شده است.

مهدوی نسبت به افتتاح این دو شعبه در اتاق بازرگانی تهران ابراز خوش‌بینی کرد و گفت: دو شعبه‌ای که در اتاق بازرگانی تهران افتتاح شده، بسیار تخصصی است. بسیار خرسند و خوش‌بین هستم که این شعبات به سرانجام خوبی خواهد رسید. این شعبات به عنوان یک مرجع رسمی و قضایی ماست. گزارش اصلاحی که شعبات صادر می‌کنند به تایید قاضی هم می‌رسد و زیر نظر مجتمع ۲۷ ما هستند. در هر تصمیمی که اینجا گرفته می‌شود باید ظرافت کاری در نظر گرفته شـــود، چرا که یک حکمیت و داوری است و باید استانداردهای قانونی رعایت شود.

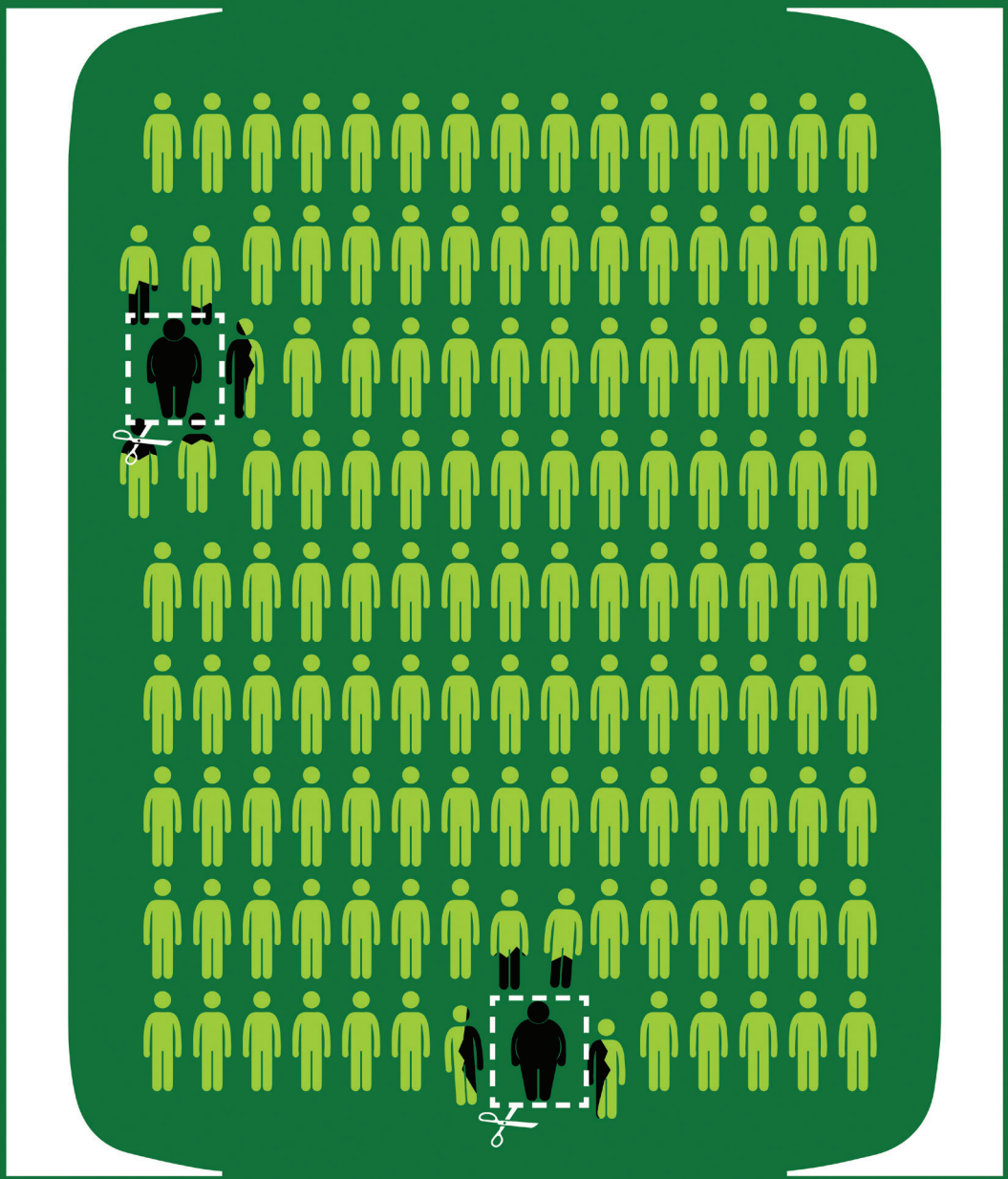

مبارزه با فساد لازمه امنیت اقتصادی

ما اگر میخواهیم مردم در صحنه‌ی اقتصاد باشند، باید صحنه‌ی اقتصادی امنیت داشته باشد اگر امنیت را میخواهیم، بایستی دست مفسد و سوءاستفاده‌چی و دورزننده‌ی قانون و شکننده‌ی قانون بسته بشود؛ مبارزه‌ی با فساد باید جدی گرفته بشود؛ امروز خوشبختانه مسئولین این را میگویند لکن گفتن کافی نیست. همه‌ی مسئولین در این جهت مسئولند.

۹۲/۱۲/۲۰

۳۰ گام برای حمایت از تولید

اقدامات قوه قضاییه در تحقق شعار سال ۱۴۰۲

قوه قضاییه اقدامات متعدد و بسیاری در راستای تحقق شعار سال و حمایت از تولید و اشتغال در کشور در سال ۱۴۰۲ انجام داده است. باتوجه به تاکیدات مقام معظم رهبری و با دستور حجت‌الاسلام‌والمسلمین محسنی اژه‌ای، رئیس قوه قضاییه، بخش‌های مختلف دستگاه قضا اقدامات متعددی در جهت حمایت از فعالیت اقتصادی و چرخه تولید در سال ۱۴۰۲، انجام داده‌اند. به‌طوری که یکی از محورهای ثابت برنامه سفرهای استانی ریاست دستگاه قضا در این سال رفع موانع واحدهای تولیدی و کارخانه‌ها و به تبع آن ایجاد اشتغال و دیدار با صنعت‌گران و کارآفرینان و گفتگو با آن‌ها بوده است. در این گزارش، مهم‌ترین اقدامات دستگاه قضا در جهت تحقق شعار سال ۱۴۰۲ (رشد تولید و مهار تورم) بیان می‌شود:

۱ حل مشکلات کارخانه روغن نباتی شیراز و احیای این کارخانه قدیمی

۲ احیای کارخانه صنایع مخابراتی راه دور ایران (ITI) بعد از ۱۷ سال

۳ راه‌اندازی پروژه پتروشیمی گلستان با بیش از ۹۰ هزار نفر شاکی و تعدادی زندانی

۴ جلوگیری از تعطیلی دومین تولیدکننده کابل کامپوزیت جهان و اشتغال‌زایی برای ۳۲۷ نفر به‌طور مستقیم با ورود سازمان بازرسی

۵ احیای ۴ واحد تولیدی با کمک دادگستری استان خوزستان در سه ماهه اول سال با همت دادگستری خوزستان

۶ رفع مشکل شرکت دوران تجهیز نیکان پارس با تلاش دادگستری مازندران

۷ راه‌اندازی مجدد کارخانه بسته‌بندی گوشت و مرغ سحر پروتئین پس از گذشت ۸ سال تعطیلی با حمایت دادگستری استان ایلام

۸ بازگشت کشتارگاه مرغ پرناز در حمیدیه به چرخه تولید با ورود دادگستری استان خوزستان

۹ رفع مشکل بانکی یک شرکت صنایع غذایی با تلاش کمک دادگستری استان گلستان

۱۰ دستور رئیس کل دادگستری آذربایجان غربی به بانک‌ها و اجرائیات ثبتی مبنی بر خودداری از تعطیلی و پلمب واحدهای تولیدی

۱۱ بازگشت به کار ۱۰ کارگر بیکار با ورود دادگستری خراسان شمالی در کمتر از ۲۴ ساعت

۱۲ جلوگیری از ورشکستگی ۱۴۳ کارخانه با بیش از ۱۲ هزار پرسنل و نیروی کار توسط اداره کل امور تصفیه و ورشکستگی قوه قضاییه

۱۳ ایجاد زمینه اشتغال بیش از ۵۰۰ نفر در کارخانه ذوب آهن ارومیه با ورود دستگاه قضایی

۱۴ جلوگیری از تعطیلی معدن خمرود و بیکاری ۴۰۰ کارگر با ورود دادگستری شهرستان زرند

۱۵ جلوگیری از تعطیلی ۲ واحد تولید فولاد و حفظ اشتغال ۴۰۰ نیروی کار با حمایت دادگستری استان تهران

۱۶ جلوگیری از بیکاری ۱۷ هزار نفر از کارگران با پیگیری ستاد اقتصاد مقاومتی

۱۷ احیای ۵۱ واحد تولیدی تعطیل با ۶۱۷ کارگر در استان گلستان و جلوگیری از تعطیلی شرکت داروسازی با ۵۰۰ نیروی کار

۱۸ احیای ۱۰ واحد تولیدی و صنعتی راکد امسال در استان زنجان

۱۹ احیا و راه‌اندازی کشتارگاه سیمرغ دلیجان و مختومه شدن ۱۰۰ فقره پرونده مربوط به این واحد تولیدی در مراجع قضایی

۲۰ احیای ۱۵ واحد تولیدی و اشتغال‌زایی برای ۵۰۴ نفر با تلاش دادگستری استان یزد

۲۱ جلوگیری از تعطیلی ۷۳ واحد تولیدی و صنعتی و احیای ۱۱ واحد با حمایت دادگستری یزد

۲۲ احیای ۳۹ واحد تولیدی و جلوگیری از بیکاری ۱۷۰۰ کارگر در پی اقدام ستاد اقتصاد مقاومتی گلستان

۲۳ حل مشکلات ۷ واحد تولیدی آذربایجان غربی با ورود دستگاه قضایی

۲۴ احیای ۲۱ واحد تولیدی راکد در استان اصفهان با کمک دادگستری این استان

۲۵ حل مشکلات شرکت «گلنوش» و ایجاد زمینه اشتغال جدید برای ۶۵۰ نفر با ورود دادگستری کل استان البرز

۲۶ احیای ۹ واحد تولیدی و اشتغال‌زایی برای ۷۰ نفر با ورود دادستانی حمیدیه

۲۷ حل مشکلات پتروشیمی مسجدسلیمان و جلوگیری از بیکاری ۳ هزار کارگر با کمک دادگستری استان خوزستان

۲۸ جلوگیری از تعطیلی یکی از بزرگ‌ترین کارخانه‌های کرمان و بیکاری ۴۸۰ کارگر با ورود دستگاه‌قضایی

۲۹ راه‌اندازی مجدد کارخانه تولید مفتول‌های مسی پس از ۸ ماه تعطیلی و جلوگیری از مزایده کارخانه و اشتغال‌زایی برای ۲۵۰ نفر با ورود دادگستری استان هرمزگان

۳۰ رفع توقیف محموله یک شرکت صنایع شیمیایی با ورود دادگستری استان مرکزی در گمرک، در جهت حمایت قوه قضاییه از فعالان اقتصادی کشور.

۱۷ اقدام ستاد پیگیری اجرای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی دادگستری استان تهران

تلاش در جهت رونق تولید

۱ برگزاری جلسات مشترک بادســـتگاه‌های اجرایی و شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی به منظور شناسایی مشکلات و موانع پیش‌روی واحدهای تولیدی که در این خصوص بیش از ۴۰ مشکل عمده فراروی واحدهای تولیدی شناسایی و با مکاتبات انجام شده بامدیران مربوطه، تعدادی از آنها برطرف و تعدادی در مرحله پیگیری است.

۲ ابتکار در نحوه تعامل حداکثری ستاد اقتصاد مقاومتی با دستگاه‌های اجرایی و سازمان‌های متولی امر تولید از طریق ایجاد کارگروه‌های مشترک با عضویت مدیران دستگاه‌های اجرایی و سازمان‌های متولی و نمایندگان اتاق بازرگانی، خانه صنعت و معدن و بخش خصوصی که در این خصوص ۱۲ کارگروه مشترک باموضوعات مختلف بین ستاد اقتصاد مقاومتی و شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی تشکیل شده است.

۳ تعیین شعب تخصصی رسیدگی به پرونده‌های مرتبط با واحدهای تولیدی و شهرک‌های صنعتی به منظورحمایت قضائی از واحدهای تولیدی

۴ تعیین و افتتاح تعداد ۱۴ شعبه شورای حل اختلاف ویژه صنایع کوچک و متوسط در شهرک‌های صنعتی و اتاق بازرگانی استان تهران.

۵ راه اندازی سامانه نرم افزاری ارتباطی مدیران واحدهای تولیدی با ستاد اقتصاد مقاومتی به منظور سهولت دسترسی و طرح مشکلات و پیگیری و اعلام نتیجه.

۶ صدور و ابلاغ بخشنامه به واحدهای قضائی استان، در جهت جلوگیری از توقیف مواد اولیه، ماشین آلات و تجهیزات صنعتی و مسدودی حساب‌های بانکی واحدهای تولیدی و صنایع کوچک ومتوسط.

۷ تلاش در جهت بازسازی و بازگشت واحدهای تولیدی منحله ورشکسته به مدار تولید که در این خصوص تعداد ۴۷ واحد تولیدی ورشکسته به واحد تولیدی بازگشت شده است.

۸ تامین امنیت اقتصادی و سرمایه‌گذاری به منظور حمایت از واحدهای تولیدی از طریق:
الف)بازگشت ۳۶۴ هکتار از اراضی شهرک صنعتی عباس آباد با ظرفیت بیش از ۲۲۰ واحد صنعتی فعال در محدوده اراضی مزبور از طریق صدور احکام قضائی حامی نظام تولیدی.
ب) جلوگیری از ابطال سند مالکیت ۷۰ هکتاراز اراضی شهرک‌های صنعتی دماوند.
ج) رفع مشـــکل صدور اسناد مالکیت شهرک صنعتی شـــمس آباد پس از ۱۲ سال وقفه و صدور بیش از ۲۰۰۰ فقره سند مالکیت تک برگی برای واحدهای تولیدی این شهرک صنعتی.
د)پیگیری صدور ۶۲۵۰ فقره سند حدنگاری به مساحت ۲۲۵۰ هکتار که اسناد حدنگاری آنها از جانب اداره ثبت اسناد و املاک صادر و تحویل شده است.
ه) پیگیری تثبیت مالکیت تعداد ۳۱۰۰ فقره سند دفترچه‌ای به مساحت ۱۸۲۰ هکتار در نظام جامع حدنگار که عملیات صدور ســـند تک برگی آنها از جانب اداره ثبت اسناد و املاک در حال حاضر انجام است.
و) با پیگیری‌های انجام شده در مجموع تاکنون بیش از ۹۱درصد از اراضی شرکت شهرکهای صنعتی استان تهران به تعداد ۹۳۵۰ قطعه و به مساحت ۴۰۷۰ هکتار سند حدنگار و تحویل شده است، و ۹درصد الباقی در حال حاضر انجام است.
ز) تعیین تکلیف اسناد مالکیت ۶۰۰ هکتار از اراضی شهرک صنعتی قرچک که با پیگیری‌های انجام شده، موانع مرتفع و اسناد مالکیت واحدهای تولیدی در مرحله صدور است.
ح) تعیین تکلیف اراضی ۷۷ هکتاری شهرک صنعتی پیشوا

۹ پیگیری و رفع مشکلات مربوط به ناترازی انرژی و تامین آب موردنیاز واحدهای تولیدی از طریق:
الف) پیگیری صدور مجوز تامین آب مورد نیاز از محل منابع آبی زیر زمینی به منظور حل فوری مشکل کمبود آب واحدهای تولیدی مستقر در شهرک‌های صنعتی.
ب) رفع مشکل تنش آبی شهرک صنعتی شـــمس آباد از طریق ایجاد خط انتقال فاضلاب شهرستان اسلامشهر به شهرک صنعتی شمس آباد.
ج) جلوگیری از انسداد چاه‌های آب شهرک‌های صنعتی چرم شهر و سالاریه.
د) پیگیری رفع مشکل تامین گازوئیل مورد نیاز ژنراتورهای تولید برق در واحدهای تولیدی و شهرک‌های صنعتی.

۱۰ پیگیری اجرای طرح پشـــم چینی دام پیش‌از کشـــتار، از طریق ابلاغ دســـتورالعمل شـــماره ۱۷۰/۰۱/۱۴۰۲ سازمان دامپزشکی کشور (ضوابط و مقررات مراکز آماده‌سازی و بسته بندی الیاف دامی) به منظور تقویت تأمین پشم مورد نیاز واحدهای تولیدی نساجی، جلوگیری از افزایش بارمیکروبی لاشه بعد از کشتار دام و کنترل آلاینده‌های زیست محیطی در شهرک‌های صنعتی تولید چرم.

۱۱ رفع اختلاف شرکت شهرک‌های صنعتی استان تهران و شهرداری‌های استان در خصوص عدم شمولیت قانون شهرداری‌ها نسبت به محدوده عملیاتی شهرک‌ها و نواحی صنعتی.

۱۲ شناسایی و پیگیری رفع مشکلات و موانع مرتبط با نظام تولیدی در سطح ملی و کشوری؛ از قبیل پیگیری رفع مشکلات اجرای طرح تولید ملی مرغ لاین آرین، پیگیری رفع مشکلات انجمن صنایع ذرت و شرکت‌های فولادی، رفع موانع مشکلات مربوط به داخلی‌سازی گوشی تلفن همراه.

۱۳ شناسایی و پیگیری رفع مشکلات واحدهای تولیدی از طریق: الف) انجام ملاقات‌های حضوری بـــا مدیران واحدهای تولیدی و فعالان اقتصادی در ســـتاد اقتصاد مقاومتـــی، ب) بازدیدهای مکرراز شهرک‌های صنعتی و ملاقات چهره به چهره با مدیران واحدهای تولیدی.

۱۴ نظارت بر روند ورود وتشکیل پرونده‌های واحدهای تولیدی به واحدهای قضائی و حل و فصل مشکلات آنها با هدف پیگیری حقوق عامه و جلوگیری از تشکیل پرونده‌های غیر ضرور از طریق: الف) تشکیل شعب شورای حل اختلاف. ب) فعال‌سازی حداکثری ظرفیت ستاد اقتصاد مقاومتی ج) تشکیل کارگروه‌های مشترک ستاد با شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی. که در نتیجه آن آمار پرونده‌ها از تعداد ۱۳۳۹۳ پرونده سال ۱۴۰۰ به تعداد ۲۸۳۰ فقره پرونده تا ابتدای خرداد سال ۱۴۰۳ کاهش یافته است.

۱۵ ابلاغ بخشنامه استفاده ازماده ۱۸۷ قانون آیین دادرسی مدنی دایر بر امکان تنظیم گزارش اصلاحی فیمابین شرکت شهرک‌های صنعتی و واحدهای تولیدی در مورد پرونده‌های خلع ید واحدهای تولیدی راه اندازی نشـــده در موعد معین با بیش از ۵۰ درصد پیشرفت به منظور جلوگیری از تعطیلی واحدهای در شرف افتتاح.

۱۶ ابلاغ بخشنامه پیرامون جلوگیری از مسدودی حساب‌های واحدهای تولیدی و ممنوع الخروجی مدیران واحدهای تولیدی به منظور جلوگیری از اخلال در روند واحدهای تولیدی.

۱۷ ابلاغ بخشنامه جلوگیری از ذبح دام مولد به منظور حفظ بانک ژنتیک دام مولد و حمایت از تولید داخلی

آمارعملکردستاد اقتصاد مقاومتی دادگستری استان تهران

تعداد جلسات ستاد اقتصاد مقاومتی دادگستری استان تهران	تعداد بازدیدها از صنایع کوچک و متوسط	تعداد مصوبات بازدیدها	تعداد جلسات با سازمان‌ها و نهادهای متولی	تعداد ملاقات با مدیران شرکت‌های تولیدی	تعداد پرونده‌های تشکیل شده	تعداد مکاتبات	تشکیل شناسنامه واحدهای تولیدی
۱۵	۲۶	۱۴۹	۲۲۷	۹۴۷	۹۱۵	۳۸۸۹	۱۰۷۶۸

شناسایی پرونده های قضائی مرتبط با واحد های تولیدی در مراجع قضائی سراسر دادگستری استان تهران

موضوع	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲
پرونده های له و علیه واحدهای تولیدی	۶۶۳۹۴	۶۲۳۵۱	۴۶۳۸۷	۱۸۷۳۷	۱۳۳۹۳	۱۰۴۸۶	۷۸۳۵

میزان حمایت از شرکت های تولیدی و دانش بنیان در راستای اشتغال استان تهران درسال ۱۴۰۲

ردیف	عنوان	تعداد
۱	نتایج حاصل از پیگیری های تعدادی از واحدهای تولیدی به منظور رفع مشکلات	۴۸۲
۲	جلوگیری از تعطیلی واحد تولیدی(تعداد واحد)	۴۸
۳	حفظ نیروی کار(تعداد نفرات)	۲۲۵۹۶
۴	تعداد واحدهای احیاء شده	۱۴

۱

رمز فساد: اقتصاد دولتی

قوه قضاییه به عامل‌ها بیشتر از معلول‌ها بپردازد

عباس آرگون
عضو هیئت رئیسه اتاق تهران

اقتصاد ایران از بحران عمیق فساد رنج می‌برد. طی چندین دهه گذشته نیز باوجود انواع اقدامات در مسیر مبارزه با فساد، بازهم این پدیده شوم در بطن اقتصاد و جامعه ایران بسط پیدا کرده‌است. انواع و اقسام برخوردهای قهرآمیز مانند دستگیری، برگزاری دادگاه‌ها وحتی صدوراحکامی مانند اعدام، جرایم مالی سنگین و زندان‌های طولانی‌مدت هم هیچ تاثیری در کاهش میزان فساد نداشته‌است. نمونه آنکه سال‌ها پس از برخورد با اختلاس‌های بانکی، انواع سوءاستفاده‌ها از نظام ارزی رخ داد و مورد چای دبش به یک پرونده بزرگ ملی تبدیل شد. آیا قیمت سکه و دلار پس از دستگیری این و آن سلطان کاهش یافت؟ شواهد واقعی که نشان می‌دهد این رفتارها تاثیری در کاهش فساد نداشته‌است. همه آنچه فساد را می‌سازد به موضوع منابع بی‌حساب و رفتارهای توزیعی نامطلوب مربوط است. در اقتصاد ایران دو واقع بزرگ در دو تاریخ متفاوت صورت پذیرفت. مورد اول به پایان دهه ۴۰ و آغاز دهه ۵۰ مربوط است. در این دوره فوران درآمدهای نفتی، نوعی از فساد آشکار را در اقتصاد ایران به وجود آورد. حاصل آن ظهور شبکه فساد وابسته به حاکمیت بود. نتیجه این وضعیت هم به نابرابری اجتماعی و پس از آن وقوع انقلاب اسلامی ختم شد. البته که دلایل وقوع انقلاب بسیار گسترده‌تر از این موضوع است ولی حداقل یک مورد آن به توزیع نابرابر منابع مربوط است. مورد دوم به دهه ۸۰ و درآمدهای نفتی سرشار مربوط است. در این دوره زمانی بیش از ۷۰۰ میلیارد دلار درآمد نفتی کشور حیف و میل شد و پس از آن نمونه‌های گسترده‌ای از مفاسد ظهور کرد. دکل‌دزدی‌ها و ارزهای بربادرفته حاصل اشتباهات این ایام است. درحالی‌که همین منابع می‌توانست صرف توسعه کشور شود.

اما چرا هردوی این اتفاقات رخ داد؟ منابع بی‌حساب و اشتیاق برای دسترسی یا دستبرد به آنها فسادساز است. بنابراین باید دقت داشت که عوامل فسادزا بیش از مفسدان اهمیت پیدا می‌کنند. اگر منابعی نباشد، مفسدی هم نیست ولی در هیچ‌کجای دنیا منابع را به دلیل فساد از میان نمی‌برند یا وجود آن را سرزنش نمی‌کنند. این یک فکاهی است که برخی افراد می‌گویند: «ای کاش نفت در اقتصاد ایران وجود نداشت.» این نعمت الهی در اختیار سرزمین ماست که از آن برای رفاه مردم بهره ببریم نه اینکه وجودش را عامل فساد بدانیم.

نمونه بسیار آموزنده کشور نروژ است که با وجود درآمدهای سرشار نفتی در جایگاه بسیار مناسبی از منظر سلامت اقتصاد قرار دارد. تجربه این کشور نشان می‌دهد که ایجاد سازوکارهای ضد فساد، برخورد با انواع رانت‌ها و سرچشمه‌های فساد آلود می‌تواند به کاهش سطح این پدیده شوم کمک کند. در حال حاضر تلنبار از پرونده‌ها در قوه قضاییه وجود دارد. دلیل چیست؟ آیا نظام اداری فرصت رسیدگی ندارد؟ پاسخ منفی است. متاسفانه روزانه و هفتگی تعداد قابل توجهی پرونده در حال تولید است که با نیروهای چند برابر آنچه اکنون در قوه قضاییه وجود دارد، هم نمی‌توان با سرعت به آنها رسیدگی کرد. دلیل تولید این پرونده‌ها نیز بی‌ثباتی قوانین و ناپایداری شرایط اقتصادی کشور است. این دو عامل، امکان برنامه‌ریزی اقتصادی را از فعالان بخش خصوصی سلب کرده‌است. در نتیجه فعال اقتصادی نمی‌تواند به‌درستی و در موعد مناسب به تعهدات خود عمل کند. پس از آن موجی از شکایت و نارضایتی رخ می‌دهد. یک نمونه جالب این است که برخی فعالان اقتصادی از بانک‌ها تسهیلات دریافت می‌کنند. پروژه را به انجام می‌رسانند، اما نمی‌توانند مطالبات خود از دولت را وصول کنند. همزمان بانک یا نهاد تامین‌کننده تسهیلات به شکایت از آنها به دلیل عدم بازپرداخت تسهیلات می‌پردازد. در این چرخه معیوب، فعال اقتصادی به بدهکار بانکی و پس از آن مجرم و اخلال‌گر تبدیل می‌شود. اما او چه میزان مقصر است؟ چه کسی اهمال دولت را می‌بیند؟ حکمرانی نامطلوب منجر به ناتوانی واحدهای اقتصادی شده است. یک رسالت مهم قوه قضاییه این است که همه این فرآیندها را با دقت بررسی و پس از آن رای عادلانه صادر کند. اساساً نظام اقتصادی ایران به نوعی بدهکارساز است. یعنی به همان میزان که مفسد اقتصادی تولید می‌کند، دیگرانی را نیز در معرض ورشکستگی و فلاکت قرار می‌دهد. نمونه دیگر عوامل فسادساز به نظام ارزی و فرآیندهای تولید مربوط است. فعال اقتصادی اقدام به تاسیس کارخانه می‌کند. در مسیر احداث کارخانه، قیمت ارز در پس شوک‌های ارزی و ناپایداری اقتصادی دچار رشد می‌شود. به دنبال آن هزینه‌های نهادهای تولید هم رشد می‌کند و در نتیجه همه محاسبات اقتصادی فعال اقتصادی به هم می‌ریزد. او در این فرآیند بازهم بدهکار می‌شود، حساب‌هایش بسته و پس از مدتی از سوی قوه قضاییه مورد تعقیب قرار می‌گیرد. حالا فردی که با انگیزه اشتغال‌زایی قدم به عرصه اقتصاد گذاشته، تبدیل به مجرم و زندانی شده‌است. از این چرخه چطور باید انتظار توسعه داشت؟

در سوی مقابل قوه قضاییه یا دولت هیچ‌کدام به سمت مواخذه موثران در بی‌ثباتی ارزی نمی‌روند. آنها نقطه پایانی زنجیره را می‌بینند و مستقیم سراغ از فعال اقتصادی می‌گیرند. درحالی که اگر بی‌ثباتی در اقتصاد کشور حاکم نبود، فعال اقتصادی هم دچار بحران و تاخیردر انجام تعهداتش نمی‌شد. فردی ارز دولتی دریافت کرده و کالایی به کشور وارد نکرده‌است. به طور حتم او رانت‌جوست و باید مورد محاکمه قرار گیرد ولی کسی که با سیاست‌گذاری این چرخه را ایجاد کرده با توزیع ارز ارزان‌قیمت، مسیر فساد را ساخته است.

همه بلایا از دل اقتصاد دولتی بیرون می‌زند. در هیچ کشوری با وجود اقتصاد دولتی، توسعه حاصل نشده‌است. پیشرفت و ترقی تنها زمانی صورت می‌گیرد که بخش خصوصی در فضایی رقابتی و ضد رانت به محور توسعه بدل شود.

این بخش خصوصی است که اشتغال ایجاد می‌کند و سبب رشد اقتصادی در کشور می‌شود. بخش خصوصی بهره‌وری بسیار بیشتری از دولت دارد و به همین دلیل دولت باید اجازه دهد این بخش در اقتصاد کشور محور قرار بگیرد.

از جمله عوامل دیگر برهم‌زننده نظام اقتصادی و فسادزا، بی‌ثباتی اقتصاد ایران است. در این شرایط ناپایدار نه‌تنها سرمایه‌گذار خارجی که هیچ سرمایه‌گذار داخلی هم رغبت به کار بیشتر پیدا نمی‌کند. در این مسیر انتظار از تمام اجزای حاکمیت این است که به سمت گسترش ثبات پیش بروند. قطعاً قوه قضاییه هم می‌تواند در این فرآیند موثر باشد. برخورد منصفانه و تخصصی با موضوعات اقتصادی و توجه به شواهد به جای نگاه به برخی اظهارنظرهای شفاهی بی‌مبنا در پرونده‌های اقتصادی، قطعاً نوعی حرکت در مسیر اطمینان‌بخشی به کارآفرینان است. کارآفرینانی که پشتوانه عدالت در قوه قضاییه را احساس کنند، می‌توانند به جای وحشت از نظام برخورد قهری، حضور حامی صادق را لمس و درک کنند. قوه قضاییه باید این نقش را ایفا کند.

اقتصاد سلامت، بدون عوامل فسادزا، رقابت‌پذیر و برابر رویایی است که با سیاست‌گذاری دقیق و کارشناسی‌محور می‌توان به آن دست پیداکرد.

> **متاسفانه روزانه و هفتگی تعداد قابل توجهی پرونده در حال تولید است که با نیروهای چند برابر آنچه اکنون در قوه قضاییه وجود دارد، هم نمی‌توان با سرعت به آنها رسیدگی کرد. دلیل تولید این پرونده‌ها نیز بی‌ثباتی قوانین و ناپایداری شرایط اقتصادی کشور است**

۲ دادخواهی فعالان بخش خصوصی از دستگاه قضا

۸ مطالبه و خواسته بخش خصوصی از قوه قضاییه

بهمن عشقی
مشاور عالی رئیس اتاق تهران

قوه قضاییه براساس قانون اساسی یکی از ارکان اصلی نظام حاکمیتی کشور را تشکیل می‌دهد. از سوی دیگر طبق قانون، اتاق بازرگانی هم به عنوان مشاور سه قوه تعیین شده و بنابراین تعاملات گسترده‌ای با این قوه و ارکان مختلف آن دارد. اما سوال این است که مهم‌ترین خواسته‌های فعالان بخش خصوصی و نهاد بخش خصوصی یعنی اتاق‌های بازرگانی از این قوه چیست؟ دغدغه‌ها، مطالبات و خواسته‌های بخش خصوصی و فعالان اقتصادی از قوه قضاییه را می‌توان در ۸ بند مطرح و در تعامل با دستگاه قضا پیگیری کرد.

موضوع اول در ارتباط با اجرای درست سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی است؛ ما شاهد مداخله محاکم در نقض معاملات هستیم که از شکایت دستگاه‌های دولتی و امنیتی به وجود می‌آید. مقام معظم رهبری در خرداد ۱۳۸۴ سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی را برای باز کردن دست بخش خصوصی و رشد و جهش فعالیت‌های اقتصادی در کشور ابلاغ کردند. این سیاست‌ها یک شاکله و نخ تسبیح به نام واگذاری‌ها دارد. واگذاری‌ها در ایران به دو شکل انجام شده است: یا از دولت به یک بخش دیگری از دولت که ساختار غیر دولتی و غیر نظارتی متمرکز دارند واگذاری صورت گرفته که آقای طیب‌نیا اسم خصولتی را برای آن انتخاب کرده است و یا از دولت به بخش غیردولتی و فعالان اقتصادی واگذاری صورت گرفته است. مثلاً کارخانه‌ای را به شستا و نهادی مانند آن واگذار کرده‌اند و تمام شده (حالا پول پرداخت شده، نشده، قیمت‌گذاری درست بوده و... تمام شده) و در یک مدل دیگر هم کارخانه‌ای را به آقای فلانی که فعال بخش خصوصی است واگذار کرده‌اند. در این بین و در خصوص واگذاری به فعالان اقتصادی دو، سه اتفاق بعد از مدتی افتاده است. اول اینکه دستگاهی که این کارخانه و مجموعه پیش از این برای آن‌ها بوده مثلاً وزارت بهداشت و... حالا مدعی هستند و می‌گویند فلانی این کارخانه یا مجموعه را از ما ارزان خریداری کرده یا به تعهدات خود عمل نکرده است و شاهدیم که آن دستگاه و نهاد به دادگاه مراجعه می‌کنند و در نهایت دادگاه هم به ابطال معامله حکم می‌دهد. در واقع علی‌رغم اینکه قانون اصل ۴۴ سازوکاری برای ابطال معامله دیده و کارگروه خاص در این‌باره وجود دارد، نهادها و سازمان‌هایی که کارخانه و یا مجموعه‌ای را واگذار کرده‌اند قانون را دور می‌زنند و به محاکم قضایی شکایت می‌کنند و قاضی هم اصولاً به نفع دولت رای می‌دهد. در این شرایط می‌بینیم آقای فلانی کارخانه‌ای را که ۱۰۰ها میلیارد تومان چندین سال قبل برای خرید آن پول پرداخت کرده و ۱۰۰ها میلیارد تومان در آن سرمایه گذاری کرده است باید به دستگاه دولتی پس بدهد. علاوه بر این گاهی یک دستگاه امنیتی می‌آید و می‌گوید آقای فلانی که این کارخانه را خریداری کرده است در زمان خرید به رئیس سازمان خصوصی‌سازی رشوه داده و کلک زده و حقه‌بازی کرده یا آقای فلانی جاسوس است، دوتابعیتی است و... و کارخانه را از او بگیرید و قاضی هم حکم می‌دهد. بنابراین چالش اجرای اصل ۴۴، مداخله محاکم در نقض معاملات براساس شکایت دستگاه‌های دولتی و امنیتی و سلب مالکیت از فعالان بخش خصوصی است.

دومین نکته دخالت دستگاه‌های نظارتی متنوع در جریان فعالیت کارآفرینان تحت عنوان ضابط قضایی است. مثلاً یک دستگاه امنیتی-نظارتی یکباره اعلام می‌کند که آقای فلانی که کارآفرین و فعال بخش خصوصی است، دزدی کرده، ارز دولتی گرفته و در بازار آزاد فروخته، کالایی را وارد کرده و باید با نظام قیمت‌گذاری می‌فروخته و نفروخته و... در واقع با تشکیل پرونده در کسب و کار آن فعال اقتصادی ایجاد اخلال می‌کنند و در این بین محاکم هم اصولاً طرف دستگاه‌های امنیتی را می‌گیرند و این منجر به توقف فعالیت آن شرکت و واحد تولیدی می‌شود.

سومین موضوع عدم وحدت رویه در اجرای رویه‌های مندرج در آیین دادرسی است. مثلاً فرآیند احضار و اخطار به مدیران بنگاه‌ها در محاکم قضای براساس رویه‌های مندرج در آیین دادرسی نیست. برای مثال شاهدیم که تبری روی پای یک کارگر در زمان کار افتاده و پای او شکسته، مدیرعامل مجموعه تولیدی را احضار می‌کنند و همان جا بازپرس یا دادیار دستور بازداشت می‌دهد.

چهارمین بحث مربوط به تعزیرات حکومتی است. ما در کشور دو مدل دادگاه داریم: یکی محاکم قضایی است که طبق قانون شکل گرفته‌اند و یکی هم تعزیرات است که زیر نظر دولت از زمان دولت آقای مهندس موسوی شکل گرفته‌اند که به نوعی شکل‌گیری آن‌ها نقض استقلال قوه قضاییه هم محسوب می‌شود و برای اینکه مثلاً مشکل قانونی‌اش را حل کنند آن را زیرمجموعه وزارت دادگستری برده‌اند. تعزیرات حکومتی، تفسیر غیر قطعی تعزیرات از مداخله در قیمت‌گذاری و همچنین موضوعات مرتبط با حمایت از حقوق مصرف‌کننده و ایجاد معاذیر برای فعالین اقتصادی است.

موضوع پنجم، خودداری از اقدام توسط دستگاه دولتی است که از سوی مدیران و کارشناسان قوه قضاییه به آن ترک فعل هم می‌گویند. مثلاً شاهدیم دستگاهی طبق قانون وظیفه‌ای برعهده دارد ولی انجام آن وظیفه را به بعد موکول می‌کند و یا انجام نمی‌دهد. عموماً هم متاسفانه شاهدیم وقتی این وظایف در ارتباط یا به نفع فعالان بخش خصوصی است، انجام نمی‌شود و اتفاقاً آن جایی که علیه بخش خصوصی است، به‌سرعت انجام می‌شود.

نکته ششم به مداخلات دولت برمی‌گردد؛ ایجاد چالش‌های غیرلازم، تضاد در رگولاتوری و ارائه خدمات، تضاد منافع و در نظر نگرفتن اصل نهی واحدهای دولتی در رقابت با بخش خصوصی. دولت خود یک جایی رگولاتور است و در همان جایی که رگولاتور است ارائه‌دهنده سرویس هم هست. مثلاً شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی نهاد رگولاتوری است و همزمان سرویس هم می‌فروشد و برای فروش سرویس هم قاعده می‌گذارد و با بخش خصوصی که قطار، لوکوموتیو و واگن دارد، رقابت می‌کند؛ هم می‌گوید که فلان شرکت بخش خصوصی در حوزه راه آهن چگونه باید کار کند و هم خودش قیمت می‌گذارد و هم با شرکت بخش خصوصی رقابت می‌کند. نمی‌شود شما هم رگولاتور باشید و هم ارائه‌دهنده خدمات. این درست نیست که شما هم مقررات پهنای باند را تنظیم کنید و هم پهنای باند بفروشید.

موضوع هفتم، دیوان عدالت اداری و بهره‌گیری از ظرفیت دیوان در جلوگیری از توسعه مداخلات دستگاه‌های دولتی است. ما شاهد تعدد بخشنامه‌هایی هستیم که هر روز یک مدیرکل و مقام بالاتری صادر و یک رویه جدید خلق می‌کند در حالی که خلق رویه و بخشنامه وظیفه دولت نیست. این مجلس است که طبق قانون باید قانون و بخشنامه و... تصویب کند. دولت می‌تواند آیین‌نامه بنویسد، آن هم آیین‌نامه‌ای که قانون اجازه داده است. مثلاً مجلس قانونی را تصویب کرده است و درباره یک بند آن تاکید شده که دولت آیین‌نامه اجرایی آن را تهیه و تدوین کند. دیوان عدالت باید وارد شود و دستورات و بخشنامه‌هایی را که دستگاه‌های دولتی صادر کرده‌اند نقض کند. دیوان عدالت اداری زیرمجموعه قوه قضاییه است

هشتمین موضوع هم ترویج و تلاش برای واگذاری داوری و حل اختلاف به اتاق‌های بازرگانی است. به اعتقاد من حداقل در امور تجاری باید داوری به بخش خصوصی سپرده شود. در واقع باید قضاوت به داوری تبدیل شود و رسیدگی به جای اینکه در محاکم قضایی صورت گیرد در نهادهای شبه‌قضایی انجام شود که دو دستاورد هم خواهد داشت: اول مراحل رسیدگی به پرونده‌ها تسریع می‌شود و دوم اینکه از حجم زیاد پرونده‌هایی که در دستگاه قضایی در انتظار رسیدگی هستند، به‌شدت کاسته خواهد شد.

۳ استفاده از فناوری تهدید نیست

جرم‌انگاری در استفاده از فناوری منجر به عقب‌ماندگی کشور می‌شود

فرزین فردیس
عضو هیئت‌رئیسه اتاق تهران

حضرت امیر (ع) می‌فرمایند مردم دشمن چیزی هستند که نسبت به آن جهل دارند و آن را نمی‌شناسند. این بینش عمیق و حکمت متعالی در خصوص فناوری‌های جدید و نوآوری‌های روز نیز صدق می‌کند. سرعت بالای تغییرات در فناوری‌های نوپدید موجب می‌شود که زمان کافی برای شناخت و تحلیل ابعاد مختلف موضوع فراهم نشود. در این شرایط دو گونه می‌توان برخورد نمود.

یا سرعت یادگیری و به‌روز شدن خودمان را بالا ببریم و پدیده نوظهور فناورانه را با سرعت بیشتر، بهتر بشناسیم و طبعاً از مزایای آن فناوری برای مردم و کشور استفاده کنیم و در کنار آن برای مدیریت و کنترل ریسک‌های آن برخورد شایسته انجام بدهیم؛ یا اینکه تا تسلط تدریجی و آگاهی کامل نسبت به آن، استفاده از فناوری را ممنوع کرده و جرم‌انگاری کنیم که هم ریسک عقب ماندن کشور را از رقبای منطقه‌ای‌مان بالا می‌برد و هم نارضایتی فعالان اقتصادی و فناوری آن حوزه و هم مردم و مشتریان آن فناوری را فراهم می‌آورد.

مسلماً توصیه و پیشنهاد ما در اتاق تهران به عنوان نماینده فعالین اقتصادی بخش خصوصی ایران عزیز رویکرد اول است و آماده‌ایم جهت آشنایی بیشتر حکمرانان اعم از دولت و قوه قضائیه و مجلس و...، دانش و اطلاعات خود را به اشتراک بگذاریم و جهت مدیریت ریسک‌های آنها همفکری کنیم. طبعاً اگر همه ما دلسوزان کشور مسیر اول را پایه‌ریزی نکرده و تبیین و زمینه‌سازی نکنیم دغدغه‌مندان عرصه‌های امنیتی برای کنترل ریسک‌هایی که می‌بینند بر ترمزها بیش از اندازه پای خواهند فشرد که همان‌طور که عرض کردم این خود موجب هزینه‌های متعدد برای کشور و نظام است.

تجربه‌های متعدد دردناکی که در موضوعات مختلف نظیر ورود و استفاده از فناوری فاکس، مکالمه تصویری با تلفن همراه، حوزه بلاکچین و رمزارزها و ماینینگ آنها وجود دارد و محدودیت‌های متعدد روی شرکت‌های پیشرو استارت‌آپی کشور نظیر دیجی‌کالا و دیوار و... که ایجاد کرده‌ایم بارها و بارها ثابت کرده است که ما در قریب به اتفاق موارد هم چوب را خورده‌ایم و هم پیاز را. هم فرصت بهره‌مندی از فرصت‌ها را از دست دادیم و نتوانستیم از آن فناوری برای کشور استفاده کنیم و هم نارضایتی فعالان اقتصادی و نخبگان علمی و مردم را فراهم کردیم.

امید که در دوران جدید حکمرانی کشور با درایت مدیران عالی‌رتبه سه قوه در کنار مشورت‌های آینده‌نگرانه و دغدغه‌مند فعالین بخش خصوصی کشور، فصلی نو از تعامل در ارتباط با فناوری‌های جدید و پدیده‌های نوظهور رقم بخورد.

۴ رفع گام به گام موانع تولید

با مجازات سلطان سکه فضای کسب‌وکار مساعد نمی‌شود

حمیدرضا صالحی
عضو هیات نمایندگان اتاق تهران

قوه قضاییه تا این لحظه، تلاش کرده است که چنانچه ترک قانون در اقتصاد کشور رخ دهد، یعنی اختلاس می‌شود یا موارد دیگری از بی‌قانونی رخ می‌دهد، با جدیت با متخلفان برخورد کند. خوب است که قوه قضاییه همین‌طور که با جدیت به محاکمه مجرمان می‌پردازد، سعی کند در فرایندهایی از وقوع جرم پیشگیری کند. منظور این است که بررسی کند چرا دولت رانت تولید می‌کند. اگر قوه قضاییه با توزیع رانت مبارزه کند، عدالتی در فضای کسب‌وکار برقرار می‌شود که مانع از وقوع جرم خواهد شد. البته ذکر این نکته ضروری است که عدالت تنها در زمانی بین کسب‌وکارها و بنگاه‌های اقتصادی جاری می‌شود که فضای اقتصادی کشور، یک فضای سالم، شفاف و رقابتی باشد.

قوه قضاییه با استفاده از امکانات و فرصت‌هایی که در اختیار دارد به راحتی می‌تواند تشخیص دهد که در کدام قسمت‌های اقتصاد کشور عدالت رعایت شده و در کدام قسمت‌ها، رانتی توزیع شده تا عده‌ای بدون این‌که ثمره خاصی به اقتصاد و مردم برسانند، از این رانت‌های باد آورده، بهره‌مند شوند. زمانی که دولت اقدام به قیمت‌گذاری دستوری کالاها می‌کند، عده زیادی از فرصتی که توسط دولت ایجاد شده، سوءاستفاده می‌کنند و سرمایه‌های کشور را که متعلق به مردم است، از مرز خارج می‌کنند. قوه قضاییه در این بخش باید مانع دولت شود و اجازه ندهد مال و ثروت مردم به راحتی از دست برود. این اقدامات، سرمایه‌های کشور را از بین می‌برد و باعث نامساعدی فضای کسب‌وکار شود.

همچنین قوه قضاییه می‌تواند زمانی که انحصار در بازار رخ داده، مانع تداوم این وضعیت شود تا مردم ناچار نشوند اجناس بدون کیفیت را گران خریداری کنند. طبقه متوسط کشور از گردونه تولید کشور خارج شده و دیگر یک فرد که سرمایه چندانی ندارد اما علاقه‌مند به کاری تولیدی است، توان کارآفرین شدن ندارد. همه این‌ها ناشی از آن‌است که سیاست‌گذار در اقتصاد کشور دخالت کرده و با اقداماتی مانند قیمت‌گذاری دستوری، ارز چند نرخی و انحصار منجر به توقف قطار اقتصاد کشور شده است. ارز چند نرخی، صادرات را کاهش داده و سبب شده فعالان اقتصادی مهاجرت کنند. این‌ها مواردی است که قوه قضاییه باید برای رفع آن‌ها تلاش کند نه این که تنها به دنبال مجازات عده‌ای کم که تخلف‌های مصداقی انجام داده‌اند، باشد. دستگیری افرادی مانند سلطان سکه یا سلطان دلار، منجر بهبود فضای کسب و کار نمی‌شود و قوه قضاییه باید موانع تولید را گام‌به‌گام رفع و رجوع کند.

در قریب به اتفاق موارد هم چوب را خورده‌ایم و هم پیاز را. هم فرصت بهره‌مندی از فرصت‌ها را از دست دادیم و نتوانستیم از آن فناوری برای کشور استفاده کنیم و هم نارضایتی فعالان اقتصادی و نخبگان علمی و مردم را فراهم کردیم

امنیت اقتصادی لازمه جذب سرمایه‌گذاری است

۵ با دستگاه‌هایی که ترک فعل کردند برخورد کنید

محسن بهرامی ارض‌اقدس
عضو هیئت نمایندگان اتاق تهران

یکی از خواسته‌های مهمی که فعالان اقتصادی از قوه قضاییه دارند، افزایش نظارت قوه قضاییه بر اجرای قوانین است. متاسفانه شاهد آن هستیم که علی‌رغم تصویب و ابلاغ قوانین نسبتاً مترقی در حوزه کسب‌وکار مثل قوانین اصل ۴۴، قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار، قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و قانون خصوصی‌سازی، دستگاه‌های اجرایی تن به اجرای این قوانین نمی‌دهند.

این موارد، قوانینی هستند که برای حمایت از بخش خصوصی، اصرار به کوچک‌سازی دولت و واگذاری بنگاه‌هایی که به دلیل نوع نگاه مدیران دولتی زیان‌ده شده‌اند، به وجود آمده است. قوه قضاییه باید با افرادی که در فضای کسب‌وکار ترک فعل انجام دادند و مانع اجرای قوانین شدند، برخورد کنند چراکه این مساله منجر شده بنگاه‌های خصوصی دچار ضرر و زیان شوند.

در ماده ۲۹ قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار، پیش‌بینی شده که بنگاه‌های خدماتی دولتی باید برای قرارداد بستن با واحدهای اقتصادی خصوصی، ضمانت کنند اگر به دلیل تامین نشدن خدمات، واحد اقتصادی دچار ضرر و زیانی شود، خسارات وارده جبران شود. با وجود این که سال‌هاست این قوانین تصویب شده اما واحدهای سوخت‌رسانی، آب‌رسانی و برق‌رسانی هرگز این ماده را رعایت نکردند. سازمان برنامه هم باید اعتبار و ردیف خاصی را به این منظور اختصاص دهد. همچنین مجلس که خود این قوانین را تصویب کرده است ضعیف عمل کرده است و به تکالیف قانونی خود پایبند نبوده است. مجلس، در حوزه نظارت بر اجرای قوانین، ضعیف عمل کرد. تابستان امسال و سال گذشته، واحدهای تولیدی حدود ۱۵ روز در ماه برق نداشتند. قطع برق منجر به تعطیلی بنگاه شده و درآمدهای بنگاه تحت تاثیر قرار گرفته است. بنگاه‌های اقتصادی در مرز ورشکستگی قرار گرفتند و امکان پرداخت حقوق پرسنل برای آن‌ها فراهم نبوده است. این در حالی است که وزارت نیرو به عنوان مسئول تامین‌کننده برق باید نسبت به پرداخت خسارات بنگاه‌ها اقدام می‌کرد. بنگاهی که به جای یک ماه، ۱۵ روز کار کرده است، ناچار است که نسبت به پرداخت حق و حقوق کارکنان خود اقدام کند. در چنین شرایطی، حداقل سازمان تامین اجتماعی می‌تواند ۳۰ درصد بیمه خود را از کارکنان دریافت نکند. قانون توضیح می‌دهد، اگر کارفرما نتواند حق بیمه را پرداخت کند سازمان تامین اجتماعی باید خودش بیمه را تمدید کند. حتی اگر کارگری در یک بنگاه کار خود را از دست دهد، سازمان تامین اجتماعی مکلف است که تا دو سال، به کارگران بیمه پرداخت کند اما در عمل هیچ یک از این موارد رخ نمی‌دهد.

خواسته دوم فعالان اقتصادی از قوه قضاییه، امنیت اقتصادی است. سرمایه‌گذاری که پول خود را در صرف تولید کشور کرده است، نباید به دلیل تصمیم‌های خلق‌الساعه دستگاه‌ها، دچار زیان شوند. در همین شش ماهی که از سال گذشته، چندین بار کالاهایی که به سختی تولید شده بودند و در بازارهای هدف محبوب شدند، از صادرات منع شدند. یک نمونه بارز برای این اقدام بحث صادرات فولاد است. قانون می‌گوید که هر تصمیم باید در زمان مناسب اطلاع‌رسانی شده تا فعالان اقتصادی بتوانند برنامه‌ریزی لازم برای تولید و صادرات خود را عملی کنند. صادرکنندگان باید قبل از اعمال ممنوعیت صادراتی برای کالاها بدانند که دقیقاً کدام کالاها قرار است صادر نشوند یا این‌که چنانچه قرار است عوارضی برای صادرات از تولیدکننده اخذ شود، این مقدار باید قابل پیش‌بینی باشد. این گونه تولدکننده هم به خریدار خود خبر می‌دهد که در بازه زمانی مشخص، قرار نیست خدمات فروش ارائه دهد.

در سال گذشته، نرخ خدمات ارائه‌شده به واحدهای تولیدی مانند برق، چندین بار افزایش یافت. قیمت تمام شده کالا در هر واحد اقتصادی وابسته به قیمت حامل‌های سوخت و نهاده‌های تولیدی است. زمانی که نرخ حامل‌های انرژی افزایش می‌یابد، بر قیمت تمام شده اثر می‌گذارد. دولت به راحتی قیمت خدمات خود به بنگاه‌ها را افزایش می‌دهد اما بنگاه اقتصادی نمی‌تواند کالاهای نهایی خود را به همان سرعت شامل افزایش قیمت کند؛ چراکه مشتری خود را از دست می‌دهد. این در حالی است که بسیاری از واحدهای اقتصادی هم شامل قیمت‌گذاری دستوری هستند. یعنی دولت به آن‌ها تکلیف می‌کند که کالاهای خود را با چه قیمتی به مصرف‌کننده بفروشند. بنابراین در بسیاری از موارد قیمت تمام شده محصول از قیمت تکلیفی دولت بسیار بیشتر است.

قوه قضاییه وظیفه دارد امکان ادامه فعالیت را برای واحدهای اقتصادی فراهم کند. دستگاه‌های اجرایی مکلف هستند که هیچ تصمیمی را بدون هماهنگی با بخش خصوصی و در راس آن‌ها اتاق بازرگانی به عنوان نماینده بخش خصوصی اتخاذ نکنند اما در عمل هرگز چنین رویدادی رخ نمی‌دهد. بخش خصوصی در تصمیم‌گیری‌ها و تصمیم‌سازی‌ها در اقلیت کامل قرار گرفته است و دولت به آن توجه لازم را نمی‌کند. از سوی دیگر نرخ ارز برای کالاها بدون هیچ اعلام قبلی تغییر می‌کند؛ در سال جاری، نرخ ارز بیش از دو هزار کالا از نرخ مبادله‌ای به نرخ آزاد تغییر کرده است. این مسائل منجر به افزایش بهای کالاهای تولیدی می‌شود اما سیاست‌گذار اجازه نمی‌دهد که قیمت محصولات نهایی افزایش یابد. به جز این‌ها، توزیع تسهیلات بانکی در کشور نیز به شکل عادلانه‌ای نیست. نرخ مصوب شورای پول و اعتبار در بانک‌ها رعایت نمی‌شود. در وقع تولیدکنندگان حتی اگر موفق شوند تسهیلاتی از بانک‌ها دریافت کنند، نرخ تمام شده تسهیلات بسیار بیشتر از نرخ‌های قانونی است. همه این‌ها مواردی است که قوه قضاییه باید آن‌ها را ساماندهی کند و متخلفانی را که سبب می‌شوند چنین مشکلاتی در کشور رخ دهد مجازات کند.

> **خواسته مهم فعالان اقتصادی از قوه قضاییه، امنیت اقتصادی است. سرمایه‌گذاری که پول خود را در صرف تولید کشور کرده است، نباید به دلیل تصمیم‌های خلق‌الساعه دستگاه‌ها، دچار زیان شوند. در همین شش ماهی که از سال گذشته است، چندین بار کالاهایی که به سختی تولید شده بودند و در بازارهای هدف محبوب شدند، از صادرات منع شدند**

۶ قوه قضاییه و بهبود محیط کسب‌وکار

فعالان اقتصادی از قوه قضاییه، انتظار احقاق حقوق خود را دارند

محمد امیرزاده
عضو سابق هیات نمایندگان اتاق ایران

موثرترین نهادی که توان قانونمند کردن کشور را دارد و می‌تواند همه فعالیت‌ها را به شکلی منضبط، ساماندهی کند، قوه قضاییه است. این قوه قضاییه است که با فعالیت‌های کارآمد خود منجر می‌شود اطمینان در فضای اقتصادی کشور به وجود بیاید و فعالان اقتصادی بدون نگرانی از فضای بی‌ثبات، به فعالیت خود ادامه دهند. درست است که عملکرد منضبط دولت و مجلس در بهبود محیط کسب‌وکار، تاثیرگذار است؛ اما عملکرد خوب قوه قضاییه، اثری دوچندان بر بهبود این محیط دارد چراکه امور جاری و قانومند کردن دستگاه‌ها را برعهده دارد. قوه قضاییه، دستگاه‌های دیگر را مکلف می‌کند به قوانین بهبود مستمر محیط کسب و کار پایبند، بمانند.

قوه قضاییه، پتانسیل آن را دارد که همه فعالیت‌های کشور از جمله فعالیت‌های اقتصادی را قانونمند کند؛ البته لازم است که این دستگاه، بوروکراسی‌های درون سازمانی خود را کاهش دهد. منظور این است که قاضی‌های قوه قضاییه باید تلاش کنند تا در پرونده‌های تجاری، گاهی همزمان که به ماده‌های مختلف استناد می‌کنند، ریز و جزئیات شکایت فعالان اقتصادی را بشنوند و از سخن آن‌ها، نتیجه بگیرند زیرا فضای اقتصادی کشور، هر روز با مشکلات جدید مواجه است که گاهی در قانون، راه حل مناسبی برای رفع و رجوع آن‌ها، پیش‌بینی نشده است. این یک حقیقت است که گاهی دستگاه‌های دولتی، درخواست‌های قانونی ارباب رجوع را انجام نمی‌دهند. زمانی که یک شکایت با مستندات به قاضی ارائه می‌شود، دستگاه باید حقوق پایمال شده فعالان اقتصادی را به آنان بازگردانند.

تصور می‌کنم دستگاه قضاییه باید به سمت احیای حق فعالان اقتصادی حرکت کند و مشکلات آن‌ها را دقیق بررسی کند. زمانی که فعال اقتصادی به دستگاه قضا مراجعه می‌کند، انتظار دارد که قاضی به زیر و بم فعالیت‌های اقتصادی مسلط باشد تا بتواند به‌خوبی داوری منصفانه و عادلانه‌ای انجام دهد؛ نه این‌که تازه از فضای کشور ناامید شود.

۷ قوانین کافی هستند

لزوم حمایت قوه قضاییه از فعالان اقتصادی

محمدرضا انصاری
عضو پیشین هیات نمایندگان اتاق تهران

آنچه ماموریت قوه قضاییه خوانده می‌شود، بسیار مساله مهمی است. اگر فعالان اقتصادی به قوه قضاییه مراجعه می‌کنند، دستگاه قضاییه باید به شکایت آن‌ها رسیدگی کند. مدیران قوه قضاییه باید شکایات فعالان را پیگیری کنند. فعال اقتصادی نباید چندین بار به دستگاه قضاییه مراجعه کند و درگیر بوروکراسی‌های پیچ در پیچ این دستگاه شود یا چون قوه قضاییه به شکایت رسیدگی نکرده، معطل شود. در بسیاری از موارد به دلیل این که کارفرماها، درگیر مشکلات ناهماهنگی دستگاه‌ها شده‌اند، محکوم می‌شوند. زمانی که بانک‌ها سرمایه در گردش در اختیار فعالان اقتصادی قرار نمی‌دهند، فعالان اقتصادی گرفتار مشکلات تسویه حساب و بدهی می‌شوند. این فعالان گاهی حتی سر از زندان هم درمی‌آورند. اکنون شرایط بدی در کشور حاکم شده است. بنابراین، نهادهای موثر در قوه قضاییه باید شرایط تحریمی و مشکلات حاصل از آن را تسهیل کنند نه این که خودشان منجر شوند دست و پای فعالان اقتصادی در فضای کسب و کار، بسته‌تر شود. فعال اقتصادی نباید به دلیل بدهی به زندان برود زیرا در این شرایط نه توان بازپرداخت بدهی دارد و نه این که اقتصاد کشور رشد می‌کند. به نظر من، قوه قضاییه می‌تواند در فضای کسب‌وکار بسیار موثرتر ظاهر شود و کمک بیشتری به بهبود مستمر محیط کسب‌وکار کند.

یک نمونه بارز از اقدام خوب قوه قضاییه که اکنون به خاطر می‌آوردم این است که مدتی پیش، چند شرکت پیمانکار ایرانی که به عراق رفته بودند، گرفتار داعش شدند. به همین دلیل هم این پیمانکاران ناچار شدند وامی از بانک دریافت کنند و به این ترتیب، بخشی از مشکلات خود را در عراق حل کردند؛ اما عراق مطالبات آن‌ها را پرداخت نکرد و همگی به مشکل برخوردند. در نتیجه حساب‌های آن‌ها همگی بسته شد و از ادامه فعالیت بازماندند. در این مورد، قوه قضاییه کمک کرده و یک حکم منصفانه صادر کرد. البته با وجود این که در این پرونده خاص قوه قضاییه دخالت‌های درستی هم انجام داد اما مشکل کاملاً حل نشد. همچنین انجمن (انجمن صادرات خدمات فنی و مهندسی) هم یک بسته حمایتی برای صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی انجمن تهیه کرد و سعی شد این مساله حل شود. راهکار بهتر این بود که قوه قضاییه پیگیری کرده و در شورای هماهنگی سران سه قوه، مصوبه‌ای تصویب کند تا گره‌ها باز شود. بانک‌ها در حال حاضر با فعالان اقتصادی بسیار ناموزون همکاری می‌کنند. مداخله قوه قضاییه به دلیل این مهم است که اگر ستاد تسهیل قانونی تهیه کرد اما بانک به آن عمل نکردند، فعال اقتصادی بتواند از مراجع قانونی تخطی بانک را پیگیری کند و خواستار اجرای قانون شود. در اینجا، قوه قضاییه می‌تواند دخالت کند تا بانک‌ها نتوانند به شکلی خودرای، از قانون تخطی کنند. همه این عوامل منجر به حمایت از فعالان اقتصادی می‌شود. حمایت از فعالان اقتصادی نیز از آنجا حائز اهمیت است که در شرایط سخت اقتصادی امروز کشور که فعال اقتصادی از هر طرف برود به در بسته می‌خورد، روزنه امیدی پدیدار می‌شود. ضعف، ضعف قوانین نیست و قوه قضاییه نیز می‌تواند دخالت کند دلیل توقف هم به دلیل حوادث چند ماه اخیر بود و خود قوه قضاییه هم علاقه خاصی برای رفع این مشکل نشان دادن اما حتماً باید پیگیری شود که این مشکلات بسیار سریع حل شود. خود این هم برای کشور منجر به گسترش صادرات در حد ۶ میلیارد دلار می‌شود و هم این که در شرایط تحریمی شرکت‌ها فعال‌تر می‌شوند. در خود این شرکت‌ها عده زیادی شاغل هستند. زمانی که با حمایت رییس قوه قضاییه و رییس جمهور فعالان اقتصادی مشکلات را حل کند، گشایشی رخ می‌دهد و این نوع اقدامات بسیار تاثیر خوبی خواهد داشت.

۸ چهار ضلع خواسته‌های فعالان اقتصادی

انتظارات نمایندگان بخش خصوصی از قوه قضاییه جمهوری اسلامی ایران چیست؟

حسن فروزان‌فرد
عضو هیات نمایندگان اتاق تهران

قوه قضاییه به عنوان یکی از ارکان اساسی نظام جمهوری اسلامی ایران، نقش حیاتی در حفظ عدالت و امنیت اقتصادی ایفا می‌کند. بخش خصوصی نیز به عنوان موتور محرک اقتصاد کشور، نیازمند حمایت‌های قانونی و قضایی است تا بتواند به بهترین نحو ممکن به فعالیت‌های خود ادامه دهد. در این یادداشت، به بررسی انتظارات نمایندگان بخش خصوصی از قوه قضاییه پرداخته و به نکات کلیدی که می‌تواند به بهبود فضای کسب‌وکار و افزایش اعتماد عمومی منجر شود، اشاره خواهیم کرد.

شفافیت و مبارزه با فساد

یکی از مهم‌ترین انتظارات بخش خصوصی از قوه قضاییه، افزایش شفافیت در فرآیندهای قضایی است. شفافیت در روندهای قضایی می‌تواند اعتماد عمومی را افزایش داده و از بروز فساد جلوگیری کند. دسترسی آسان‌تر به اطلاعات و شفافیت در تصمیم‌گیری‌ها، می‌تواند به کاهش فساد و افزایش اعتماد عمومی منجر شود. همچنین، نیازمند اقدامات جدی‌تر و مؤثرتر در مبارزه با فساد در تمامی سطوح هستیم. فساد یکی از بزرگ‌ترین موانع بر سر راه توسعه اقتصادی است و مبارزه با آن نیازمند همکاری و تعامل نزدیک بین قوه قضاییه و بخش خصوصی است.

حمایت از حقوق مالکیت

حفاظت از حقوق مالکیت فکری و صنعتی از دیگر انتظارات مهم بخش خصوصی است. این امر نه تنها به تشویق نوآوری و سرمایه‌گذاری کمک می‌کند، بلکه باعث می‌شود تا کسب‌وکارها با اطمینان بیشتری به فعالیت‌های خود ادامه دهند. حقوق مالکیت فکری و صنعتی شامل اختراعات، علائم تجاری، طرح‌های صنعتی و حقوق نویسندگان و هنرمندان است. حفاظت از این حقوق می‌تواند به افزایش انگیزه برای نوآوری و سرمایه‌گذاری در بخش خصوصی منجر شود. همچنین، نیازمند سیستم قضایی کارآمدی هستیم که بتواند اختلافات تجاری را به سرعت و با عدالت حل و فصل نماید. حل و فصل سریع اختلافات تجاری می‌تواند به کاهش هزینه‌ها و افزایش بهره‌وری در بخش خصوصی منجر شود.

بهبود قوانین و مقررات

به‌روزرسانی و تطبیق قوانین با شرایط روز و نیازهای اقتصادی از دیگر درخواست‌های بخش خصوصی است. قوانین قدیمی و ناکارآمد می‌توانند مانعی برای رشد و توسعه اقتصادی باشند. به‌روزرسانی قوانین و مقررات می‌تواند به تسهیل فعالیت‌های اقتصادی و افزایش رقابت‌پذیری بخش خصوصی منجر شود. همچنین، کاهش پیچیدگی‌های اداری و بوروکراسی در فرآیندهای قضایی می‌تواند به تسهیل فعالیت‌های اقتصادی کمک شایانی نماید. بوروکراسی و پیچیدگی‌های اداری می‌توانند به افزایش هزینه‌ها و کاهش بهره‌وری در بخش خصوصی منجر شوند. کاهش این پیچیدگی‌ها می‌تواند به افزایش سرعت و کارایی در فرآیندهای قضایی منجر شود.

تسهیل دسترسی به عدالت

بهبود دسترسی به دادگاه‌ها و خدمات قضایی برای تمامی افراد و کسب‌وکارها از دیگر انتظارات بخش خصوصی است. دسترسی آسان‌تر به دادگاه‌ها و خدمات قضایی می‌تواند به افزایش اعتماد عمومی و کاهش هزینه‌ها منجر شود. استفاده از فناوری‌های نوین می‌تواند به تسهیل و تسریع فرآیندهای قضایی کمک کند و دسترسی به عدالت را برای همه افراد جامعه فراهم سازد. فناوری‌های نوین می‌توانند به افزایش سرعت و کارایی در فرآیندهای قضایی منجر شوند و دسترسی به عدالت را برای همه افراد جامعه تسهیل کنند.

نتیجه‌گیری

اجرای این انتظارات می‌تواند تأثیرات مثبتی بر اقتصاد و جامعه داشته باشد. افزایش شفافیت، مبارزه با فساد، حمایت از حقوق مالکیت، بهبود قوانین و مقررات و تسهیل دسترسی به عدالت می‌تواند به بهبود فضای کسب‌وکار و افزایش اعتماد عمومی منجر شود. ما به عنوان نمایندگان بخش خصوصی، آماده همکاری و تعامل بیشتر با قوه قضاییه هستیم تا بتوانیم به اهداف مشترک خود دست یابیم و آینده‌ای روشن‌تر برای کشورمان رقم بزنیم. همکاری و تعامل نزدیک بین قوه قضاییه و بخش خصوصی می‌تواند به بهبود فضای کسب‌وکار و افزایش اعتماد عمومی منجر شود و به توسعه اقتصادی کشور کمک شایانی نماید.

۹ تعجیل در رسیدگی به پرونده‌ها

افزایش سرعت بررسی پرونده‌های اقتصادی منجر به بهبود محیط کسب‌وکار می‌شود

احمدرضا فرشچیان
عضو هیئت نمایندگان اتاق تهران

خواسته همه فعالان اقتصادی از رئیس محترم قوه قضاییه این است که فضای کسب‌وکار، سالم و شفاف باشد. متاسفانه در حال حاضر، فضای کسب‌وکار سالم نیست و نیاز به بهبود دارد. مساله این نیست که در کشور قوانین مناسبی برای بهبود مستمر محیط کسب‌وکار نداشته باشیم بلکه مشکلات ناشی از اجرای درست، منجر به ایجاد این نقصان شده است. مقصود این است که دادگاه‌های قوه قضاییه، سریع‌تر به مشکلات فعالان اقتصادی بپردازند. این‌که قوه قضاییه با سرعت به پرونده‌های اقتصادی رسیدگی کند در بهبود محیط کسب‌وکار، تاثیر شگرفی دارد. منظور این است که رسیدگی به یک پرونده، چندین سال طول نکشد. زمانی که رسیدگی به یک پرونده حدود شش سال طول می‌کشد، فرد متخلف بدون نگرانی هر بی‌قانونی را انجام می‌دهد چراکه اطمینان دارد قوه قضاییه تا چندین سال آینده، متوجه جرم او نمی‌شود. به همین دلیل است که به نظرم، تعجیل در رسیدگی به پرونده‌های اقتصادی، منجر به بهبود محیط کسب‌وکار می‌شود.

۱۰ جلوگیری از موازی‌کاری

قوه قضاییه اجازه ندهد دستگاه‌های مختلف درباره یک مسئله اظهارنظر کنند

پیمان سنندجی
عضو هیئت نمایندگان اتاق تهران

مهم‌ترین خواسته فعالان اقتصادی از رئیس قوه قضاییه، امنیت برای فعالیت در بخش خصوصی است. اعضای هیئت نمایندگان، عمدتاً از رئیس محترم قوه قضاییه می‌خواهند موازی‌کاری در پیگیری مسائل مربوط به بخش خصوصی، متوقف شود. کانال‌ها و نهادهای مختلف نباید به یک مسئله اقتصادی بپردازند. اگر قانون، یک سیستم را برای پیگیری یک عنوان مشخص کرده است، همان کانال به پیگیری و بررسی بپردازد تا بخش خصوصی هم بتواند با طیب خاطر فعالیت کند. موازی‌کاری دستگاه‌ها منجر می‌شود که اظهارنظرهای ضد و نقیض درباره یک مشکل، شکل بگیرد. زمانی که چند دستگاه یا نهاد درباره مسئله‌ای اظهارنظر می‌کنند، فعال اقتصادی به جای این‌که تلاش کند تولید خود را افزایش دهد و ارزش افزوده ایجاد کند، مجبور به رفع و رجوع مشکلات ناشی از موازی‌کاری دستگاه‌ها می‌شود.

اقتصاد ایران طی چندین دهه گذشته درگیر موضوع فساد بوده است. متاسفانه تمامی اقداماتی که در این مورد صورت گرفته نیز به نتیجه مطلوب نرسیده و علاوه براینکه فساد کاهش نیافته، بلکه ابعاد و میزان آن نیز وسیع تر شده‌است. همه این اتفاقات در شرایطی رخ می‌دهد که برای توسعه اقتصاد ایران هیچ راهی به غیر از مبارزه جدی با فساد وجود ندارد.

متاسفانه مسیر مبارزه بافساد در اقتصاد ایران به مواجه با مفسد فروکاسته شده است. درحالی که اساسا مفسد زمانی امکان ظهور و بروز پیدا می‌کند که زمینه‌های اساسی انجام کار خلاف وجود داشته‌باشد. به طور نمونه انواع رانت‌های موجود در اقتصاد ایران شرایطی را رقم زده که افراد مختلف و زیادی تلاشی دائمی را برای دستیابی به این رانت‌ها انجام دهند. بنابراین اگر به طور نمونه ارز دولتی از سپهر اقتصاد ایران حذف شود، به طور حتم یکی از مسیرهای مهم فسادزا از میان رفته‌است. این موضوع را می‌توان به حوزه‌های بسیار دیگری هم تعمیم داد. رانت پنهان در یارانه‌ها، رانت‌های ناشی از امضای طلایی وحتی امکان دسترسی به منابع قدرت هم به گسترش فساد کمک کرده‌است.

برهمین اساس شایسته است که قوه قضاییه در دو سطح اقدام صورت دهد. اول آنکه گلوگاه‌های فسادزا را شناسایی و آنها را کور کند. قدم بعدی این است که دست به اقدامات فرهنگی بزند و جامعه را نسبت به عواقب فساد آگاه سازد. این اقدام فرهنگی می‌تواند ذهن همه مردم را نسبت به این موضوع حساس و مسول سازد.

۱۱ دادرسی ویژه

فعالان اقتصادی به اندازه فعالان سیاسی در توسعه کشور تاثیرگذار هستند

کاوه زرگران
عضو هیئت نمایندگان اتاق تهران

مهم‌ترین خواسته من به عنوان فعال بخش خصوصی از قوه قضاییه آن است که در کنار نظارت بر حسن اجرای قانون، به فعالان اقتصادی و جایگاه آن‌ها در اقتصاد توجه ویژه شود. موردی در آیین دادرسی وجود دارد و توضیح می‌دهد افرادی که جایگاه خاصی در کشور دارند باید توسط شعبات مخصوص قضایی، دادرسی شوند. در واقع یعنی چنانچه یک فعال اقتصادی در فرایند دادرسی قرار گرفت، در شعبه‌های خاص اقتصادی مورد دادرسی قرار گرفته و به اتهامات او رسیدگی شود.

همان طور که مستحضر هستید، سران قوا، مقامات نظامی یا مقامات دولتی بزرگ هرکدام دادگاه‌های مخصوص به خود را دارند که در آن‌ها به شکایات و همچنین در صورت نیاز به جرم آن‌ها رسیدگی می‌شود اما قانون‌گذار در آیین دادرسی به این مساله نپرداخته که فعالان اقتصادی نیز بنا به شرایط خود نیاز به دادرسی ویژه دارند. آیا جایگاه فعال اقتصادی که سالانه مبالغ کلانی را به عنوان مالیات به دولت پرداخت می‌کند، برای کشور ارزشمند نیست؟ یعنی نباید فردی آشنا با فرایندهای تجاری به موارد قضایی یک فعال اقتصادی که هزاران نفر کارمند دارد و برای هزاران نفر اشتغال‌زایی کرده، رسیدگی کند؟ فعالان اقتصادی، اثرگذاری زیادی بر سپهر اقتصاد کشور دارند و سیستم حکمرانی کشور نیز باید به آن‌ها توجه ویژه کند.

نقصانی که امروز در فرایندهای اجرایی کشور وجود دارد آن است که دادسرایی ویژه برای رسیدگی به پرونده کارآفرینان بزرگ وجود ندارد. به دلیل همین کمبود، یک کارآفرین برای پاسخگویی به یک ابهام گاهی باید مسافت زیادی را طی کرده و مسافرت کند. از سوی دیگر، نحوه اجرای مقررات هم صحیح نیست؛ به همین سبب است که معتقد هستم جایگاه یک فعال اقتصادی در این فرایندها به کلی نادیده گرفته می‌شود. چنین امکانی در آیین دادرسی وجود دارد و باید توجه شود که فعالان اقتصادی هم مانند شخصیت‌های سیاسی کشور، تاثیرگذار هستند و باید از امکانات قضایی که برای شخصیت‌های سیاسی در نظر گرفته شده، بهره‌مند شوند. این گونه، قوه قضاییه می‌تواند راحت‌تر و سریع‌تر به مشکلات فعالان اقتصادی رسیدگی کند. این اقدام، فضای اقتصادی کشور را امن‌تر می‌کند و بنابراین، امکان سرمایه‌گذاری نیز افزایش می‌یابد چراکه تصمیماتی که در این دادگاه‌ها اخذ شود، منجر به اجرای بهتر قانون، بهبود محیط کسب و کار و در نهایت اجرای عدالت می‌شود.

دادگاه‌های تخصصی

۱۲
قاضی پرونده‌های صنعتی باید با صنایع آشنا باشد

علی نقیب
عضو هیئت نمایندگان اتاق تهران

به‌طور کلی، مهم‌ترین دغدغه برای هر کسب‌وکار، امنیت است. اگر قرار شود امنیت فعالان اقتصادی با خلق بخش‌نامه‌های خلق‌الساعه دست و پاگیر یا امضاهای طلایی از بین برود و قوه قضاییه بخواهد مسئولان اجرایی قوه قضاییه درباره این مسائل، تصمیم سلیقه‌ای بگیرند، امنیت فعال اقتصادی از بین می‌رود. فعالان اقتصادی تقاضا دارند که مُرّ قانون در قوه قضاییه اجرا شود. در بسیاری مواقع، فعال اقتصادی ناخواسته، درگیر مسائلی می‌شود که قوه مقننه و قوه قضاییه به وجود آورده‌اند. گاهی اوقات بخش‌نامه‌هایی، یک شبه صادر می‌شوند که غیرقانونی هستند و اصلاً با قانون اساسی در مغایرت قرار می‌گیرند. در قوه قضاییه، چندان تخصصی عمل نشده است. لازم است که پیگیری مسائل در حوزه قوه قضاییه، بر عهده افرادی که کاملاً بر بنیادهای آن حوزه آشنا هستند، باشد. اگر قاضی قرار است برای پرونده‌های تولید و صنعت تصمیم‌گیری کند، باید حتماً به تولید و صنعت کشور مسلط باشد. پیش از این هم رویه در قوه قضاییه همین بود اما متاسفانه، چند دهه پیش این رویه باطل شده و دادگاه‌ها همگی عمومی شدند. تازه این در حالی است که قاضی باید به خود آن صنعتی که درباره آن تصمیم‌گیری می‌کند هم آشنا باشد. نمی‌توان تصمیم‌گیری برای پرونده مثلاً صنایع فولادی یا نساجی را به فردی سپرد که اصلاً با مسائل این صنایع آشنا نیست.

احیای حقوق بخش خصوصی

۱۳
دادخواهی فعالان اقتصادی در اولویت قرار بگیرد

رضا پدیدار
فعال اقتصادی

با توجه به این‌که تراکم پرونده‌هایی که به دست قوه قضاییه می‌رسد بسیار بالاست، این دستگاه همه پرونده‌ها را در نوبت می‌گذارد و آرام‌آرام به آن‌ها رسیدگی می‌کند؛ اما مهم‌ترین خواسته فعالان اقتصادی از قوه قضاییه این است که در نظر بگیرد فعالان بخش خصوصی، در اقتصاد ملی ایران سهیم هستند. بنابراین فعالان این بخش نباید در انتظار نوبت طولانی دادرسی بمانند و لازم است که در سریع‌ترین زمان به حق و حقوق آن‌ها رسیدگی شود. لازمه این مهم آن است که افرادی که در اقتصاد ملی سهیم هستند، از ضریب اهمیت برای رسیدگی به شکایت بهره‌مند شوند تا در صورتی که حقوق آن‌ها زیر سوال رفت، از حقوق خود دفاع کنند. گاهی ممکن است که یک فعال اقتصادی یک سال تمام تنها در انتظار برگزاری جلسه دادگاه بماند. این در حالی است که خود فرایند رسیدگی به پرونده نیز طولانی است و کار در همان یک سال تمام نمی‌شود. در بسیاری از کشورهای دنیا نیز فعالان اقتصادی در اولویت دستگاه قضاییه قرار می‌گیرند و درخواست ما، به عنوان فعال اقتصادی همین است. خوشبختانه قوانین خوب وجود دارد اما ضریب اهمیتی برای احیای حقوق فعالان خصوصی وجود ندارد. اگر قوه قضاییه به فعال اقتصادی که حقوقش پایمال شده بی‌توجهی کند، کارخانه‌اش تعطیل می‌شود و انگیزه او هم از بین می‌رود.

امنیت، خواسته اصلی فعالان اقتصادی

۱۴
مهم‌ترین خواسته‌های فعالان بخش خصوصی از قوه قضاییه چیست؟

محمد لاهوتی
فعال اقتصادی

خواسته‌های فعالان بخش خصوصی از قوه قضاییه به دو بخش تقسیم می‌شود: در وهله اول، مهم‌ترین مساله برای تداوم فعالیت‌های یک سرمایه‌گذار اقتصادی، امنیت سرمایه اوست. منظور این است که چنانچه یک سرمایه‌گذار اقتصادی سرمایه خود را برای تولید و توسعه اقتصاد کشور هزینه می‌کند، قوه قضاییه هم باید امنیت سرمایه او را تامین کند و به فعال اقتصادی اطمینان دهد که به عنوان حامی، در چارچوب قوانین از او حمایت می‌کند. به همین دلیل، تامین امنیت فعالان اقتصادی، مهم‌ترین خواسته و درخواست آن‌هاست. حتی سرمایه‌گذاران ایرانی که در کشورهای هدف خارجی سرمایه‌گذاری می‌کنند و با مشکل مواجه می‌شوند از قوه قضاییه انتظار دارند که سرمایه‌گذار را حمایت کند تا به حقوق قانونی خود برسد. نکته دوم، بعد نظارتی قوه قضاییه است. قوه قضاییه به عنوان یک دستگاه نظارتی در برابر حسن اجرای قانون مسئول است. همچنین این قوه قضاییه است که باید پاسخگوی حرکت دقیق مدیران اجرایی بر مُرّ قانون باشد. حقوق تولیدکنندگان، به دلیل بخش‌نامه‌ها متعدد غیرقانونی سلب می‌شود و در فعالان اقتصادی در استان‌های مختلف، به دلیل سیاست‌های یک شبه، به مشکل برمی‌خورند. این مساله در قانون پیش‌بینی شده اما تا امروز کمتر شاهد این بودیم که حقوق از دست رفته یک فعال اقتصادی به او بازگردانده شود. از آن‌جایی که دستگاه‌های اجرایی، دستگاه‌های حاکمیتی هستند، تن به پرداخت خسارت به ذی‌نفعان اقتصادی نمی‌دهند. به همین دلیل خوب است که قوه قضاییه در این بخش پررنگ‌تر ظاهر شود. کشور به دنبال جهش تولید است و نامگذاری سال‌های اخیر نیز این مساله را نشان می‌دهند. به همین دلیل، خوب است که قوه قضاییه به نحوی عمل کند تا سرمایه‌گذاران مطمئن شوند که قوه قضاییه، حامی آن‌هاست و از آن‌ها حمایت می‌کند.

ثبت اختراع صوری
از ایده‌ها حفاظت کنید
۱۵

مریم تاج‌آبادی
عضو هیئت نمایندگان اتاق تهران

حفاظـــت از دارایی دانش فنی منـــوط به ثبت اختراعات است و در همه کشورهای پیشرفته، با ثبت اختراع، مالکیت صاحب ایده تثبیت می‌شود. حفاظـــت و حمایت از طرح‌ها و ایده‌ها برای ثبت اختراعات در حوزه ما اهمیت بسیار زیادی دارد. اساســـا این موضوع در تمام بخش‌ها مهم است و باید نسبت به آن اهتمام ویژه داشت.

اما متاسفانه فرایند ثبت اختراعات در کشور، واقعاً صوری اســـت و عملاً نمی‌توان به آن اتکا کرد. به همین دلیل نمی‌توان آن‌طور که شایسته است از نوآوری و ایده‌های جدید حمایت و صیانت کرد. مساله مذکور منجر شـــده صاحبان نوآوری نتوانند از دارایی خود در وهله اول محافظت و در وهله دوم اســـتفاده کنند. قوه قضاییه باید به صورت کاملا جدی و آگاهانه به ســـمت حمایت از مالکیت معنوی پیش برود. به طوری که صاحب ایده و طرح بتواند با خیالی آســـوده مســـیر کارش را پیش برود. متاسفانه طی تمامی ادوار تاریخی در ایران، مســـئله حمایت از ایده‌هاهیچگاه موضوع جدی نبوده و در پس آن بســـیاری از افراد صاحب خلاقیت و آگاهی فرصت رشد را از دست داده اند.

متاســـفانه یک نگرانی بزرگ در اقتصاد وجامعه ایران به همین مسائل برمی‌گردد که در نهایت منجر به خروج نخبگان از اقتصاد ایران می‌شـــود. این درحالی است که کشـــور بیش از هر زمان دیگری به حضور نیروهای صاحب خلاقیت و بخصوص دلســـوز برای آینده نیاز دارد. هرچند شـــاید در نگاه اول اینگونه مسائل ربطی به قوه قضاییه نداشته باشد ولی حضور دستگاه عدلیه‌ای که فعالیت‌های اقتصادی سالم و کارآمد را تضمین کند و فضای رقابتی بسازد، در نهایت منجر به تمایل بیشتر نخبگان برای کار در کشـــور می‌شـــود. البته که اینگونه موضوعات را نمی‌توان به صورت تک بعدی بررســـی کرد و باید همه جوانب را سنجید. با این وجود در تمام کشورهای دنیا و بخصوص نمونه‌های توسعه یافته، مسئله قوه قضاییه حق‌طلب یک پایه مهم توسعه بوده‌است. دستگاه قضایی می‌تواند به عنوان محرک اقتصاد ملی عمل کند. دســـتگاه عدلیه با اقدامات خـــود می‌تواند روحیه بخش جامعه اقتصادی کشور باشد. آنچه در مورد نظام عدلیه گفته می‌شود، عملا حول محور برخورد قضایی با تخلفات با جلوگیری از فساد می‌گردد ولی بانگاه دیگری می‌توان بیان داشت که وقتی عدالت در جامعه فراگیر شـــود، شهروندان و در مقام بعدی کارآفرینان احساس مطلوبیت از کار و زندگی پیدا می‌کنند و این احساس به تقویت روحیه تلاش و فعالیت بیشتر و مفیدتر کمک می‌کند. در کشورهای توسعه یافته نیز پیشرفت، پس از برقراری عدالت رخ داده‌است. در واقع در نظام رقابت‌پذیر و کارآمد است که می‌توان به انجام اقدامات توسعه محور فکر کرد و برای آینده برنامه‌ریزی صورت داد.

مشکل اجرای قانون
قوانین خوب اجرا نمی‌شوند
۱۶

ایرج رهبر
عضو هیئت نمایندگان اتاق تهران

فعالان اقتصادی در اتاق، جلســـه‌هایی با مسولان قوه قضاییه داشـــته‌اند. در این جلسه‌ها مسائل و مشکلات بخش خصوصی مطرح می‌شود و معمولاً قوه قضاییه هم تلاش می‌کند با هماهنگی بخش خصوصی و همکاری دســـتگاه‌های اجرایی، موانع را برطرف کنند. اما اشکال کار کجاست که با وجود نشست‌ها و دیدارهای متعدد همچنان مشکلات یکی پس از دیگری ظهور می‌کنند. متاسفانه در کشور مسئله حاکمیت قانون وجود دارد. به طوری که در برخی موارد حتی به قانون هم دقیق و درست عمل نمی‌شود. فعال اقتصادی هم هرچه تلاش می‌کند، نمی تواند مسیر را به سمت اجرای قانون تغییر دهد. ما در ایران قوانین خوب کم نداریم اما مشـــکلات بخش خصوصی از نوع مشکلات اجرایی و بوروکراســـی است؛ وگرنه قوانین خوب در کشور به اندازه کافی موجود هستند. قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار بسیار مفید است اما متاسفانه اجرا نمی‌شود و چنانچه این قوانین در کشور اجرا شوند، تمام مشکلات بخش خصوصی نیز حل می‌شوند.

قوه قضاییه باید فرایندهای پیشـــبرد کار در کشـــور را به ســـمت و سویی ببرد که بخش خصوصی واقعی فرصت فعالیت بیشتر و بخصوص سرمایه گذاری‌های جدید را پیدا کند. در حال حاضر بیشـــتر واگذاری‌ها و امتیازدهی‌ها به بخش دولتی اعطا می‌شود. این اقدام عملی در خلاف جهت رقابت اســـت. متاسفانه قوانین به گونه‌ای وضع شـــده‌اند که شرکت‌هایی که دولتی هســـتند یا این‌که به نوعی به دولت وابســـتگی دارند، بدون حضور در مناقصه‌ها، برنده پروژه‌ها شوند. گاهی شرکت‌های وابسته به دولت چنان قیمتی در مناقصه تعیین می‌کنند که بخش خصوصی توان رقابت با آن‌ها را ندارد. قوه قضاییه باید تبعیض‌زدایی کرده و شرایط را برای بخش خصوصی متعادل کند. متاسفانه در کشور برخی نارسایی‌های کلیدی در نظام تصمیم‌گیری وجود دارد که هرکدام به شکلی فسادزا و دامن‌زننده به بی‌عدالتی به شمار می‌آیند. قوه قضاییه می‌تواند با یک آسیب‌شناسی دقیق، میدانی و متکی به اطلاعات برآمده از دل جامعه مانع نشـــر و گسترش فســـاد در کشور شود. در این مسیر کارآفرینان و کنشگران عرصه واقعی اقتصاد می‌توانند به عنوان مشاوران صـــادق قوه قضاییه نقش بازی کنند. در اینصورت جامعه کارافرینی هم احساس می‌کند که می‌تواند در معادلات کلان کشور اثرگذار باشد. جامعه و اقتصاد توســـعه یافته از دل فضایی عادلانه و رقابت‌پذیر بیرون می‌آید. رویکرد قوه قضاییه طی چند سال اخیر اصلاح‌گر و تعامل‌محور بوده و با ادامه این روند می‌توان به بهبود امیدوار بود.

نکته دیگر که باید به آن توجه داشـــت، مربوط به شیوه برخورد و تعامل با کارآفرینان اســـت. قوه قضاییه باید دقت کند که نوع برخورد با فعال اقتصادی متفاوت از دیگر آحاد جامعه است. هر نوع برخورد قهری که در نهایت منجر به کاهش ســـرمایه‌گذاری و اشتغال آفرینی در کشور شود، نتایج نامطلوبی به همراه دارد. ضمن آنکه باید توجه داشت جنس فعالیت اقتصادی با مصائبی همراه اســـت که نمی‌توان با نگاه غیرکارشناسی به برخورد با ان پرداخت.

> کشور بیش از هر زمان دیگری به حضور نیروهای صاحب خلاقیت و بخصوص دلسوز برای آینده نیاز دارد. هرچند شاید در نگاه اول اینگونه مسائل ربطی به قوه قضاییه نداشته باشد ولی حضور دستگاه عدلیه‌ای که فعالیت‌های اقتصادی سالم و کارآمد را تضمین کند و فضای رقابتی بسازد

امنیت اقتصادی با قانون‌مداری

۲۳ توصیه به دستگاه قضایی برای بهبود فضای کسب‌و کار و رونق تولید

۱۷

هومن حاجی‌پور

قائم‌مقام دبیر شورای گفت‌وگوی دولت و بخش‌خصوصی استان تهران

در سال‌های اخیر بارها از سوی رهبر معظم انقلاب بر تقویت اقتصاد مبتنی بر تولید انبوه و باکیفیت و توزیع عادلانه تأکید شده است. بر اساس اندیشه‌های رهبر معظم انقلاب امروز از لحاظ زمانی، اولویت با مسائل اقتصادی است. محور اصلی سیاست‌های کلی برنامه هفتم پیشرفت کشور نیز «پیشرفت اقتصادی توأم با عدالت» بوده است. بر اساس بند ۱۲ اصل سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران «پی‌ریزی اقتصادی صحیح و عادلانه بر طبق ضوابط اسلامی جهت ایجاد رفاه و رفع فقر و برطرف ساختن هر نوع محرومیت...» یکی از الزامات بنیادین برای تحقق اهداف حکومت اسلامی است.

بی‌تردید حرکت به سمت اقتصاد پویا، توسعه پایدار و پیشرفت همه‌جانبه مستلزم وجود امنیت اقتصادی است. حقوق مالکیت اشخاص و سرمایه‌گذاری آن‌ها از انواع تعرض، اعتماد و اطمینان لازم برای تولید و سرمایه‌گذاری و تاب‌آوری کافی در برابر تهدیدات خارجی و نیز امنیت قضایی از جمله پیش‌شرط‌های امنیت اقتصادی بشمار می‌رود. در سایه امنیت قضایی، امنیت سیاسی، امنیت اجتماعی، امنیت اقتصادی، امنیت اخلاقی و امنیت فرهنگی هم تحقق خواهد یافت. وضعیتی که در آن نوعی اطمینان و احساس در امان بودن از تضییع حقوق فردی و اجتماعی در آحاد مردم و نهادها به وجود می‌آید و این اطمینان در نتیجه کارآمدی قوه قضاییه و عملکرد صحیح و کامل آن در همه جنبه‌های محکمه‌داری مبتنی بر دادرسی عادلانه و غیر آن مانند گسترش عدل، احیای حقوق عامه، پیشگیری از وقوع جرم و اصلاح مجرمان است. مسائل اقتصادی از قبیل حمایت از تولید و سرمایه‌گذاری، جایگاه ویژه‌ای در حوزه امنیت قضایی دارد، به‌عنوان نمونه در مقررات ماده ۳۱ سند امنیت قضایی آمده است: «در راستای حمایت از صنایع و رونق تولید داخلی، قوه قضاییه در جهت نیل به اقتصاد مقاومتی تدابیر پیشگیرانه و حمایت حقوقی و قضایی را ضمن رسیدگی به پرونده‌های اقتصادی در زمینه‌های زیر اتخاذ خواهد نمود: الف- جلوگیری از ورشکستگی فعالان اقتصادی و تولیدی، عدم تعطیلی کارگاه‌ها و بنگاه‌های اقتصادی؛ ب- ایجاد زمینه تداوم فعالیت کارآفرینان، شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و فعالان اقتصادی بدهکار از طریق راهکارهای قانونی».

در صدر اصل یکصدوپنجاوهششم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران نیز دو وظیفه بسیار مهم و فراگیر برای قوه قضاییه در نظر گرفته شده است، یکی پشتیبانی از حقوق فردی و اجتماعی و دیگری تحقق بخشیدن به عدالت. با این وصف لازم است قوه قضاییه به طور جدی و جهادی و با بهره‌گیری از همه ظرفیت خود به تأمین و تقویت جنبه‌های اقتصادی امنیت قضایی بپردازد.

اهم مطالبات و انتظارات فعالان اقتصادی از قوه قضاییه

۱. اجرای مواد ۲، ۳، قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار و اخذ نظرات تخصصی و مشورتی اتاق‌ها و تشکل‌های اقتصادی برای اتخاذ تصمیمات مدیریتی؛

۲. تسریع در دادرسی پرونده‌های مربوط به تجارت، تولید و سرمایه‌گذاری و ایجاد وحدت رویه در تصمیمات و آرای قضایی؛

۳. کاهش محدودیت‌هایی همچون ممنوع‌الخروجی فعالان اقتصادی و اقداماتی مانند بازداشت که منافی حیثیت و آبروی فعالان اقتصادی است؛

۴. حمایت قضایی از فعالان اقتصادی در برابر برخی تصمیمات غیرقانونی و غیرموجه بانک‌ها، سازمان تأمین اجتماعی و سازمان امور مالیاتی؛

۵. دیوان عدالت اداری ضمن ارائه دادرسی تخصصی عادی و فوری در حوزه‌های مختلف تولید و سرمایه‌گذاری از قبیل امور مربوط به تأمین اجتماعی، مالیاتی، بانکی و... در رسیدگی به اعتراضات نسبت به تصمیم‌های دولتی و آیین‌نامه‌های مغایر با سیاست‌های اقتصاد مقاومتی تسریع نماید؛

۶. برنامه‌های حقوقی و قضایی لازم برای حمایت از تولید و سرمایه‌گذاری را در قالب برنامه‌های سالانه واحدهای سازمانی قوه قضاییه و دادگستری کل استان‌ها تهیه، ابلاغ و بر اجرای آن نظارت کند؛

۷. معیارهای مشخصی برای ارزیابی مدیران و واحدهای قضایی از حیث حمایت از امنیت اقتصادی تهیه و ابلاغ گردد؛

۸. تهیه لوایح قضایی دارای اثربخشی بالا در امنیت اقتصادی در اولویت قرار گیرد؛

۹. دیدگاه و تجربیات تشکل‌ها و فعالان اقتصادی در تهیه لوایح قضایی مورد توجه قرار گیرد؛

۱۰. معاونت قضایی قوه قضاییه در اجرای مقررات ماده ۴۷۷ قانون آیین دادرسی کیفری از دیدگاه تخصصی و مشاوره اتاق بازرگانی و تشکل‌های اقتصادی استفاده کند و اظهارنظر درباره پرونده‌های دارای ابعاد اقتصادی را در اولویت قرار دهد؛

۱۱. سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است علاوه بر تسریع در روند قانونی تثبیت مالکیت، ارتقای مؤلفه‌های حقوق مالکیت فکری را در دستور کار خود قرار دهد؛

۱۲. با محوریت دادستانی کل کشور سامانه‌های مربوطه به‌منظور ایجاد بانک اطلاعاتی و تولید داده‌های موردنیاز برای تحلیل مسائل مربوط به امنیت اقتصادی، اصلاح و روزآمدسازی گردد؛

۱۳. سامانه ملی ارتباط فعالان اقتصادی با مدیران قضایی ایجاد گردد؛

۱۴. میانجی‌گری تجاری و داوری سازمانی در حوزه‌های صنعتی و تجاری با همکاری تشکل‌های اقتصادی توسعه یافته و شعب شوراهای حل اختلاف دایره امور تولید و تجارت با مشارکت اتاق‌ها و تشکل‌های اقتصادی ایجاد گردد؛

۱۵. از ظرفیت قضات بواسطه نمایندگی بند ۳ ماده ۲۴۴ قانون مالیات‌های مستقیم در راستای عدالت‌محوری در هیئت‌های شعبه قضایی نظیر هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی در رسیدگی به اختلافات فعالان اقتصادی با سازمان امور مالیاتی بطور واقعی استفاده گردد؛

۱۶. مضافاً ظرفیت واقعی قضات در هیئت‌های شعبه قضایی نظیر هیئت‌های تشخیص مطالبات تامین اجتماعی در رسیدگی به اختلاف فعالان اقتصادی با سازمان تامین اجتماعی فعال گردد؛

۱۷. تصمیمات اقتصادی اتخاذشده توسط مقامات قضایی در رابطه با پرونده‌های مهم به‌صورت علمی و بهنگام برای عموم تشریح و توجیه گردد؛

۱۸. با همکاری بخش‌های مختلف قوه قضاییه، برنامه‌های آموزشی لازم به‌منظور افزایش آگاهی‌های عمومی مردم و دانش تخصصی فعالان اقتصادی تهیه و با استفاده از ظرفیت رسانه ملی و سکوها و پیام‌رسان‌های اجتماعی منتشر گردد؛

۱۹. در راستای افزایش احساس امنیت قضایی و اقتصادی و سرمایه اجتماعی قوه قضاییه، تلاش‌ها و دستاوردهای مراجع و مقامات قضایی در رابطه با امنیت اقتصادی منعکس و شخصیت‌های قضایی مؤثر و موفق در حمایت از تولید به جامعه معرفی گردند؛

۲۰. جنبه‌های حقوقی و قضایی پدیده‌های اقتصادی نوظهور مانند سرمایه‌گذاری در حوزه قضایی مجازی، دیجیتال، هوشمندسازی و... مطالعه و گزارش سیاستی آن در قوه قضاییه ارائه شود؛

۲۱. آرای قضایی دارای جنبه‌های اقتصادی با هدف رویکرد نقد و ارزیابی و به‌منظور استفاده قضات و حقوق‌دانان در سامانه ملی آرا قرار گیرد؛

۲۲. با استفاده حداکثری از ظرفیت‌های موجود در قوانین مربوط به حوزه تولید، نسبت به احیای شرکت‌های غیرفعال و ورشکسته که در اختیار اداره کل تصفیه امور ورشکستگی قرار دارند اقدام گردد.

۲۳. در موارد قانونی که فروش بنگاه‌ها ضرورت دارد، تا حد ممکن از فروش وسایل و اموال شرکت به‌صورت جداگانه پرهیز و تدبیری اتخاذ گردد که بنگاه به‌صورت یکپارچه به اشخاص دارای اهلیت اقتصادی در حوزه مربوطه واگذار شود.

محورهای گفت‌وگو با قوه قضاییه

چند پیشنهاد برای بهبود محیط کسب‌وکار

۱۸

فریال مستوفی
عضو هیئت نمایندگان اتاق تهران

اولین درخواست اعضای هیئت نمایندگان در خصوص شاخص تضمین حقوق مالکیت به پیشنهاد اتاق در تهیه لایحه قانون آیین دادرسی تجاری است. مستندات قانونی زیادی هم در سطح بین‌المللی هم داخلی وجود دارد که بر لزوم تضمین حقوق مالکیت سرمایه‌گذاران تاکید دارد. یکی از موارد در خصوص حمایت از حقوق مالکیت، ایجاد دادگاه‌های تخصصی رسیدگی به دعاوی تجاری است که در حال حاضر مجتمع قضایی کوه نور در حال فعالیت در این زمینه است. از آن‌جایی که بستر قانونی تشکیل این دادگاه، قانون آیین دادرسی تجاری بوده که یک بار در سال ۹۰ و بار دیگر در سال ۹۹ به مجلس وصول شده اما تصویب نشد، پیشنهاد اتاق و هیئت نمایندگان، تصویب قانون آیین دادرسی تجاری است. ولی لایحه خلأهایی دارد و یک سری جنبه‌های تجاری از نظر دور مانده که اتاق می‌تواند با ظرفیتی که دارد به رفع این خلأها کمک کند. اتاق پیشنهاد می‌کند که تنظیم لایحه آیین دادرسی تجاری با همکاری اتاق باشد که در قالب کارگروه مشترک با قوه قضاییه این لایحه چکش‌کاری شود و به مجلس ارائه شود.

درخواست یا پیشنهاد دوم اعضای هیئت نمایندگان، در خصوص شاخص میزان اثربخشی دستگاه قضاست و پیشنهاد اتاق تشکیل کانونی با عنوان کانون سازش ذیل پنجره واحد سرمایه‌گذاری در اتاق است. چراکه طبق آمارهای منتشره داخلی، میزان ورودی‌های پرونده‌های قضایی سالانه رقم بسیار زیادی است که اگر اصحاب هر دعوا را به طور متوسط ۴ نفر در نظر بگیریم تقریباً بیش از نیمی از جمعیت با هم دعوا دارند و از این میان سهم پرونده‌های حقوقی تجاری سهم قابل توجهی است و این موضوع نشان از اهمیت دعاوی تجاری دارد.

طبق آمار انکتاد، نمره دستگاه قضا در شاخص کیفیت فرایندهای قضایی ۵ از ۱۸ و در ساختار دادگاه نمره نیم از ۵ است. متوسط رسیدگی به پرونده قضایی در دستگاه قضایی ۲۹۰ روز و متوسط زمان اجرای حکم ۱۸۰ روز است و این اندازه از تاخیر در رسیدگی به دعاوی تجاری در وضعیت اقتصاد تورمی و تغییرات نرخ ارز گاه کسب و کار یک تاجر را از انتفاع خارج می‌کند و شرکت‌ها را به مرز ورشکستگی می‌کشاند. در بعد بین‌المللی سبب بی‌اطمینانی به دستگاه قضا و بد بودن رتبه ایران در شاخص میزان اثربخشی دستگاه قضایی است. در واقع، تسریع در رسیدگی به قدری حائز اهمیت است که در اسناد بین‌المللی و قوانین کشورهای مختلف، به عنوان حقوق بنیادین بشر شناخته می‌شود و چنانچه رسیدگی به آن طولانی شود، قاضی مجازات می‌شود. پیشنهاد اتاق در این خصوص، ایجاد کانونی با عنوان کانون سازش مختص دعاوی تجاری و سرمایه‌گذاری به تولیت اتاق تهران ذیل پنجره واحد سرمایه‌گذاری است.

سوالی که اینجا مطرح می‌شود هم این است که با وجود مکانیسم داوری، چه احتیاجی به نهاد دیگر حل و فصل اختلاف هست؟ دو نکته مهم در این خصوص وجود دارد. اول اینکه مکانیسم حل و فصل اختلاف به روش داوری در ایران هنوز مطابق استانداردهای رسیدگی‌های داوری بین‌المللی پیش نمی‌رود و دوم اینکه با توجه به اینکه آرای داوری قابل ابطال در دادگاه است، رای صادره توسط داور در بسیاری از پرونده‌ها به خصوص آن‌هایی که میزان خواسته آن‌ها ارزی و رقم قابل توجهی است، در دادگاه ابطال می‌شود. این موضوع نه تنها با فلسفه داوری که تسریع در رسیدگی است، همسویی ندارد که بعضاً باعث طولانی شدن رسیدگی هم هست.

بنابراین این پیشنهاد با هدف کاهش حجم پرونده‌های ورودی به دستگاه قضا و کمک به هدایت دعاوی تجاری در بستری آشنا برای تجار تنظیم شده و خوشحال می‌شویم که قوه محترم قضاییه در این خصوص با موافقت با این طرح و مشارکت در کنار اتاق بتواند جایگاه ایران را در سطح بین‌الملل ارتقا بدهد و دید جهانی را نسبت به دستگاه قضایی کشور بهبود بخشند.

پیشنهاد سوم اتاق در خصوص شاخص یکپارچگی دستگاه قضا، تهیه و ابلاغ دستورالعمل یکپارچه‌سازی رویه‌های قضایی داخل سازمانی و الزام به تبعیت از مفاد روزنامه رسمی کشور است. این پیشنهاد که در واقع یکی از مهم‌ترین و آسان‌ترین پیشنهادها از نظر زمان اجرایی کردن آن است، برمی‌گردد به اختیار یا بهتر بگویم تکلیفی که قوه محترم قضاییه طبق دستورالعمل حمایت قضایی دارد. بنابراین درخواستی که اتاق در این خصوص دارد، تهیه و ابلاغ دستورالعمل یکپارچه‌سازی رویه‌های داخل سازمانی و همچنین تعبیه مکانیسم عملیاتی جهت الزام سازمان‌ها به تبعیت از مفاد روزنامه رسمی کشور بعنوان سند لازم‌الاجرا است. این موضوع یکی از چالش‌هایی است که سرمایه‌گذاران در مراجعه به سازمان ثبت، اداره امور مالیاتی و بانک‌های کشور داشتند که در عمل چه مشکلاتی پیش آمد.

مشکلات دیگری از جمله الزام به داشتن ثنا برای همه اعضای هیئت مدیره وجود دارد البته باید گفت که سامانه ثنا برای کشور اقدام بسیار خوبی بوده اما همین امر برای خارجی‌ها یک سری مشکلات و پیچیدگی‌ها ایجاد کرد. احراز هویت آنلاین و امضای الکترونیک یکی دیگر از مشکلاتی است که برای اتباع خارجه وجود دارد که به این دلیل که در سامانه ثبت من، کد فراگیر تعریف نشده و امکان احراز هویت سرمایه‌گذاران خارجی بصورت الکترونیکی وجود ندارد. عدم پذیرش وکالت در امضای صورتجلسات هیئت مدیره مشکل دیگری است که برای سرمایه‌گذار خارجی در عمل مشکلاتی ایجاد می‌کند.

بنابراین پیشنهاد سوم، با هدف برطرف کردن این چالش‌ها مطرح شده است و امیدواریم که قوه محترم قضاییه نسبت به این موارد نظر مساعد داشته باشد و با برطرف‌شدن این چالش‌ها، مسیر سرمایه‌گذاری در کشور تسهیل شود.

> **یکی از خواسته‌های اتاق در خصوص شاخص یکپارچگی دستگاه قضا، تهیه و ابلاغ دستورالعمل یکپارچه‌سازی رویه‌های قضایی داخل سازمانی و الزام به تبعیت از مفاد روزنامه رسمی کشور است. این پیشنهاد که در واقع یکی از مهم‌ترین و آسان‌ترین پیشنهادها از نظر زمان اجرایی کردن آن است، برمی‌گردد به اختیار یا بهتر بگویم تکلیفی که قوه محترم قضاییه طبق دستورالعمل حمایت قضایی دارد**

عینک بدبینی به فعالان بخش خصوصی برداشته شود

۱۹

قوه قضاییه نظر فعالان بخش‌خصوصی را درباره آیین‌نامه‌ها جویا شود

محمدرضا غفراللهی
عضو هیئت نمایندگان اتاق تهران

نیاز است که از چند منظر خواسته‌های فعالان بخش خصوصی از قوه قضاییه بررسی شود. نخست، لازم است که زاویه دید قوه قضاییه به فعالان اقتصادی از جنبه‌های مختلف تفکیک شود. فعالان اقتصادی به چند دسته فعالان بخش‌های تولیدی، بازرگانی و نیمه‌دولتی تقسیم می‌شوند و هریک از این دسته‌ها، با یکدیگر متفاوت هستند. در حال حاضر، بدنه بازرگانی کشور از بخش خصوصی هستند؛ آن‌ها وظیفه تامین موارد اولیه را برعهده دارند و همچنین در صادرات محصولات تولیدی، نقش مهمی ایفا می‌کنند. به همین دلیل این فعالان جایگاه ویژه‌ای در اقتصاد کشور دارند اما متاسفانه هرجا که نام یک شرکت بازرگانی باشد، قوه قضاییه با عینک بدبینی به فعالان این بخش و شرکت بازرگانی می‌نگرد. به همین دلیل نیاز است که این زاویه دید، اصلاح شود. هر فردی که در اقتصاد کشور در حال تلاش و ارزش‌آفرینی است باید به عنوان فعال اقتصادی شناخته شود. برخی از فعالان در سنگر تولید و برخی دیگر در سنگر بازرگانی، در حال فعالیت هستند اما از منظر جایگاهی، تفاوتی با یکدیگر ندارند و هردو تلاش می‌کنند.

بخش خصوصی همواره تاکید داشته که دولت پیش از صدور بخش‌نامه و آیین‌نامه‌ها از این بخش نظرخواهی کند تا با هزینه کمتر، بهترین قوانین اجرا شوند و مشکلات و مفاسد بخش‌نامه‌ها، پیش از اجرا شناسایی شوند. دولت‌ها به این امر توجهی نمی‌کنند و به همین سبب، معمولا بخش‌نامه‌هایی صادر می‌شود که منجر به مشکلاتی در فضای کسب‌وکار می‌شود. لازم است که قوه قضاییه نظرات بخش خصوصی درباره آیین‌نامه‌ها و بخش‌نامه‌ها را جویا شود. چنانچه یک مصوبه در حال ایجاد مفسده‌ای بود، بخش‌نامه مذکور توسط قوه قضاییه به عنوان مدعی عموم مردم لغو شود. حتی فعالان اقتصادی خواستار این هستند که اگر بعد از لغو یک بخشنامه مفسده، دولت دوباره اقدام به صدور آن بخش‌نامه کرد، قوه قضاییه اعلام جرم کند. در بسیاری از مواقع، با وجود این که واضح و مبرهن است که یک بخش‌نامه منجر به وقوع فساد می‌شود، دولت قبول نمی‌کند که آن بخش‌نامه را لغو کند. بنا بر آخرین آمارها، کارخانه‌های تولیدی با کمتر از ۵۰ درصد ظرفیت خود اقدام به فعالیت می‌کنند و بیش از ۵۰ درصد ظرفیت آن‌ها خالی است. تصور کنید همین ظرفیت خالی به کار گرفته شود. موانعی که منجر به توقف بخشی از فعالیت کارخانه شده، مشخص است اما کسی این موانع را رفع نمی‌کند. اگر یک شرکت خارجی یا یک بازرگان داخلی، می‌تواند در خارج از مرزهای کشور بازار صادرات برای کالای ایرانی تولید کند، به نفع کشور است؛ اما در عمل، حق و حقوق افرادی که برای کالاهای داخلی ایرانی بازارسازی می‌کنند، به درستی رعایت نمی‌شود. گاهی چنان با نهادهای مختلف درگیری رخ می‌دهد که بخش بازرگانی عملاً فلج می‌شود. در واقع دولت به بهانه حمایت از تولید داخلی، سعی می‌کند شرکت‌های تولیدی را در اولویت قرار دهد اما توجه نمی‌کند اگر شرکت بازرگانی اقدام به تامین مواد اولیه برای تولید نکند، شرکت تولیدی دیگر قادر به تولید نیست. قوه قضاییه باید در این قسمت به اقتصاد کشور کمک کند چراکه بخش بازرگانی، مکمل تولید است و کمک به این بخش، منجر به افزایش تولید می‌شود. جایگاه اداره ثبت اسناد که زیر نظر قوه قضاییه است هم مهم است. مشکلات بخش خصوصی و مردم در این بخش قابل توجه است. در بخش ثبت اختراعات، قوه قضاییه می‌تواند تسهیلات بهتری به ایده‌های نوآورانه و خلاق دهد اما این اتفاق رخ نمی‌دهد.

خواسته دیگر فعالان اقتصادی از قوه قضاییه، رسیدگی به تعارضاتی است که بین دستگاه‌های مختلف دولتی ایجاد می‌شود. حل مشکلات نهادهای دولتی معمولا بسیار زمان‌بر است و تنها قربانی این درگیری نیز فعالان بخش خصوصی هستند. مباحثی که بین سازمان استاندارد و گمرک درباره آزمایشگاه‌ها به وجود آمد، هزینه‌های زیادی به بخش خصوصی تحمیل کرد. همچنین موارد متعددی منجر به اختلافات دیدگاه بخش دولتی و خصوصی شد. اینجا وظیفه قوه قضاییه است که حقوق فعالان بخش خصوصی را احصا کند.

مورد دیگر که بسیار مورد تاکید فعالان اقتصادی قرار گرفته، انحصار است. رانت‌هایی که توسط شرکت‌های دولتی ایجاد می‌شود، منجر شده هزینه‌های زیادی در بخش خصوصی تولید شود. انبار نگهداری کالاهای خطرناک در محوطه شهید رجایی تنها به یک شرکت اعطا شده است. با وجود این‌که شرکت مذکور خصوصی است اما انحصار باعث شده که هزینه‌های نگهداری کالا در این انبار به شدت گران باشد. همچنین شرایط پرداخت بسیار سخت است. این مشکلات زاییده مشکلاتی است که کشور به دلیل تحریم با آن مواجه است اما مواجهه اشتباه دولت سبب شده که مسائل ناشی از مشکلات اولیه تبدیل به مشکلات ثانویه جداگانه شوند. اگر قوه قضاییه بتواند در این بخش‌ها ورود کرده و متخلفان را بازخواست کند، شرایط به نحوی بهتر پیش می‌رود.

یکی از خواسته فعالان اقتصادی از قوه قضاییه، رسیدگی به تعارضاتی است که بین دستگاه‌های مختلف دولتی ایجاد می‌شود. حل مشکلات نهادهای دولتی معمولا بسیار زمان‌بر است و تنها قربانی این درگیری نیز فعالان بخش خصوصی هستند. مباحثی که بین سازمان استاندارد و گمرک درباره آزمایشگاه‌ها به وجود آمد

۲۰ نقض قانون از سوی قوه قضاییه پیگیری شود

دستگاه قضا جلوی تخلف دستگاه‌های اجرایی را بگیرد

فرهاد آگاهی
عضو هیئت نمایندگان اتاق تهران

اولین درخواست مهم اعضای هیئت نمایندگان از قوه قضاییه اجرای قوانین اساسی کشـــور و احترام به قانون است؛ موارد مکرر نقض قانون توسط بانک مرکزی و وزارت صمت و وزارت جهاد در عطف بماسبق کردن بخشنامه‌ها و مقررها برخلاف قانون مدنی انجام می‌شود. همچنین گاهی ایجاد ممنوعیت در کسب و کار و تجارت اشخاص برخلاف قانون اساسی است.

دومین موضوع رسیدگی به موارد مکرر نقض قانون توسط موسسات عمومی نظیر تامین اجتماعی است. در حال حاضر شاهد عدم شفافیت تامین اجتماعی در نحوه محاسبه و اخذ مطالبات هستیم که منجر به نامطلوب بودن محیط کسب و کار شده است. سومین مورد نارضایی فعالان اقتصادی که خواستار پیگیری قوه قضاییه هستیم؛ رقابت دولت با بخش خصوصی با ایجاد شرکت‌های دولتی در ذیل وزارتخانه‌هاست. آن‌ها علاوه بر خارج بودن از حیطه نظارتی دستگاه‌های نظارتی با استفاده از توان مالی و ارتباطات رقابت ناسالم ایجاد می‌کنند. مثلاً شرکت پشتیبانی امور دام در زمینه واردات نهاده و خرید و فروش گوشت و مرغ وارداتی و تولید داخل فعالیت می‌کند که در عمل به جای تنظیم بازار موجب عدم تعادل در عرصه تولید و توزیع می‌شود.

موضوع چهارم فعالیت ســـامانه‌های متعدد به بهانه ایجاد دولت الکترونیک است. این سامانه‌ها نه تنها موجب تسریع و ایجاد شفافیت نشده اند بلکه به دلیل عدم ارتباط مناسب و زنده بین این سامانه‌ها و قطعی مکرر آن‌ها، خود تبدیل به یک معضل شده‌اند.

مورد پنجم، عدم ارتباط دســـتگاه‌های نظارتی با تشـــکل‌ها برای بهبود فرایندها، جلوگیری از تخلفات و بهینه شدن امور و پیشرفت کیفیت حکمرانی در کشور است.

علاوه بر این‌ها می‌توان به برخی نارسایی‌های دیگر هم اشاره کرد که بیشتر به عدم تمکین قانون و اجرای درست قانون از سوی دستگاه‌های اجرایی بازمی‌گردد و مسئولان دستگاه قضا می‌توانند جلوی این تخلف‌ها را بگیرند:

- عدم تمدید ثبت سفارش‌ها برای شروع فرآیند ترخیص که متولی آن معاونت بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی است، مشکلات بسیاری ایجاد کرده است.
- عدم تخصیص و تامین ارز چالش دیگری است، در حال حاضر شرکت‌های واردکننده نمی‌توانند با فروشنده خارجی تسویه حساب کرده و اسناد و مدارک احراز مالکیت را دریافت کنند تا بتوانند فرآیند ترخیص را انجام بدهند.
- سیاست جدید وزارت جهاد کشاورزی مبنی بر تمدید ثبت سفارش‌ها مشروط به کوتاژ محموله است که با اعمال این سیاست در عمل واردکنندگان کالاهای فسادپذیر مانند گوشت قرمز را مجبور به انجام فعل خلاف قانون در تامین ارز با بهره‌های بالا برای تسویه با فروشنده خارجی می‌کنند تا بتوانند فرآیند ترخیص را طی کنند که در نهایت مشمول فرآیند نظر دستگاه برای تخصیص و تامین ارز می‌شوند.
- فرآیند اخیر وزارت جهاد کشاورزی موجب شده ماهیانه به ازای هر کیلو گوشت ۱۱۰ هزار ریال هزینه دموراژ (پرداخت حق توقف به خطوط کشتیرانی خارجی)، هزینه برق مصرفی کانتینرهای مصرفی و انبارداری به بهای تمام‌شده اضافه شود.
- تخصیص و تامین ارز با تاخیر چند ماه پس از ترخیص توزیع و مصرف محموله موجب شده ارز تخصیصی که با نرخ شناور از تالار دوم سامانه نیما تامین می‌شود به دلیل افزایش نرخ برابری باعث ضرر و زیان واردکننده و در برخی اوقات مشمول پرداخت مابه‌التفاوت نرخ ارز به سیستم بانکی شود.
- قیمت‌گذاری انواع گوشت منجمد وارداتی در تاریخ ۱۴۰۲/۰۹/۱۲ بر اساس نرخ برابری هر یورو ۴۱ هزار و ۵۰۰ تومان بوده در صورتی که در حال حاضر نرخ برابری هر یورو در تالار دوم سامانه نیما با احتساب کارمزدهای بانکی و هزینه‌های تبدیل و نقل و انتقال به ۵۷ هزار تومان افزایش پیدا کرده و مابه‌التفاوت هر کیلو گوشت منجمد وارداتی از مبدا برزیل معادل ۷۲ هزار و ۵۰۰ تومان شده است. مکاتبات مربوط به تقاضای به‌روزآوری قیمت با وزارت جهاد کشاورزی از تیرماه سال جاری انجام شده اما هنوز به نتیجه نرسیده است.

۲۱ احکام بی‌طرفانه باشند

دستگاه قضا جلوی تخطی از قانون محیط کسب‌وکار را بگیرد

سهیل آل‌رسول
عضو هیئت نمایندگان اتاق تهران

خواسته بسیار شفاف و صادقانه فعالان اقتصادی از قوه قضاییه این اســـت که در دعاوی بین دســـتگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی، قوه قضاییه بی‌طرفانه تصمیم‌گیری کند. متاسفانه چند سالی اســـت که محاکم، سابقه خوبی در حوزه صنعت احداث و بین مهندسان مشـــاور و پیمانکاران ندارند. زمانی که دستگاه‌های اجرایی در ارتباط با پیمانکاران بخش خصوصی، از حدود روابط قراردادی فی‌مابین خود خارج می‌شـــدند و بخش خصوصی دعاوی خود را به دادگاه می‌برد، در مواقعی عدالت اجرا نمی‌شـــود. پیش از این و تا حدود پنج سال قبل، سابقه خوبی از اجرای عدالت در قوه قضاییه وجود داشت و این نهاد به‌جد، طرف حق می‌ایستاد اما چند سالی است که در قوه قضاییه، عدالت اجرا نمی‌شود. اگر پیمانکاران و مهندسان مشاور با وزارتخانه‌های تخصصی مانند وزارت راه و شهرســـازی یا وزارت نیرو درگیری داشته باشند، قوه قضاییه در بیشتر مواقع حتماً به نفع نهاد دولتی رای می‌دهد. همچنین این مشکل بین بخش خصوصی و نهادهای عمومی هم رخ می‌دهد و اختلافات آرای مناسب دریافت نمی‌کنند. منشا بیشتر این اختلاف‌ها، تخطی دستگاه‌ها از اجرای قانون بهبود محیط کسب‌وکار است. مثلاً بر اساس ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی، واگذارنده کار که همان دستگاه‌های اجرایی هستند باید سهم بیمه پروژه را بپردازند اما طرف سوم که سازمان تامین اجتماعی است به دلیل این‌که طرف دولتی به وظیفه خود عمل نکرده، قرار بازداشت یا مسدود شدن حساب را برای فعال بخش خصوصی صادر می‌کند. در دستگاه‌های قضایی و دیوان، اغلب همکاران ما به حقوق خود نمی‌رسند. عدم پرداخت حق‌الزحمه‌ها در تقابل با شهرداری‌ها، یکی دیگر از مواردی است که در دستگاه قضا مورد پیگیری قرار نمی‌گیرد. این مساله، مصداق‌های بسیار بیشتری هم دارد که همگی یک فرمول دارند؛ دستگاه اجرایی به وظایف و تعهدات خود عمل نمی‌کند و قوه قضاییه، پرونده را در بسیاری از مواقع بی‌طرفانه قضاوت نمی‌کند. اگر قوه قضاییه، سریع‌تر و عادلانه‌تر به این موارد رسیدگی می‌کرد، حتماً شاهد این حجم از تخطی از قانون در محیط کسب‌وکار نبودیم.

۲۲

بازگشت به قانون

ترک فعل مدیران و دستگاه‌های اجرایی در قبال حقوق فعالان اقتصادی

مهراد عباد
عضو هیئت نمایندگان اتاق تهران

قانون بهبود محیط کسب و کار، قانونی است مترقی که شوربختانه توسط دولت مردان گذشته به خوبی اجرا نشده است. اجرای مواد مختلف این قانون می‌تواند موجب بهبود محیط کسب و کار و فعالیت بخش خصوصی شود اما بخش‌های بسیاری از این قانون تاکنون اجرا نشده است.

در این قانون دو ماه ۲۴ و ۳۰ وجود دارد که طبق آن دولت و دستگاه‌های اجرایی مکلفند به منظور شفاف‌سازی سیاست‌ها و برنامه‌های اقتصادی و ایجاد ثبات و امنیت اقتصادی و سرمایه‌گذاری، هرگونه تغییر سیاستها، مقررات و رویه‌های اقتصادی را در زمان مقتضی قبل از اجرا اطلاع رسانی عمومی کنند. بعد از مدت زمان طولانی در اسفند ماه سال گذشته، آئین نامه اجرایی این قانون به کلیه دستگاه‌های اجرایی ابلاغ شد اما اگر کسی طی ده سال اخیر پای درد دل بخش خصوصی نشسته باشد حتما شنیده است که بخش نامه‌های خلق الساعه چه بلایی بر سر بخش خصوصی و اقتصاد آورده است. اجرای این قانون و قوانینی از این دست که باعث توسعه اقتصادی ایران می‌شود ولی توسط مدیران دولتی اجرا نمی‌شوند(به نوعی ترک فعل در قبال حقوق فعالان اقتصادی می‌کند) قوه قضائیه ضمانت اجرایی قوانین کشور درحوزه اقتصاد را تامین نماید. در حال حاضر مطابق قانون، وزارت اقتصاد (مرکز بهبود و پایش محیط کسب و کار، نهاد حقوقی ریاست جمهوری و اتاق‌های بازرگانی در تلاش هستند تا قانون فوق را اجرای کند. وزارت اقتصاد با راه اندازی سایت ۲۴۳۰. IR بستری برای سوت زنی بخش خصوصی فراهم کرده اما شوربختانه در این سالها دولت ما بسیار فربه شده که باعث پیچیدگی‌های فراوان در ایجاد تغییرات شده است، لذا همراهی و کمک قوه قضائیه در این راه می‌تواند بخش از مطالبات به حق بخش خصوصی را پاسخ دهد. علاوه براین، این مجموعه در حال آماده‌سازی ایران برای ارزیابی اقتصادی بانک جهانی در ماه‌های آینده است، پروژه جدید بانک جهانی که به عنوان Business Ready است تمام مراحل کسب وکار در کشورها را ارزیابی می‌کند و مادرتلاش هستیم تا رتبه اقتصادی ایران افزایش یابد. همراهی که قوه قضائیه می‌تواند در این پروژه داشته باشد شامل کمک به اصلاح و اجرای قوانین موجود در حوزه حل اختلاف و ورشکستگی است، شوربختانه با بررسی‌های صورت گرفته در این موارد، ایران امتیاز خوبی دریافت نمی‌کند. لذا تقاضا داریم قوه قضائیه، وزارت اقتصاد و اتاق بازرگانی را در این راه همراهی نماید.

۲۳

فعالیت اقتصادی جرم نیست

مانع از تصویب قوانین دست‌وپاگیر شوید

سیدمرتضی حاجی‌آقامیری
عضو هیات نمایندگان اتاق تهران

اصل مساله این است که نگاه نهادهای مختلف کشور به ویژه نهادهای اقتصادی، نگاهی توام با اطمینان باشد. در ادبیات اقتصادی کشورهای توسعه‌یافته، قانون وظیفه تسهیل امور اقتصادی را دارد و همچنین سیاستگذار سعی می‌کند قانون را به گونه‌ای تدوین کند که از بروز فساد جلوگیری کند، اما قانون در ایران به‌طور پیش‌فرض تاجر و فعال اقتصادی را مجرم می‌پندارد. قوه قضاییه به عنوان نهاد قضایی کشور باید تلاش کند به جای این که هم و غم خود را صرف مچ‌گیری فعالان اقتصادی کند، موانع اقتصاد را رفع و رجوع کرده و محیط کسب‌وکار را بهبود بخشد. متاسفانه در تصویر نادرست بسیاری از ارکان دولتی، فعال اقتصادی یک مجرم بالقوه است؛ بنابراین دستگاه‌ها تلاش می‌کنند با ایجاد موانع بسیار بر سر فعالیت، به ظن خود تلاش کنند که مجرم بالقوه، تبدیل به مجرم بالفعل نشود. در قانون‌های زیادی، مصادیق این تصویر اشتباه، محسوس است. برای مثال قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، از جمله این قوانین هستند. در زمان رفع تعهد ارزی، مجرم شناختن صادرکنندگان منجر به تولید قوانین سخت‌گیرانه می‌شود. متاسفانه از سال ۱۳۹۷ به بعد، قوانین به گونه‌ای تدوین شدند که به نظر می‌رسد فعالیت اقتصادی جرم تلقی می‌شود. برای مثال در قانون رفع تعهد ارزی، قانون‌گذار باید بداند که بدون برگرداندن ارز، تداوم تولید یا تجارت ممکن نیست؛ بنابراین موضوع تعهد ارزی به طور کلی یک سیاست نادرست و ایجاد یک مانع غیرضروری در مسیر تجارت است. پس باید با حذف پیمان‌سپاری ارزی، قانون‌گذار در واقع اجازه داده که ارز بیشتری به کشور وارد شود. این در حالی است که اتخاذ این سیاست نادرست خود معلول شرایط غیرعادی حاصل از تحریم‌های بین‌المللی بود، بنابراین راه برون‌رفت از بن بست و بحران کنونی را در دو موضوع می‌توان سراغ گرفت. دولت باید اول اقدام به اصلاح ارتباطات بین‌المللی با محوریت اقتصاد کند و پس از آن، از وضع سیاست‌های شکست خورده مانند تعهد ارزی پرهیز کند و در انتها، مشورت جدی با بخش خصوصی در تصمیم‌سازی، تصمیم‌گیری و اجرا را در دستور کار خود قرار دهد. زمانی که یک قانون مصوب و اجرا می‌شود، مجری قانون بخش خصوصی است. بنابراین اگر فعال بخش خصوصی نتواند قانونی را به درستی اجرا کند یا این که آن قانون باعث دست‌وپاگیری در محیط کسب‌وکار شود، واضح است که قانون، قانون مناسبی نیست. قوه قضاییه نیز باید با توجه به همین موضوع، به جای بستن پای فعالان اقتصادی که از جان و دل برای کشور تلاش می‌کنند، برای توقف قوانین نادرست، اهتمام ورزد. این گونه است که افرادی که به معنای واقعی کلمه در محیط کسب‌وکار اختلال ایجاد می‌کنند، شناسایی می‌شوند.

ماموریت ویژه قوه قضاییه

مروری بر مهم‌ترین اقدامات قوه قضاییه در مبارزه با فساد در سال ۱۴۰۲

فصل چهارم قانون اساسی به‌طور ویژه، به حقوق اقتصادی شهروندان پرداخته است. علاوه بر این، در فصل سوم و سایر فصول قانون اساسی نیز به حقوق واجد وصف اقتصادی پرداخته شده است. این حقوق اقتصادی به‌عنوان تکالیف حاکمیت، مستلزم تضمین و مراقبت است. برای صیانت و ضمانت از این حقوق علاوه بر اقدامات نظارت پیشینی، هنگام نقض و به مخاطره افتادن آن، اقدامات مؤثر پسینی با هدف پیشگیری از تکرار و بازدارندگی صورت می‌گیرد و روش‌های مختلفی مانند: بازخواست مقامات اداری، تعقیب کیفری و اعمال مجازات خاطیان به‌کار گرفته می‌شود. دستگاه قضایی به موجب اصل ۱۵۸ قانون اساسی تکالیف و وظایف مهمی برعهده دارد که می‌تواند در ایفای نقش برای صیانت از حق‌های اقتصادی از دستگاه‌های زیرمجموعه خود با کارویژه‌ها و صلاحیت‌های خاص بهره ببرد. به همین جهت یکی از تأکیدات جدی رئیس قوه قضاییه، از زمان تصدی بر ریاست قوه قضاییه، موضوع مبارزه با فساد در همه عرصه‌ها بوده و اقدامات مهمی در زمینه مبارزه با فساد از ابتدای تصدی حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای بر ریاست قوه قضاییه انجام گرفته است. سایت خبری میزان وابسته به قوه قضاییه در گزارشی به مهم‌ترین اقداماتی که در راستای مبارزه با فساد در سال ۱۴۰۲ و ماه‌های ابتدایی سال ۱۴۰۳ صورت گرفته، پرداخته است.

حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای رئیس قوه قضاییه در نشست شورای عالی قوه قضاییه (۱۹ آبان ۱۴۰۲) در رابطه با مبارزه با فساد گفت: مبارزه با کلیه مظاهر فساد در همه عرصه‌ها اعم سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی، جزء امور تعطیل‌ناپذیر و همیشگی در دستگاه قضایی است و مقامات قضایی در سراسر کشور همواره باید اصل مقابله بدون اغماض و مدبرانه با فساد و مفسد را در زمره اولویت‌های کاری خود تعریف کنند. همچنین رئیس قوه قضاییه در تاریخ ۱۱ تیرماه ۱۴۰۲ نیز بر این موضوع تاکید کرد که دستگاه قضا در برخورد با فساد، بر انسداد گلوگاه‌ها و بسترهای اصلی و سرچشمه فساد متمرکز است. در همین راستا، در ادامه برخی از اقدامات دستگاه قضایی در حوزه مبارزه با فساد به صورت درون‌سازمانی و برون‌سازمانی در سال سوم تا چهارم ریاست حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای بر قوه قضاییه، طی سال ۱۴۰۲ تا به امروز بیان می‌شود و برخی دیگر از این اقدامات در گزارش بعدی ارائه خواهد شد.

دستگیری کارچاق‌کن‌ها در استان‌های مختلف

در راستای تاکیدات رئیس قوه قضاییه مبنی بر مبارزه با فساد برون و درون دستگاهی با اقدام مرکز حفاظت و اطلاعات قوه قضاییه در سراسر کشور، تعداد زیادی از کارچاق کن‌ها و شبکه‌های فسادی که ادعای نفوذ در پرونده‌های قضایی را داشتند، دستگیر شدند. از جمله این موارد می‌توان به دستگیری شبکه فساد در استان کرمان، دستگیری ۱۷ نفر کارچاق‌کن در استان خوزستان و در شش ماهه اول سال ۱۴۰۲، و دستگیری کارچاق‌کن‌ها در استان‌های گلستان، خوزستان، کرمان، مرکزی، هرمزگان و بندرعباس، سمنان و... اشاره کرد.

ساماندهی انبارهای گمرکات و اموال تملیکی

حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای در دیدار با اعضای جامعه مدرسین حوزه علمیه قم (۱۱ تیر ۱۴۰۲) با بیان اینکه دستگاه قضا در برخورد با فساد، بر انسداد گلوگاه‌ها و بسترهای اصلی و سرچشمه فساد متمرکز است، گفت: در جریان یکی از بازدیدهایی که از بنادر و گمرکات کشور داشتم، مشاهده کردم که این وضع می‌تواند به مثابه نقشه فساد باشد و یا موجب تضییع اموال عمومی و مردم شود و یک حکم قضایی در مورد جلوگیری از تضییع بیت‌المال در این زمینه می‌تواند برابر با رسیدگی به بیش از دهها پرونده فساد باشد. قوه قضاییه طی یک سال گذشته در حوزه ساماندهی حوزه انبارهای گمرکات و اموال تملیکی اقدامات متعددی در سطح کشور انجام داده است. برخی از این اقدامات دستگاه قضایی در حوزه اموال تملیکی در سال ۱۴۰۲ به این نحو است

- آزادسازی ۱۶۸ هزار و ۳۰۰ تن گندم
- تعیین تکلیف ۹۰ درصد اموال متروکه و رسوبی در انبار گمرکات و بنادر
- کاهش روند رسوب کالا در بنادر و جلوگیری از ماندگاری بیش از حد کالاها با ورود دستگاه قضا
- انتقال ۱۳ هزار تن نهاده‌های سیلوی پشتیبانی امور دام شهرستان اسدآباد به بزرگ‌ترین واحد تولید تخم مرغ کشور
- تعیین تکلیف ۹۵ درصد از اموال موجود در گمرکات و انبارهای اموال تملیکی بوشهر
- درآمد ۷ هزار میلیارد تومانی و تعیین تکلیف کلیه اموال تملیکی بوشهر
- تخلیه ۸۰ درصد اموال رسوبی در انبارهای اموال تملیکی و گمرکات استان مرکزی
- تعیین تکلیف هزار میلیارد تومان اموال توقیفی و متروک در گمرک بازرگان.

تشکیل ۶۹۰ پرونده جرایم اقتصادی و بازگشت بیش از ۳۸۰ همت به بیت‌المال و مردم

معاون اول قوه قضاییه در نشست خبری ۲۹ خردادماه ۱۴۰۳ در ارائه گزارش اقدامات قوه قضاییه طی یک سال گذشته با بیان اینکه تشکیلات قضایی در مبارزه با فساد و جریانی که بخواهد

بازدید رئیس قوه قضائیه از بندر شهید رجایی و انبارهای اموال تملیکی

بازدید رئیس قوه قضائیه از بندر شهید رجایی و انبارهای اموال تملیکی

اختلالی در نظام اقتصادی به وجود بیاورد هیچ چشم‌پوشی نخواهد کرد و سخت‌ترین برخورد را خواهد داشت، گفت: در سال گذشته حسب اعلام سازمان بازرسی کل کشور ۶۹۰ پرونده جرایم اقتصادی تشکیل شد که بخشی از آن‌ها رسیدگی و بخشی در حال رسیدگی است. حجت الاسلام والمسلمین خلیلی با بیان اینکه اقدامات مذکور اموال زیادی را به سوی بیت‌المال برگرداند، گفت: ۳۲۳ همت اموال به یغما رفته به سفره بیت‌المال بازگشت، ۵۸ همت معوقات بانکی از طریق اجرایی ثبت وصول شد و ۴۰ همت از مطالبات دولت که از برخی از شرکت‌ها وصول نشده بود، با اقدامات و حمایت‌های قوه قضاییه وصول شد.

در مجموع پیگیری‌های سازمان بازرسی در سال ۱۴۰۲ منجر به برگشت بیش از ۳۸۰ همت به بیت‌المال یا به مردم شد.

شناسایی ۲۱۳ گلوگاه منشا فساد و ابلاغ آن به دولت

سخنگوی قوه قضاییه نیز در این نشست بیان اینکه در سال گذشته سازمان بازرسی آن گلوگاه‌هایی که منشا فساد هستند و می‌توانستند موانع ایجاد کنند را شناسایی کرد، اظهار داشت: در این زمینه ۲۱۳ گلوگاه شناسایی و به بخش‌های مختلف دولت ابلاغ شد. دولت با استقبال از آن با امضای رئیس‌جمهور شهید به زیرمجموعه‌ها ابلاغ کرد که از جمله این گلوگاه‌ها فرارهای مالیاتی، امضاهای طلایی، انحصار در برخی از واگذاری‌ها و... بود که شناسایی و اعلام شد.

پیگیری تصویب قانون الزام به ثبت رسمی معاملات اموال غیرمنقول

پیرو تأکید مقام معظم رهبری در دیدار ششم تیرماه ۱۴۰۲، با رئیس، مسئولان و جمعی از قضات و کارکنان دستگاه قضا بر منشا فساد بودن معاملات با اسناد غیررسمی و تاکید بر این موضوع که مصلحت قطعی نظام و کشور در دنبال کردن این قانون است، قوه قضاییه پیگیری تصویب قانون الزام به ثبت رسمی معاملات اموال غیرمنقول را به صورت جدی‌تری دنبال کرد.

پس از تصویب قانون «الزام به ثبت رسمی معاملات اموال غیرمنقول» و تایید نهایی آن در مجمع تشخیص مصلحت نظام، اجرای صحیح و سریع این قانون نیز مورد تأکید رئیس قوه قضاییه و مسئولان قضایی قرار گرفت.

پیگیری اجرای وظایف قوه قضاییه در قانون حمایت از گزارشگران فساد

یکی از اقدامات مهم قوه قضاییه در حوزه مبارزه با فساد طی سال ۱۴۰۲، پیگیری اجرای «قانون حمایت از گزارشگران فساد» مصوب آذر ۱۴۰۲ در سند تحول قضایی و پیگیری اجرای وظایف دستگاه قضا در این قانون است.

رئیس قوه قضاییه در نشست شورای عالی قوه قضاییه مورخ ۲۵ دی‌ماه ۱۴۰۲ با اشاره به ابلاغ قانون «حمایت از گزارشگران فساد»، ضمن تبیین و تشریح مفاد این قانون تصریح کرد: در قانون «حمایت از گزارشگران فساد» که دارای ۱۷ ماده و بیش از ۲۰ تبصره است، وظایف و مسئولیت‌هایی برای دستگاه‌های مختلف از جمله بخش‌هایی از قوه قضاییه تعیین شده است؛ لذا ضرورت دارد در سریع‌ترین زمان ممکن به این تکالیف جامه عمل بپوشانیم.

بازدید رئیس قوه قضائیه از کارخانه روغن نباتی در استان فارس

بازدید رئیس قوه قضاییه از مجتمع رسیدگی به جرائم اقتصادی تهران

حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای در ادامه سرکشی‌ها و بازدیدهای میدانی و آسیب‌شناسانه و مسئله‌محورخود از مراجع و مراکز قضایی، قریب به ۴ ساعت از مجتمع قضایی تخصصی ویژه رسیدگی به جرائم اقتصادی تهران بازدید به عمل آورد و از نزدیک در جریان کمّوکیف رسیدگی به پرونده‌ها در این واحد قضایی قرار گرفت.

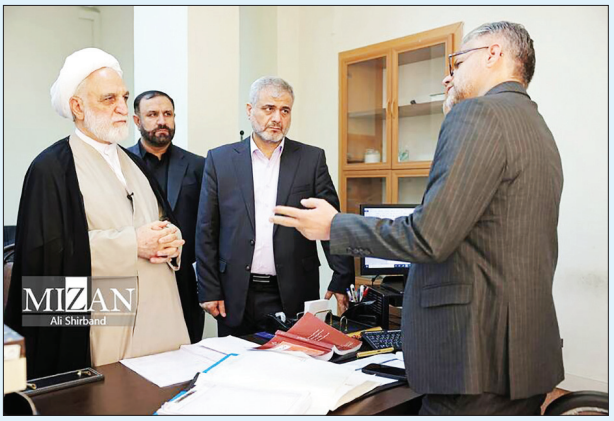

چرا جهش تولید؟ چرا مشارکت مردم؟

مروری بر پیام نوروزی رهبر انقلاب اسلامی به مناسبت آغاز سال ۱۴۰۳

شیرینی‌های ۱۴۰۲

- حضور حماسی مردم در اجتماعات روز قدس و روز ۲۲ بهمن
- برگزاری امن و سالم انتخابات و حضورهای مردمی دیگر
- تحرّک بین‌المللی دولت در عرصه‌های گوناگون
- تولیدات زیربنایی در سراسر کشور
- پیشرفتهای چشمگیر علمی و فتاوری

تلخی‌های ۱۴۰۲

- حوادث اتفاق افتاده برای مأموران و حافظان امنیّت
- حادثه‌ی تلخ کرمان در سالگرد شهید سلیمانی
- مشکلات اقتصادی و معیشتی مردم
- سیل بلوچستان در اواخر سال
- حادثه‌ی غزّه، تلخ‌ترین مسئله خارجی

ارزیابی تحقق شعار سال ۱۴۰۲

- پیشرفتهایی در هر دو بخش شعار البتّه نه به قدر مطلوب
- لزوم ادامه یافتن کارها

چشم‌انداز

- از خداوند متعال مسئلت میکنیم که تلخی‌ها را جبران کند و ادامه‌ی شیرینی‌ها را به ملّت ایران و ملّتهای مسلمان ارزانی بفرماید

دلیل انتخاب شعار سال ۱۴۰۳

- اقتصاد، مسئله اصلی و نقطه ضعف اساسی کشور با محوریت:
  ۱. تورم ۲. اشتغال ۳. ارزش پول ملی
- تولید داخلی، کلید اساسی برای حلّ مشکلات اقتصادی کشور

اهمیت مشارکت مردم در تولید ملی

- جهش تولید ملی بدون مشارکت و حضور مردم اتّفاق نخواهد افتاد

الزامات تحقق شعار سال ۱۴۰۳

- مردمی کردن اقتصاد و مشارکت مردم در تولید ملی
- برطرف کردن موانع حضور مردم در عرصه‌ی تولید
- فعال کردن ظرفیتهای مردمی به نفع کشور و مردم

امیدواریم ان شاءالله این شعار به بهترین وجهی تحقّق پیدا کند. برنامه‌ریزان کشور برنامه‌ریزی کنند، صاحب‌نظران همکاری فکری کنند و فعّالان اقتصادی به نحو عملی در این کار مشارکت کنند.

KHAMENEI.IR
دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای

اطلاع از خدمات: اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
توئیتر: twitter.com/TCCIM
اینستاگرام: instagram.com/TCCIM.pr
تلگرام: t.me/TehranChamber
آپارات: www.aparat.com/TCCIM
کدپستی: ۱۵۱۱۹۱۷۶۱۳ صندوق پستی: ۱۵۸۷۵/۳۸۱۸
۱۳۶۳
مرکز تماس اتاق تهران
TEHRAN CHAMBER OF COMMERCE,
INDUSTRIES, MINES AND AGRICULTURE
Since 1804
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

ما را بشنوید

یادکست

آینده‌نگر

یادکست

کارنامه

سرگذشت کارآفرینان

روابط عمومی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

www.tccim.ir

توئیتر: twitter.com/TCCIM

اینستاگرام: instagram.com/TCCIM.pr

تلگرام: t.me/TehranChamber

آپارات: www.aparat.com/TCCIM

کدپستی: ۱۵۱۱۹۱۷۶۱۳

صندوق پستی: ۱۵۸۷۵/۳۸۱۸